

Аймгийн Засаг даргын Үйл ажиллагааны хөтөлбөр								
Хэнтий аймгийн Засаг даргын Тамгын газар								
2022 оны жилийн эцэс								
Д/д	Зорилт	Арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Суурь түвшин	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	Зорилтот түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь
1. НЭГ. "КОВИД-19" ХАЛДВАРТ ЦАР ТАХЛААС ҮҮДЭЛТЭЙ ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ХҮНДРЭЛИЙГ ДАВАН ТУУЛАХ БОДЛОГО								
1		1.1.1.. Эмнэлгийн нэг удаагийн багаж хэрэгсэл, ариутгалын бодис, эм тарианы нөөцийн бэлэн байдлыг хангана.	2021 - 2024	70%		80%	Коронавируст халдвар /Ковид-19/-т цар тахалд хэрэглэгдэх 6 оноошийн бүлгийн нийт 54 нэр төрлийн эм, 16 нэр төрлийн хувийн хамгаалах хэрэгсэл, 5 нэр төрлийн ариутгалын бодисын нөөцөд тасалдал үүсээгүй. Нөөцийн бэлэн байдлын хангалт 83% байна. Хавсралт : 1 зураг	100%
2	1.1. "Ковид-19" халдварт цар тахлын хүндрэлийг давах туулах	1.1.2.. Халдвараас сэргийлэх мэдээлэл, сургалт сурталчилгаа, тандалт сэргийлэлтийн ажлыг зохион байгуулна.	2021 - 2024	зорилтот бүлгийн хамрагдалт 45%		Зорилтот бүлгийн хамрагдалт 53%	Эрүүл мэндийн байгууллагуудаар үйлчлүүлсэн 43000 гаруй иргэнийг халдвараас сэргийлэх, дархлаажуулалтын ач холбогдлын талаарх мэдээлэл, сурталчилгаанд хамруулж, 28250 хүнд НЭМҮТ, ЭМЯ-аас бэлтгэн гаргасан 15 төрлийн зөвлөмж, гарын авлага хүргэсэн. "1000-уулаа МЭДЭЭЛЛЭЭ БҮҮСТЛЭЭ", "Коронавируст халдварын Омикрон хувилбараас сэргийлцгээе" аяны мэдээллийг 410 нүүр хуудас, 805 групп хуудсаар түгээж сургалт сурталчилгаанд зорилтот бүлгийн хүн амын 55.7%-ийг хамруулсан.	100%
3	1.2.. Хариу арга хэмжээний нөөцийн бэлэн байдлыг бүрдүүлнэ.	1.2.1. Тохиолдлын удирдлагын тогтолцоонд суурилсан хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөг эрсдэлийн түвшин бүрээр нарийвчлан гаргаж, тухай бүр тодотгож ажиллана.	2021 - 2024	Гамшгийн эрсдэлээс сэргийлэх, авах арга хэмжээний 2020 оны төлөвлөгөөтэй.		Төлөвлөгөөг тодотгож, холбогдох эрх зүйн акт, хэм хэмжээг боловсруулж ажилласан байна.	МУЗГ-ын 2021 оны 45 дугаар тогтоолын дагуу "Коронавируст халдварын цар тахалтай тэмцэх хариу арга хэмжээг чангатгах, эрчимжүүлэх төлөвлөгөө"-г 12 бүлэг 107 арга хэмжээтэйгээр аймгийн Засаг даргаар батлуулан, 2 удаа тодотгол хийж, бүх сум, тосгон, холбогдох байгууллага, албадад хүргүүлж, өдөр бүр сумдын эрүүл мэндийн албанаас мэдээ авч нэгтгэн ажилласан. Төлөвлөгөөний хэрэгжилт 87.5%-тай байна. Эрсдэлийн үнэлгээг 2 удаа хийж, улбар шар түвшингөөс магадлал бага эрсдэл буюу ногоон түвшинд шилжээд байна.	100%
4	1.3. . Цар тахлын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, шаардлагатай тохиолдолд зарцуулах зорилгоор гамшгийн эрсдэлийн нөөц сангийн санхүүжилтийг нэмэгдүүлнэ.	1.3.1. . Жил бүр орон нутгийн төсвийн 1.0 хувиас доошгүйг төлөвлөж зарцуулна.	2021 - 2024	247		Жилийн төсвийн 1%	2022 онд эрсдэлийн сангийн нөөц хөрөнгийг гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн дагуу гамшгаас хамгаалах, эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээний зардалд 395,8 сая төгрөгийг зарцуулахаар тооцон төсөвт тусган батлуулсан. 4-р улирлын байдлаар 131.7 сая төгрөгийг зарцуулаад байна.	100%
5	1.4. . Цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээ авахад зориулсан санхүүжилтийг нэмэгдүүлнэ.	1.4.1.. Орон нутгийн нөөц хөрөнгийн зардлын 30 доошгүй хувийг нэмэлтээр санхүүжүүлнэ.	2021 - 2024	120		30	2022 онд Орон нутгийн нөөц сангийн хөрөнгийн зардлыг нэмэгдүүлэн 833,1 сая төгрөгөөр Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлаар батлуулан ажилласан. Орон нутгийн нөөц хөрөнгийн зардлын 30-аас доошгүй хувь буюу 240.0 сая төгрөгийг санхүүжүүлэн ажиллаж байна. Одоогийн байдлаар 120.4 сая төгрөгийг зарцуулаад байна.	100%
2. ХОЁР. ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ								

6		2.1.1.1. Сумдад нарийн мэргэжлийн эмч нарын үзлэгийг жил бүр зохион байгуулна.	2021 - 2024	Зорилтот бүлгийн хамрагдалт 45%		Зорилтот бүлгийн хамрагдалт 55%	Апслагдсан хүн амын дунд зонхилон тохиолдох өвчлөл, эмгэгүүдийг эрт илрүүлэх зорилгоор 4 бүсийн 22 сум, тосгонд НЭмнэлэг болон 3-р шатлалын эмнэлгүүдийн нарийн мэргэжлийн эмч нарын үзлэгт зорилтот бүлгийн 13800 гаруй хүнийг хамруулснаар хөхний хавдар 2, умайн хүзүүний хавдрын сэжигтэй тохиолдол 2, уушгины хавдар 2, сүрьеэгийн шинэ тохиолдол 9, артерийн даралт ихсэх өвчний шинэ тохиолдол 21, чихрийн шижингийн шинэ тохиолдол 5, ховор тохиолдлын эмгэг 1 тус тус илрүүлж хяналтад авсан. Зорилтот бүлгийн хүн амын 55%-ийг нарийн мэргэжлийн эмчийн үзлэгт хамруулан хүрч ажилласан.	100%
7	2.1. Өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хянах, эмчлэх арга хэмжээг эрчимжүүлэн, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд цахим системийг нэвтрүүлэн чанар, хүртээмжийг сайжруулж, хамрагдалтыг нэмэгдүүлнэ.	2.1.1.2. Хүн амын 70 хувийг эрдэс бодис, макро элементийн (Д, кальци) оношилгоонд хамруулж, эмчилгээний хамрагдалтыг 20-с доошгүй хувьд хүргэнэ.	2021 - 2024	Иргэдийн 90%-д нь витамин Д дутагдал илэрч байна		Хүн амын Д витамин дутагдал 10 хувиар буурна	Нэгдсэн эмнэлэг нь Д витамин тодорхойлох аппаратаар 2021 онд хангагдсан ба уг шинжилгээг өндөр өртөгт шинжилгээний тоонд оруулж ЭМД-аас 2022 оны 8 сараас эхлэн хөнгөлөлттэйгөөр авч эхэлсэн. Нэгдсэн эмнэлэг болон хувийн лабораторид 684 иргэн (Д, кальци) оношилгоонд хамрагдаж, тэдгээрийн 581 хүн буюу 85%-д нь Д витамин дутагдал илэрч эмчилгээнд хамруулсан. Мөн коронавируст халдвартай оношлогдсон 5912 иргэнийг Д-ын эмчилгээнд хамруулснаар Д-ын дутагдлыг 8.3%-иар бууруулсан.	90%
8		2.1.1.3. Зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчний анхдагч болон завсрын эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулах сургалт сурталчилгаанд зорилтот бүлгийн хүн амыг хамруулна.	2021 - 2024	53%		58%	Зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчний анхдагч эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулах чиглэлээр хүн амын дунд архи, согтууруулах ундаа, тамхины хэрэглээг бууруулах, илүүдэл жин, таргалалтаас сэргийлэх, эрүүл зөв хооллолтыг дэмжих, осол гэмтлээс сэргийлэх, "Аюулгүй байр-Эрүүл байр" аян, "Архигүй амьдралыг цогцлооё", "Давсны мэдээлэл сурталчилгааны дэлхийн 7 хоног", "Эрүүл идэвхтэй амьдрал", "Илүүдэл жингүй-Эртэч Монгол", сэтгэцийн өдрийн хүрээнд "Хариад амаръя", "Оюутны эрүүл мэндийг дэмжих нь" зэрэг олон нийтийн 32 төрлийн арга хэмжээг 28 эрүүл мэндийн байгууллагуудтай хамтарч зохион байгуулснаар нийт 42800 гаруй иргэд, зорилтот бүлгийн 65% хамрагдсан. 67 төрлийн мэдээ, мэдээллийг 95 цахим хуудсаар дамжуулан түгээснээр давхардсан тоогоор 32800 гаруй хандалт авсан. 11700 гаруй иргэдэд мэдээлэл, сургалт сурталчилгааны материалыг түгээсэн. Аймгийн хэмжээнд ахуйн осол гэмтэлд өртөх эрсдэлийг үнэлэх ажлын хэсэг бүрдүүлэн 616 өрхөд үнэлгээ хийснээр эрсдэл өндөртэй 19 өрхийг тодорхойлж эрсдэлийг арилгах арга хэмжээг авч ажилласан.	100%
9		2.1.2.1. УАУЭмнэлгийн тусламж үйлчилгээний төрлийг нэмэгдүүлэх /зүү, засал, дотор, мэдрэл, ахмад, яаралтай тусламж/	2021 - 2024	2 төрлийн тусламж үйлчилгээ үзүүлж байна.			2 төрлийн тусламж үйлчилгээг нэмэгдүүлэх	Уламжлалт анагаах ухааны нэгдсэн эмнэлэг нь хэвтэн эмчлүүлэх 51 ортой байсныг ЭМГ-ын даргын тушаалаар өдрийн эмчилгээний 6 орыг нэмж, сонгон шалгаруулалт зарлан, зүү болон засал эмчилгээний тусламж үйлчилгээг шинээр нэмэгдүүлэн ажиллаж байна. Шинээр нэмэгдсэн зүү эмчилгээнд 912 хүн, засал эмчилгээнд 1011 хүн хамрагдсан. Хавсралт : 2 зураг

10	Төмөр дүүрэг, эрэгтүүгийн эмч шатны эмч, мэргэжилтний 85 хувийг сургагч багшаар бэлтгэнэ.	2.1.2.2. Анхан шатны эмч мэргэжилтнийг уламжлалт анагаах ухааны сургагч багшаар үе шаттай бэлтгэх	2021 - 2024	20%		65%	Зүүн бүсийн хэмжээнд "Уламжлалт анагаах ухааны судлал, зүү, эмчилгээний аргачлал, тохиолдолд суурилсан" сэдэвт 2 багц цагийн танхим, практик хосолсон сургагч багшийн сургалтад анхан шатны 21 ЭМБайгууллагын 148 эмч, мэргэжилтнүүдийг хамруулсан нь анхан шатны эмч мэргэжилтний 64.8%-ийг эзэлж байна. Хавсралт : 1 зураг	100%
11		2.1.3.1. Хеликобактерийг илрүүлэх шинжилгээний аппаратаар хангана.	2022	Нэгдсэн эмнэлэгт хеликобактерийг илрүүлэх аппарат байхгүй.		-	Нэгдсэн эмнэлэгт ОНТ-ийн хөрөнгө оруулалтаар 15 сая төгрөгийн хеликобактери амьсгалаар илрүүлэх аппарат олгосон. Хавсралт : 3 зураг	50%
12	2.1.3.. Хеликобактеритай тэмцэх, хянах арга хэмжээг хэрэгжүүлж нянгийн шалтгаант ходоодны архаг үрэвслийг эрт илрүүлж, түүнээс үүссэн өвчлөлийн хүндрэлийг 15 хувиар бууруулна.	2.1.3.2.. Хеликобактерийн зорилтод насны хүн амын нарийвчилсан судалгааг гарган эрсдэлийг үнэлж 30-60 насны иргэдийн 60-с доошгүй хувийг оношилгоо, шинжилгээнд хамруулна.	2021 - 2024	400 гаруй иргэн оношилгоонд хамрагдсан.		50%	Аймгийн хэмжээнд 30-60 насны хеликобактерийн эрсдэлт бүлгийн 12365 иргэн байгаагаас анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудад 6406 иргэн түргэвчилсэн шинжилгээнд хамрагдсан. Эерэг гарсан 724 иргэн ЭМД-аар аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг болон хувийн лабораторид тоолуулах шинжилгээнд хамрагдан, эмчийн хяналтад орж, эмчилгээнд хамрагдсан байна. Эрсдэлт бүлгийн хамрагдалт 51.8% байна.	100%
13		2.1.3.3.. Шинжилгээнд хамрагдсан иргэдийг эмчийн хяналтад оруулж, өвчлөлийн хүндрэлийг бууруулна.	2022 - 2024	Эмчийн хяналтад 76 иргэн байна.		30%	Нэгдсэн эмнэлгийг хеликобактери илрүүлэх шинжилгээний аппаратаар хангаж, шинжилгээнд эерэг гарсан үйлчлүүлэгчдийн 28%-ийг эмчийн хяналтад авч, эмчилгээнд хамруулж байна.	90%
14	2.1.4.. Сүрьеэ, БЗДХалдварын эрт илрүүлэлтийг эрчимжүүлэн, эмчилгээний үр дүнг 90-с доошгүй хувьд хүргэнэ.	2.1.4.1. Сүрьеэгийн эрт илрүүлгийг зохион байгуулж, эмчилгээний хамрагдалт, чанарыг сайжруулна.	2021 - 2024	Сүрьеэгийн эмчилгээний хамрагдалт 85%		Сүрьеэгийн эмчилгээний хамрагдалт 89%	2022 онд сүрьеэгийн 102 шинэ тохиолдол бүртгэгдэж, эмчилгээний амжилт, үр дүн 92%-тай байна. Сүрьеэгийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр 3034 хүнийг хамруулж 670 хүний цэрний сорьцыг цуглуулан, хавьтлын 24 хүнийг далд халдварын эмчилгээнд оруулсан. Мөн сүрьеэгийн шинэ эмнэлэгт шаардлагатай байгаа 6.5 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжөөр хангасан.	100%
15		2.1.4.2.. БЗДХ-ын эрт илэрүүлгийг эрсдэлт бүлгийн хүн амд зохион байгуулж, хавьтал илэрүүлэлтийн эмчилгээний хамрагдалтыг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	Эмчилгээний хамрагдалт 89%, хавьтал илрүүлэлт 0.5 байна.		БЗДХ-ын эмчилгээний хамрагдалт 94%, хавьтал илрүүлэлт 0.7	Бэлгийн замаар дамжих халдварын урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 1157, идэвхтэй хяналтад 44, амбулаторийн үзлэгт 173 үйлчлүүлэгч үйлчлүүлснээс шинэ өвчлөл 11, хуучин 2 өвчлөл илэрсэн. Нийт 180 үйлчлүүлэгчийг эмчилгээнд хамруулсан ба эмчилгээний хамрагдалт 100%, хавьтал илрүүлэлт 0.7%-тай байна.	100%
16	2.1.5.. Гуравдугаар шатлалын эмнэлэгтэй хамтран зонхилон тохиолдож буй хавдрыг эрт илрүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулж, 45-с дээш насны иргэдийн 70-с доошгүй хувийг хамруулна.	2.1.5.2.. Зонхилон тохиолдож буй хавдрыг эрт илэрүүлэх үзлэгийг гуравдугаар шатлалын эмнэлэгтэй хамтран зохион байгуулж ажиллах.	2021 - 2024	38.9		43%	Хавдрын үзлэг шинжилгээгээг АШУУИС-ийн Монгол-Японы нэгдсэн эмнэлэг болон УХТЭ-ийн эмч нартай хамтран зохион байгуулж, зорилтот бүлгийн 14002 иргэнийг хамруулсанаас 108 тохиолдол шинээр бүртгэгдэж, эмчийн хяналтад авсан. Зорилтот бүлгийн буюу 45-с дээш насны иргэдийн 51.5 хувийг хамруулсан. Мөн хавдрын судас бөглөх эмчилгээг 5 үйлчлүүлэгчид, зүрхний титэм судсанд стент тавих эмчилгээг 1 үйлчлүүлэгчид, тархины судасны оношилгоог 8 үйлчлүүлэгчид тус тус хийсэн. Хавсралт : 3 зураг	100%

17	2.1.6.. "Эрүүл ирээдүй-Эх хүүхдийн эрүүл мэнд" арга хэмжээг салбар дундын оролцоотой зохион байгуулж 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийг 1 промилиор бууруулна.	2.1.6.1.. "Эрүүл ирээдүй" арга хэмжээг зохион байгуулна.	2021 - 2024	2-12 насны хүүхдүүдийн 30%-ийг арга хэмжээнд хамруулсан байна.	2-12 насны хүүхдүүдийн 50%-ийг арга хэмжээнд хамруулсан байна.	Аймгийн хэмжээнд 2-12 насны 18845 хүүхэд байна. Үүнээс "Эрүүл-ирээдүй" арга хэмжээний хүрээнд зохион байгуулаж буй эрт илрүүлэг, урьдчилан сэргийлэх үзлэгт зорилтод бүлгийн 54.0%-ийг буюу 10182 хүүхдийг хамруулсан байна. Үзлэгт хамрагдсан хүүхдүүдийн 61,4%-д нь шүдний доорол оношлогдож байгаа ба эрүүлжүүлэх арга хэмжээг төр болон хувийн хэвшлийн 8 шүдний эмнэлэгт хийж байна. Хавсралт : 3 зураг	100%
18		2.1.6.2.. "Эх хүүхдийн эрүүл мэнд" арга хэмжээг зохион байгуулна.	2021 - 2024	15.8 промил	14.8	Эх, хүүхдийн чиглэлээр ЭМБ-дад зөвлөмж 6 удаа, хяналт үнэлгээ 4 удаа, цахим хурал 3 удаа хийж арга зүйгээр ханган ажилласан. Жирэмсний эрт үеийн хяналт 90.1 хувь буюу өмнөх оны мөн үеэс 0.2 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Нялхсын эндэгдэл 8 буюу 8.3 промил болж өмнөх оны мөн үеэс 3.0 промилиор, 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 13 буюу 13.5 промил болж өмнөх оны мөн үеэс 0.5 промилиор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.	100%
19	2.1.7.. "Элэг бүтэн Монгол" арга хэмжээг хэрэгжүүлж, элэгний Д вирусийн халдвартай иргэдийн 55-с доошгүй хувийг эмчилгээнд хамруулна.	2.1.7.1.. "Элэг бүтэн Монгол" арга хэмжээний хүрээнд вирустай иргэдийн эмчилгээний хамрагдалтыг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	Элэгний Д вирусийн эмчилгээний хамрагдалт 27.9%-тай.	35%	"Элэг бүтэн Монгол" хөтөлбөрийн хүрээнд аймгийн хэмжээнд 11245 иргэнийг шинжилгээнд хамруулж 7670 иргэнд элэгний вирусийн халдвар оношлогдсон. Тэдгээрийн 5137 нь В болон Д вирусийн халдвартай батлагдсаныг эмчийн байнгын хяналтад авч, 1538 иргэн идэвхжил бууруулах эмчилгээнд хамрагдсан. Эмчилгээний хамрагдалт 30%-тай байна. Хавсралт : 2 зураг	70%
20	2.1.8.. "Эрчүүдийн эрүүл мэнд" арга хэмжээг зохион байгуулж, нийт эрчүүдийн 60-с доошгүй хувьд хүрч ажиллана.	2.1.8.1.. Эрчүүдийн эрүүл мэндэд нөлөөлж буй эрсдэлт болон эрт илэрүүлэгт хамрагдах зан зүйлд сургах нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах	2021 - 2024	Эрчүүдэд зориулсан тусгайлан нөлөөллийн арга хэмжээ хангалтгүй байна.	нийт эрчүүдийн 60%-д нөлөөлнө.	Аймгийн хэмжээнд 19-65 насны 23120 эрчүүд байгаагаас эрүүл мэндийн цогц үзлэг, оношилгоонд 8092 иргэнийг, нийгмийн эрүүл мэндийн сургалт сурталчилгаанд 17340 иргэнийг тус тус хамруулснаар зорилтот бүлгийн 45%-д хүрч ажилласан. Өссөн дүнгээр эрчүүдийн 65.1%-ийг тус арга хэмжээнд хамруулсан байна. Мөн эрсдэлт бүлгийн эрчүүдийн дунд халдварт ба халдварт бус өвчнийг илрүүлэх үзлэг, оношилгоонд 4 сумын 284 эрчүүдийг хамруулахад 12 хувьд өвчлөл илэрснийг эмчилгээнд хамруулсан. Хавсралт : 2 зураг	100%
21		2.1.8.2.. Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн амбулаторит "Эрчүүдийн кабинет" байгуулах	2022	Эрчүүдэд зориулсан тусгайлан нөлөөллийн арга хэмжээ хангалтгүй байна.	Кабинет байгуулсан байна.	Эрчүүдийн кабинет байгуулан үйл ажиллагааг тогтмолжуулан Нэгдсэн эмнэлгийн даргын тушаалаар Мэс засал 2 тасгийн эрхлэгч эмчийг томилон ажиллуулж, 256 эрчүүдийг үзлэгт хамруулж, зөвлөгөө өгч ажилласан.	100%
22		2.1.9.1.. Яаралтай тусламжийн бэлэн байдал, тоног төхөөрөмж, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн стандартын хангалтыг 10 хувиар нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	62%	66%	Яаралтай тусламжийн эмийн нөөцийг 49 төрөл, хувийн хамгаалах хэрэгслийг 15 нэр төрөл, ариутгалын бодисын 5 нэр төрлийн нөөцийн бүрдүүлэлт хийж, хангалт 72%-тай байна. Хавсралт : 8 зураг	100%

23	2.1.9.. Яаралтай тусламжийн бэлэн байдал, тоног төхөөрөмж, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн стандартын хангалтыг 10 хувиар нэмэгдүүлнэ.	2.1.9.2.. Яаралтай тусламжийн бэлэн байдал, багаж тоног төхөөрөмжийн хангалтыг нэмэгдүүлэх	2021 - 2024	Стандарт үзүүлэлттэй харьцуулахад 45% хангагдсан	49%	УТХО-р яаралтай тусламжийн бэлэн байдлыг хангах зорилгоор 2.1 тэрбум төгрөг, эрүүл мэндийн дэмжих төвд 1.1 тэрбум төгрөг, нийт 3.2 тэрбум төгрөгийн багаж тоног төхөөрөмжүүдээр хангаад байна. Мөн ОНТХөрөнгө оруулалтаар Дархан, Батширээт суманд шүдний тоног төхөөрөмж 39.0 сая төгрөг, Норовлин СЭМТөвд моргийн хөргүүр 8.0, Нэгдсэн эмнэлэгт хеликобактерийн шинжилгээ, ELISA аппарат 63.4 нийт 110.4 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж нийлүүлэгдсэнээр хангалт 58.5%-тай байна.	100%
24		2.1.10.1. Эрүүл мэндийн байгууллага, эмнэлгүүдийг барилгын асуудлыг шийдвэрлэж чанарын шаардлага хангасан тэгш хүртээмжтэй, чанартай үйлчилгээг үзүүлэх орчныг бүрдүүлнэ.	2021 - 2024	2020 онд Дэлгэрхаан сумын эрүүл мэндийн төвийн барилгад их засвар хийгдсэн.	2-с доошгүй ЭМБ-ийн шинэ барилга, өргөтгөл, засвар хийсэн байна.	2022 онд Баянхутаг СЭМТөвийн их засвар 300.0 сая төгрөг, Нэгдсэн эмнэлгийн халдвартын эмнэлгийн их засваруудыг 175.3 сая төгрөгөөр тус тус хийж гүйцэтгэсэн. Мөн УТХОруулалтаар нийт төсөвт өртөг 4.6 тэрбум төгрөгөөр Батноров, Дадал, Галшар, Дархан, Батширээт сумын эрүүл мэндийн төвүүдийн өргөтгөлийн барилгын ажлуудыг "Си Эйч Би Жи" ХХК, "Мандалт Констракшн" ХХК, "Баян төхөмийн хурд", "Виндер Гарден" ХХК, "Төгс Буянт Өргөө" ХХКомпаниуд хийж гүйцэтгэсэн. Барилгын ажлын явц 20-70%-тай байна. Мөн энэ онд нийт 4.3 тэрбум төгрөгийн өртөгтэйгээр шинээр баригдаж эхэлсэн Өмнөдэлгэр, Биндэр, ХБУлааны тосгоны ЭМТөвүүдийн шинэ барилгын ажлын явц 70-90%-ийн гүйцэтгэлтэй байна. Хавсралт : 1 зураг	100%
25	2.1.10.. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын шаардлагатай барилга, автомашин, багийн эмчийг унаажуулах асуудлыг үе шаттай шийдвэрлэнэ.	2.1.10.2.. Авто машин нэн шаардлагатай Эрүүл мэндийн байгууллагыг авто машинаар хангах	2021 - 2024	2020 онд Нэгдсэн эмнэлэгт түргэн тусламжийн нэг автомашин олгогдсон байна.	2-с доошгүй ЭМБ-ийг автомашинаар хангах	2022 онд УТХОруулалтаар Нэгдсэн эмнэлэгт 157.6 сая төгрөгийн бүрэн тоноглогдсон автомашин, Батноров, Дархан, Бэрх, Өлзийт, Батширээт сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд УАЗ-220595 маркийн нийт 224.5 сая төгрөгийн түргэн тусламжийн автомашиныг олгосон. Автомашиныг үндсэн хөрөнгөнд бүртгэж ашиглалтад хяналт тавин ажиллаж байна. Цаашид шинэчлэх шаардлагатай ХБУлаан, Дэлгэрхаан, Биндэр, Бор-Өндөр Тахилгат, Гурванбаян эрүүл мэндийн төвийн хүсэлтийг ЭМЯ-ны хөрөнгө оруулалтын хэлтэст хүргүүлсэн. Хавсралт : 2 зураг	100%
26		2.1.10.3.. Багийн эмчийг унаагаар хангах	2021 - 2024	2020 онд 7 багийн эмчийг унаагаар хангасан.	3 багийн эмчийг унаагаар хангах	Багийн эмчийг унаагаар хангах ажлыг сумдын Засаг дарга нарын гэрээний хавсралтад оруулан ажиллаж, Баянхутаг, Баян-Адарга сумдууд 14.5 сая төгрөгийн санхүүжилтээр багийн эмчийг унаажуулсан. Цаашид ОНӨГазарт хүсэлт хүргүүлж хуучин автомашиныудыг эрүүл мэндийн төвүүдийн багийн эмч нарт олгуулах хүсэлтийг уламжлахаар ажиллаж байна.	70%

27	2.1.11.. Эрүүл мэндийн байгууллагад цахим үйлчилгээг бүрэн нэвтрүүлж, оношилгоо, эмчилгээнд алсын зайн технологи ашиглаж, мэдээллийн сан үүсгэнэ.	2.1.11.1. Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн амбулаторийн үйлчилгээг бүрэн цахимжуулж, мэдээллийн сан үүсгэх	2021 - 2024	Цахимжуулалтын ажлын гүйцэтгэл 55%		80%	ОНТХО, ОНХС-с нийт 24.4 сая төгрөгийн 14 ширхэг компьютерыг аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, 4 өрхийн ЭМТөвд олгосон ба цахим программ хангалт /ehealth/ ашиглалт 75%-тай явагдаж байна. Мөн аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт киоск машиныг ашиглалтад оруулж иргэд үзлэгийн цаг авах болон лабораторийн шинжилгээг хүлээгдэлгүй авах боломж бүрдсэн. ЭМЯ болон бусад эрүүл мэндийн байгууллагуудтай 59 удаагийн цахим хурал, сургалтыг зохион байгуулж ажилласан. Сар бүр шинээр гарсан тушаал шийдвэртэй холбоотойгоор ЭМБайгууллагууд цахим хөгжүүлэлтийг тухай бүр хийж байна. Н-Info-бүх ЭМБ, e-health-2 НЭ, e-hospital-25 программыг анхан шат ЭМБ, health.gov.mn-ыг бүх ЭМБ өдөр бүр үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна. Хавсралт : 4 зураг	90%
28		2.1.11.2.. Алсын зайн технологи ашиглаж оношилгоо, эмчилгээг цаг алдалгүй хүргэх боломжийг бүрдүүлэн ажиллах	2021 - 2024	АНЭмнэлэгийн 1 тасаг онлайнаар оношилгоо эмчилгээ, зөвлөгөө өгөх чиглэлээр ажиллаж байна.		шинээр 2 ЭМБ-д алсын зайн оношилгоо болон мобайлыг нэвтрүүлэх	3 сумын эрүүл мэндийн төв шилэн кабельд холбогдсоноор аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгтэй цахимаар холбогдон эмнэлзүйн зөвлөгөө авах боломж бүрдсэн. Алсын зайн технологийг ашиглан аймгийн 2, 3-р шатлалын эмнэлэгтэй Бор-Өндөг нэгдсэн эмнэлэг, АНЭ эх барих яаралтай тусламжийн чиглэлээр 14, мэдрэлийн тусламж үйлчилгээний чиглэлээр 7, сэхээн амьдруулах чиглэлээр 5 удаа тус тус телемедиценээр зөвлөгөө авч ажилласан.	100%
29	2.1.12.. Орон нутгийн хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн эмийн бодлогыг хэрэгжүүлж, эмийн зохистой хэрэглээг сурталчилж, эрүүл мэндийн байгууллага бүр антибиотикийн хэрэглээнд хяналт тавих ажлыг зохион байгуулна.	2.1.12.1. Орон нутагт эмийн бодлогыг хэрэгжүүлж, сургалт сурталчилгааг эрчимжүүлнэ.	2021 - 2024	Хэрэгжилт 75%		Эмийн бодлогын хэрэгжилтийн хувь 85%-д хүрсэн байна.	Эмийн бодлогын хүрээнд хэлэлцүүлэг зохион байгуулж, 7 зорилт, 25 үйл ажиллагаа бүхий төлөвлөгөө батлуулан ажилласан. Уг төлөвлөгөөнд тусгагдсан 25 үйл ажиллагаанаас хэрэгжилт хангалттай 21 арга хэмжээ, хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх шаардлагатай 4 арга хэмжээ байгаа бөгөөд хэрэгжилт 84%-тай байна. Мөн орон нутагт эмийн бодлогыг хэрэгжүүлэх, сурталчлах ажлын хүрээнд Баян-Адарга суманд 200 орчим эрдэмтэн судлаач оролцсон "Эмийн ургамлын хэрэглээ, тархалт, нөөц, ач холбогдол" сэдэвт ЭШХурал зохион байгуулж, Хэнтий аймгийн ховор ургамлын лавлах, номыг хэвлүүлсэн.	100%
30		2.1.12.2.. ЭМБайгууллага бүр антибиотикийн хэрэглээнд хяналт тавих ажлыг зохион байгуулна.	2021 - 2024	-		нийт эмийн сангийн 65%-ийг хамруулна.	Нийт 23 ЭМТ-үүд эмийн зохистой хэрэглээ болон антибиотикийн зохистой хэрэглээ сарын аян зохиож иргэдэд эмийн зохистой хэрэглээний талаар мэдлэг мэдээллийг олгосон. Мөн эмч нарын жор бичилтэнд хяналт тавьж арга зүйгээр ханган ажилласнаар антибиотик эмийн жор бичилт өмнөх оныхоос 10% буурсан. "Эмийн санд тавих нийтлэг шаардлага" MNS 5260:2015 стандарт 13.3, 14.3.4, 20.2.1 заалтын дагуу сумдын 10, Хэрлэн сумын 14 эмийн санд шалгалт хийж, нийт эмийн сангийн 50%-ийг хамруулсан байна.	70%
31		2.2.1.1. "Олимп" цогцолборт их засвар хийж, орчин нөхцөлийг сайжруулна.	2022			Олимп цогцолборын ажил эхэлсэн байна.	2022 онд 115,0 сая төгрөгийн засварын ажил дууссан.	100%

32	2.2.1. "Олимп" цогцолборын орчин нөхцөлийг сайжруулж, үйл ажиллагааг тогтмолжуулна.	2.2.1.2. Бүх нийтийн болон нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлэх спорт цогцолбор байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	2021 - 2024			Дэмжлэг үзүүлсэн байна.	Улсын төсвийн 5.8 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Баянмөнх, Дадал суманд спорт цогцолбор, Биндэр, Дэлгэрхаан, Хэрлэн суманд сургуулийн спорт заал барьж байгаагаас Дадал сумын Спорт цогцолбор ашиглалтад орж, нийтийн биеийн тамираар хичээллэгчдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 1600 хүнээр нэмэгдсэн байна.	100%
33	2.2.3. "Нийтийг хамарсан үндэсний болон нийтийн биеийн тамир, бүх нийтийн спортын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагуудыг түшиглэн биеийн тамираар хичээллэгсэдийг нэмэгдүүлнэ.	2.2.3.1. . Биеийн тамир, спортын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагыг чадваржуулах, дэмжих, төрийн зарим чиг үүргийг шилжүүлэх замаар хамтран ажиллаж, биеийн тамираар хичээллэгсэдийн тоог нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	23 холбоонд 3000 гаруй хүн хамрагдаж байна.		Биеийн тамираар хичээллэдэг иргэдийн тоо нэмэгдсэн байна.	Нийтийн биеийн тамир, спортын чиглэлээр 32 холбоо, ТББайгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна. 2022 онд биеийн тамираар хичээллэгчдийн тоо 10100 байгаа нь 2021 оны мөн үеэс 1600-н хүнээр нэмэгдсэн байна.	100%
34	2.2.3. "Нийтийг хамарсан үндэсний болон нийтийн биеийн тамир, бүх нийтийн спортын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагуудыг түшиглэн биеийн тамираар хичээллэгсэдийг нэмэгдүүлнэ.	2.2.3.2.. Үндэсний болон спортын их наадам зохион байгуулна.	2021 - 2023			Үндэсний спортын их наадам	ҮСпортын их наадмын анхан шатны ААШТэмцээн 8 төрлөөр явагдаж 260 тамирчин оролцсон. ҮСпортын VII наадмын шигшээ тэмцээнд 74 тамирчин дасгалжуулагч оролцож 1 алт, 2 мөнгө, 6 хүрэл нийт 9 медаль хүртэж улсад 8-р байр эзэлсэн. Засгийн газрын тогтоолоор хугацаанд өөрчлөлт орж 2022 онд зохион байгуулагдсан МБАТүмний спортын XV наадамд 134 тамирчин, 18 дасгалжуулагч, 23 спортын төрөлд оролцож 23 алт, 18 мөнгө, 8 хүрэл медаль хүртэж багийн дүнгээр улсад 1-р байр эзэлж Анх удаа түрүүлсэн.	100%
35	2.2.4. "Өсвөрийн шигшээ багийн үйл ажиллагааг клубын системд шилжүүлнэ.	2.2.4.1. . Өсвөрийн шигшээ багийн үйл ажиллагааны үр дүнг тооцож, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуй нэгж, байгууллагын хамтын ажиллагаанд уялдуулан санхүүжилтийн эх үүсвэрийг төлөвлөнө.	2021 - 2024			Үйл ажиллагаа чанаржиж, санхүүжилтийг үр дүнд суурилан олгодог болсон байна.	2021 оны Өсвөр үеийн шигшээ багийн тайланг зөвлөлийн хуралд хэлэлцүүлж, аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/47 тоот захирамжаар шигшээ багийн үйл ажиллагааг чанартай явуулсан спортын 13 төрлөөр үргэлжлүүлэн ажиллуулж, дасгалжуулагчийн цалин 81135.0, уралдаан тэмцээн, томилолтын зардалд 15865.0, амжилт үзүүлсэн тамирчин, дасгалжуулагчдын урамшуулалд 3000.0 нийт 100 сая төгрөгийн үр дүнд суурилсан үйл ажиллагааны санхүүжилт хийгдсэн, 2022 онд спортын 13 төрөлд 367 тамирчин хичээллэж, Улс, Бүсийн 18 удаагийн уралдаан, тэмцээнд оролцож, нийт Алт-65, Мөнгө-69, Хүрэл-80 медалиудыг тус тус хүртсэн. Монгол улсын рекорд амжилтыг 1 удаа /буудлага/ шинэчилж тогтоосон ба Олон улсын хэмжээний мастер 1 /буудлага/, спортын мастер 2 /хөнгөн атлетик/, спортын дэд мастер 1 /хөнгөн атлетик/ тус тус шинээр төрсөн.	100%
36	2.3.1. . Хэрлэн сумын яслийн барилгыг 100 ороор өргөтгөж, шаардлагатай сумдын цэцэрлэгт яслийн бүлэг ажиллуулна.	2.3.1.1.. Хэрлэн сумын яслийн барилгыг өргөтгөнө.	2022 - 2023	орны тоо 50		Бэлтгэл ажил хангагдсан байна	Хэрлэн сумын шинэ барилгын бэлтгэл ажлын хүрээнд 120 хүүхдийн яслийн барилгын ажлын зургийг барилгын зураг төслийн "Ди Ти Би" ХХК боловсруулж, төсвийг "Юнирүүтс" ХХК хийсэн. Гадна холбоожуулалт, дулаан, цэвэр ус хангамж, бохир ус ариутгах татуурга, цахилгаан эрчим хүчээр хангах зэрэг техникийн нөхцлүүдийн дүгнэлт, МХГ-ын дүгнэлт гарсан.	50%
37	2.3.1. . Хэрлэн сумын яслийн барилгыг 100 ороор өргөтгөж, шаардлагатай сумдын цэцэрлэгт яслийн бүлэг ажиллуулна.	2.3.1.2. . 4-оос доошгүй сумдын цэцэрлэгт яслийн бүлэг ажиллуулна.	2021 - 2024	3 суманд яслийн бүлэг ажиллуулж 4 бүлэгт 77 хүүхэд суралцаж байна.		1-ээс доошгүй цэцэрлэгт яслийн бүлэг нээнэ.	Цэнхэрмандал сумын цэцэрлэгт 13, Баянмөнх сумын цэцэрлэгт 15, Баян-Овоо сумын цэцэрлэгт 5, Баянхутаг сумын цэцэрлэгт 15 нийт 4 цэцэрлэгт 1 настай 48 хүүхдийг элсүүлэн сургаж байна.	100%

38		2.3.2.1. . Мэргэжлийн зэрэг ахиулах, мэргэшүүлэх, түргэвчилсэн, хөрвөх сургалтыг орон нутагт зохион байгуулж, мэргэжлийн багшийн хангалтыг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	СӨБ багшийн хангалт 95 хувь, ЕБС 96 хувьтай байна.		Мэргэжлийн боловсон хүчний хангалт 1 хувиар нэмэгдсэн байна.	2012-2022 оны хооронд мэргэжил дээшлүүлэх үндсэн сургалтад нийт 253 багш хамрагдлаа. Мэргэжлийн зэрэгтэй багшийн эзлэх хувь өмнөх оноос 12.3%-иар ахисан. Багш нарын ажлын байранд нь цахимаар, орон нутагт танхимаар мэргэшүүлэх, түргэвчилсэн, хөрвөх сургалтыг 15 удаа зохион байгуулж давхардсан тоогоор 1266 багшийг хамруулсан. СӨБ-ын үндсэн багш 100% буюу өмнөх оноос 1 хувиар, ЕБС-ийн багшийн хангалт 98.3% буюу өмнөх оноос 0.3 хувиар ахисан байна.	100%
39	2.3.2. . Ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгүүдийн гарааны үнэлгээг жил бүр шинэчлэн тогтоож сургалтын чанарыг 5,5 хувиар ахиулж үр дүнг тооцно.	2.3.2.2. . Сургууль, цэцэрлэгийн багш нарын ажлын үр дүнг гүйцэтгэлд тулгуурлан тооцно.	2021 - 2024	математик сургалт 9 болон 12 ангийн сургалтын чанар 32.45%, байгалийн ухааны сургалтын чанар 34.1% - тай байна		математик сургалт 9 болон 12 ангийн сургалтын чанар 34.6%, байгалийн ухааны сургалтын чанар 36.4%-д хүрсэн байна.	Багш нарын онолын мэдлэг болон цахим орчинд ажиллах чадварыг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд математик, байгалийн ухааны багш нарын сургалтыг танхим, цахимаар 5 удаа зохион байгуулж давхардсан тоогоор 382 багшийг хамруулсан. Мөн Мэргэжлийн бүлгийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэн ажилласнаар байгалийн ухаан 9-р анги 36.7%, 12-р анги 43.8% нийт 40.3% буюу 10.7 хувиар; математик 9-р анги 38.95%, 12-р анги 33.32% нийт 36.1% буюу 4.3 хувиар өссөн байна. Гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр 1-4 дүгээр индексэд үнэлэгдсэн математик, байгалийн ухааны 35 багшид 35,782,628 төгрөгийн урамшуулал олгоод байна.	100%
40		2.3.2.3. . Аймгийн бүх сургууль, цэцэрлэгүүдээс жил бүр гарааны үнэлгээ тогтоож, чанарын шалгалт авна.	2021 - 2024	ЕБС сургалтын чанар 44,5 хувьтай, СӨБ-ын сургалтын чанар 80,7 хувьтай байна.		ЕБС, СӨБ-ын сургалтын чанарыг 1.4 хувиар ахиулна.	Гүйцэтгэлд суурилсан чанарын үнэлгээг 25 сургуулийн 799 багшийн 19 судлагдахуунаар 12373 суралцагчийг хамруулан авахад сургалтын чанар 46.77 хувьтай шалгагдсан нь хүрэх түвшингээс 2.4 хувиар, өмнөх оноос 3.8 хувиар ахисан байна. Сургуульд бэлтгэгдсэн байдлын үнэлгээ 2021 оны хичээлийн жилд 69.7 болсон нь ковидын үеийн сургалтын үйл ажиллагааны тасалдалтай холбоотой байсан. 2022 оны сургуульд бэлтгэгдсэн байдлын үнэлгээ 10 сард хийгдсэн бөгөөд одоогийн байдлаар дүн гараагүй байна.	100%
41		2.3.3.1.. 640 хүүхдийн суудалтай сургууль, 150 ортой дотуур байрны барилгыг ашиглалтад оруулна.	2021 - 2022			Сургуулийн барилга ашиглалтад орсон байна.	Олон улсын хөтөлбөртэй Бэрх ЕБС-ийн 640 хүүхдийн суудалтай хичээлийн барилгыг 2022-08-22-ны өдөр Улсын комисс шалгаж, барилгын ажлын гүйцэтгэлийг сайжруулах, дутуу зүйлсийг гүйцээх 14 хоногийн хугацаатай үүрэг даалгавар өгснөөр 9 дүгээр сарын 5-ны өдөр ашиглалтад орж 208 суралцагчтай сургалтын үйл ажиллагаа хэвийн явагдаж байна. 150 ортой дотуур байранд олон улсын сургуулийн 161 хүүхэд, Бэрх ЕБС-ийн 31 хүүхэд нийт 192 хүүхэд амьдарч байна.	100%
42	2.3.3. . Бэрх хотод олон улсын хөтөлбөртэй ерөнхий боловсролын сургалтын чанарын стандартыг дэлхийн жишигт нийцүүлэх зүүн бүсийн аймгуудын төв сургууль байгуулна.	2.3.3.2. . Хүний нөөцийг бэлтгэн шаардлагатай тоног төхөөрөмж, сургалтын хэрэглэгдэхүүнээр бүрэн хангана.	2021 - 2022			сургалтын үйл ажиллагаа эхлэхэд бэлэн болсон байна.	Хүний нөөцийн хувьд үндсэн 43 ажилтан, албан хаагчтай үүнээс удирдах ажилтан-4, багш-17, туслах ажилтан-22 ажиллаж байна. 2022-2023 оны хичээлийн жилд Олон Улсын сурах бичиг 73 нэр төрлийн 1681 ширхэг, Үндэсний хөтөлбөрийн сурах бичиг 66 нэр төрлийн 3324 ширхэг, Бусад 233 нэр төрлийн 1053 ширхэг сурах бичгээр 10 0хувь хангагдлаа. Олон улсын сургалтын стандартад нийцсэн тусгай зориулалтын физик, хими, байгалийн ухаан, дуу хөгжим, мэдээлэл зүйн кабинетэд 53 нэр төрлийн 299,178,000 төгрөгийн тоног төхөөрөмж, хичээлийн хэрэглэгдэхүүнийг шат дараатайгаар олгосон. АЗДТГ-аас Бэрх сургуулийн хичээл сургалтын үйл ажиллагаанд 5,000,000 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн.	100%

43	2.3.4. . Судалгаанд үндэслэн зарим сургуулийн хэв шинжийг өөрчилнө.	2.3.4.1. . Судалгаа, сургалтын чанар, ажлын үр дүнгийн үзүүлэлт зэргийг харгалзан шаардлагатай сургуулийн хэв шинж, бүтцийг өөрчилнө.	2021 - 2024			Хэрлэн 5-р сургууль байгуулж, Бор-Өндөр ЦС-ийг салгаж, шинээр сургууль байгуулна.	Аймгийн Засаг даргын удирдлагын зөвлөлд Хэрлэн 5 дугаар сургуулийг шинээр байгуулах, Бор-Өндөр ЦС-ийг бага сургууль, Цогцолбор сургууль болгон салгах, Өлзийт ЕБС-ийг суурь боловсролын сургууль болгох, Хэрлэнбаян Улаан тосгоны цэцэрлэгийг бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолбор болгох саналыг танилцууллаа. Үүний хүрээнд нэмэлт судалгаа хийх ажил үргэлжилж байна.	50%
44	2.3.5. . Ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн багш, ажилтны нийгмийн болон хөдөлмөрийн үнэлэмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор "Чадварлаг багш, чанартай боловсрол" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2.3.5.1.. Арга хэмжээг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.	2021 - 2024			Хөтөлбөрийг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.	Чадварлаг багш арга хэмжээг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөний биелэлт 98%-тай байна. БШУ-ны яам, БҮТ-тэй хамтарсан "Хэнтий аймгийн суралцагчын сурлагын хоцрогдлыг арилгах хөтөлбөр" боловсруулан хэрэгжүүлж байгаа бөгөөд хөтөлбөрийн хүрээнд 2 удаа 7 судлагдахууны 315 багш ЭЕШ өгөх 345 сурагчийг хамруулан сургалт зохион байгуулж Хэрлэн сумын ЕБС-ийн 12 дугаар ангийн 400 суралцагчаас ЭЕШ-ын 8 хичээлээр таблетэд суурилсан шалгалтын авахад аймгийн дундаж 44.9%-тай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 4.8 хувиар ахисан үзүүлэлттэй байна. Тус арга хэмжээний хүрээнд 3 шилдэг сургууль, 5 цэцэрлэг, 2 мэргэжлийн хөгжлийн бүлэг, 26 багшийг 10 сая төгрөгөөр, ЭЕШ амжилт гаргасан багш, суралцагчдыг 26 сая төгрөгөөр ьус тус шагнаж урамшуулсан.	100%
45	2.3.6. . Орон нутагт шаардлагатай мэргэжлээр суралцаж байгаа оюутнуудад сургалтын төлбөрийн дэмжлэг үзүүлнэ.	2.3.6.1. . "Сургалтын төлбөрт дэмжлэг үзүүлэх журам"-ын дагуу шаардлагатай мэргэжлээр суралцаж буй оюутнуудын сургалтын төлбөрт дэмжлэг үзүүлнэ.	2021 - 2024	ОНТ 15 сая		Сургалтын төлбөрт дэмжлэг үзүүлсэн байна.	2022-2023 оны хичээлийн жилийн эхэнд аймгийн хэмжээнд 28 мэргэжлээр 46 багш шаардлагатай байсан бол МУБИС-тай хамтран ажиллах гэрээ байгуулан ажилласнаар 36 орон тоог бүрэн нөхсөн. Одоогоор 4 мэргэжлийн 10 багш дутагдалтай байгаа тул төгсөх ангийн оюутнуудад сургалтын төлбөрийн дэмжлэг үзүүлэх хүсэлтийг тавьсан боловч МУБИС-д тухайн мэргэжлээр сурч буй оюутнуудын хомсдол үүсээд байгаа тул шийдвэрлэх боломжгүй байна.	70%
46	2.3.7. . Боловсролын байгууллагын удирдах албан тушаалтнуудын мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх сургалтыг жил бүр зохион байгуулж, сургалтын үр дүнг ажлын гүйцэтгэл дээр тулгуурлан үнэлж дүгнэнэ.	2.3.7.1.. Жил бүр удирдах ажилтнуудын сургалтыг зохион байгуулж, үр дүнг ажлын гүйцэтгэлд тулгуурлан тооцно	2021 - 2024	Жил бүр зохион байгуулдаг ч үр дүнг тооцохгүй байна.		Жил бүр зохион байгуулдаг ч үр дүнг тооцохгүй байна.	Удирдах ажилтны зөвлөгөөнийг танхимаар 2 удаа, цахимаар 1 удаа зохион байгуулж 2022-2023 оны хичээлийн жилийн зорилго зорилтоо тодорхойлж БГУ-нд дүн шинжилгээ хийх ойлголтоо нэгтгэн багшийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах арга зүйд тулгуурлан сургалтын чанарыг сайжруулах төлөвлөгөө боловсруулан ажиллаж байна. Мөн БШУСайдын 803 дугаар тушаал /СӨБ, ЕБС-ийн үйл ажиллагааг үнэлэх журам/-ын дагуу сургалтын байгууллагад ХШҮ хийж гүйцэтгэлийн хувиар хамгийн өндөр үнэлэгдсэн 3 сургууль, 5 цэцэрлэгийг 5.3 сая төгрөгөөр шагнаж урамшуулан тэргүүн туршлагыг түгээн дэлгэрүүлж байна.	100%
47		2.3.8.1. . Нүхэн жорлонтой цэцэрлэг, сургууль, дотуур байрыг орчин үеийн ариун цэврийн өрөөтэй болгох ажлыг шат дараатай хийж, хүүхдэд ээлтэй орчин бүрдүүлнэ.	2021 - 2024	25 сургуулиас 20 нь, 34 цэцэрлэгээс 20 нь нүхэн жорлонтой байна.		1-ээс доошгүй сургууль, цэцэрлэгийг орчин үеийн ариун цэврийн өрөөтэй болгоно	Баян-адарга, Бэрх тосгоны дотуур байр, Бэрх, Хэрлэн 1-р сургууль, Дархан, Баянмөнх сумдын цэцэрлэгийн өргөтгөл шинээр баригдсанаар нийт 6 барилга орчин үеийн ариун цэврийн өрөөтэй болсон. Энэ нь суурь түвнээс буюу нүхэн жорлонтой сургууль 4-өөр, цэцэрлэг 2-оор буурсан үзүүлэлттэй байна.	100%

48	2.3.8. . Шаардлагатай сургууль, цэцэрлэг, дотуур байрны орчин нөхцөлийг сайжруулж зориулалтын тоног төхөөрөмжөөр хангана.	2.3.8.2. . Тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй хүүхэд ердийн сургуульд сурах, хөгжих орчинг бүрдүүлнэ.	2021 - 2022	"Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд сурах орчин бүрдээгүй.	Аймгийн төвийн сургуулиудад хөгжлийн бэрхшээлийн төрлөөр ангилан сурах орчинг бүрдүүлнэ	ЕБСургуулиудын ачааллыг тэнцвэржүүлэх, сургалт зохион байгуулахад шаардагдах хүний нөөц, сургалтын орчин бүрдүүлэх зорилгоор Хэрлэн сумын 1-р сургууль Сонсгол, хэл яриа, Хан Хэнтий ЦСургууль хараа болон хавсарсан хэлбэр, Тэмүүжин цогцолбор сэтгэц, дауны хам шинж, Хэрлэн 4-р сургууль хөдөлгөөний бэрхшээлтэй хүүхдүүдийг хөгжлийн бэрхшээлээр төрөлжүүлэн ажиллаж байна. Тусгай хэрэгцээт суралцагчдад зориулан бш таблет, дохионы хэлний 1000 үгийн карт, гарын булчин хөгжүүлэх үзүүлэн 25 ширхэг, аутизмтэй хүүхдэд зориулсан цахим хэрэглэгдэхүүн 5-аар сургуулиудыг баяжуулснаас гадна Сэргээн засах үндэсний төв, дэлхийн зөн олон улсын байгууллагатай хамтран 6 сургуулийн 20 багшийг хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй ажиллах арга зүйн болон дохионы хэлний анхан шатны сургалтад хамрууллаа. Тэмүүжин ЦС-д хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд зориулсан ариун цэврийн байгууламжийг шинээр хийж гүйцэтгэлээ. Мөн Сэргээн засах үндэсний төв дохионы хэлний багш бэлтгэх сургалтад бага ангийн 1 багшийн сургалтын төлбөрийг орон нутгаас бүрэн хариуцан сургаж, амьжиргааны тэтгэмж олгож байна.	100%
49	2.3.10. . Бүх насны суралцагч, иргэдэд зориулсан онлайн сургалтын сантай болж, цахим сургалт зохион байгуулж, иргэдийн 30 хувьд хүрч ажиллана.	2.3.10.1. . Боловсролын салбарын цахим платформын хүрээнд ЕБС-ийн цахим хичээлийн санг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	Цахим шилжилтэд 2 сургууль хамрагдаж байна.	цахим шилжилтэд хамрагдсан сургуулийн тоо 1-ээр нэмэгдсэн байна.	Цахим шилжилтийн хүрээнд СӨБ-ын хувьсах зардлын 0,4 хувь, ЕБС-ийн хувьсах зардлын 1 хувийг багш нарын ДАТА багцын хэрэглээнд зарцуулахаар төсөвт 242,778.50 төгрөг суулгасан. Сургалтын цахим платформд бүх сургууль хамрагдаж, гэрээгээ байгуулан санхүүжилтийн хуваарийн дагуу төлбөрөө төлөн үйл ажиллагаагаа эхэлсэн. 25 сургууль "Гранд ай ти", "ЕСМ", "амжилт дотком", "дигитал эдү менежмент" зэрэг компаниудтай хамтран цахим платформын хөгжүүлэлтийг хийж 145,8 сая төгрөг зарцуулсан.	100%
50		2.3.10.2. . Цахим хичээлийг онлайнаар болон Фэйсбүүк, байгууллагын цахим хуудсаар дамжуулан явуулж, иргэдийн 30 хувьд хүрч ажиллана.	2021 - 2024	24%	Нийт иргэдийн 27 хувьд сургалт зохион байгуулсан.	Насан туршийн боловсролын төв нь бүх насны суралцагч иргэдэд зориулсан цахим сургалтын сандаа 350 гаруй цахим сургалтын нөөцтэй болсон бөгөөд сургалтын сэдвүүдийг албан байгууллага, аж ахуй нэгжид түгээж цахим болон онлайн захиалгат сургалтыг зохион байгуулж байна. Давхардсан тоогоор 502 сургалтад 26154 иргэн буюу нийт иргэдийн 37.3 хувийг хамруулсан байна.	100%
51	2.3.12.. Суралцагчдын мэдээлэл технологийн чадварыг сайжруулах зорилгоор ЕБС-ийн 1 компьютерт ногдох хүүхдийн тоог бууруулж, сургуулиудын интернет хурдыг нэмэгдүүлнэ.	2.3.12.1.. ЕБС-ийн суурин компьютерийн тоог үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	1 компьютерт ногдох хүүхдийн тоо 18 байна.	"ЕБС-ийн нэг компьютерт ногдох хүүхдийн тоо буурсан байна.	17 сургуульд 195 компьютер нэмэгдэгдүүлэх шаардлагатай байсныг сумын Засаг дарга нарын гэрээнд тусгуулсан. 2022 онд 3 сумын Засаг дарга 5 сургуульд 21 компьютер мөн нөхөн хангалтын зардлаар 158 зөврийн, суурин компьютерээр нэмэгдүүлснээр нийт тоо 593 болж 1 компьютерт ногдох хүүхдийн тоо 12.7 болж буурсан. Мөн сургалтад ашиглах 293 таблетээр 27 мэдээлэл технологийн танхимыг баяжуулахаар боллоо. Цахим Хэнтий төслийн хүрээнд Хэрлэн сумын 4 сургуулийн интернетийн хурдыг 20mb нэмэгдүүллээ. Ингэснээр тус сургуулиуд 40mb хурдаар интернет хүлээн авч байна.	100%

52	2.4.1. . Иргэдэд нийгмийн даатгалын ач холбогдолыг сурталчлан даатгуулагчдын тоог нэмэгдүүлнэ.	2.4.1.1.. Нийгмийн даатгалын багц хуулийг даатгуулагчдад сурталчлах сургалт, нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах	2021 - 2024	305 удаагийн сургалтад 16277 иргэд даатгуулагчийг хамруулж, сайн дурын даатгалд 4790 даатгуулагч хамрагдсан.		Сургалт сурталчилгаанд хамрагдах даатгуулагчийн тоог жилд 5 хувиар, сайн дурын даатгалд шинээр 1100-с доошгүй даатгуулагчийг хамруулна.	Нийгмийн даатгалын ач холбогдол, хуулийн өөрчлөлт, хэрэгжилтийн талаар иргэд даатгуулагч, ажил олгогчдод 310 удаагийн сургалт зохион байгуулж 17202 иргэд, даатгуулагчдыг хамруулсан нь өмнөх оны мөн үеэс 925 даатгуулагчаар нэмэгдсэн буюу 5,6 хувиар өссөн байна. Сайн дурын даатгалд шинээр 1383 даатгуулагч хамрагдсаны 625 малчин даатгуулагч байна. Хэвлэл мэдээллийн байгууллага, цахим мэдээллийн хэрэгслээр дамжуулан давхардсан тоогоор 160,000 гаруй иргэдийг мэдээллээр хангасан.	100%
53		2.4.1.2.. Эрүүл мэндийн даатгалын ач холбогдлыг даатгуулагчдад сурталчлах сургалт, нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах	2021 - 2024	эрүүл мэндийн даатгалд 3195 малчин хамрагдсан.		ЭМДаатгалд 200-с доошгүй даатгуулагчийг хамруулна.	Сумын Засаг дарга нарын гэрээнд эрүүл мэндийн даатгалын хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх заалтыг тусган, удирдах ажилтны зөвлөгөөнд танилцуулж ажилласнаар 2895 малчныг шинээр эрүүл мэндийн даатгалд хамруулсан. Эрүүл мэндийн даатгалд хамруулах, насны бүлгийн үзлэгийн мэдээлэл сургалт сурталчилгааг 18 төрлийн мэдээлэл бүхий материалыг 21650 иргэнд тарааж, 41100 хүний хандалт авч, 18700 хүн хуваалцсан.	100%
54	2.4.2. . Хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт болон байгууллага иргэдийн захиалгаар оюутнуудыг бэлтгэн төгсөгчдийн 50-аас доошгүй хувийг ажлын байраар хангана.	2.4.2.1.. Эрэлттэй мэргэжлээр оюутнуудыг бэлтгэн төгсөгчдийн 50-аас доошгүй хувийг ажлын байраар хангана.	2021 - 2024	68%		Нийт төгсөгчдийн 50-аас доошгүй хувийг ажлын байраар хангана.	Тухайн хичээлийн жилд эрэлтэй мэргэжил буюу ойжуулагч, аяллын хөтөч, хүнсний ногооны фермер зэрэг мэргэжлүүдээр оюутнуудыг бэлтгэж төгсөгчдийн 70.0%-ийг ажлын байраар хангасан.	100%
55	2.4.3. . Сумдын ХАБЭА-ын зөвлөлөөр дамжуулан хяналтыг сайжруулж үйлдвэрлэлийн ослоос урьдчилан сэргийлнэ.	2.4.3.1.. Сумдад ХАБЭА-ын зөвлөл, байгууллагуудад үйлдвэрлэлийн ослыг судлан бүртгэх комисстой болгож үйл ажиллагааг тогтмолжуулна.	2021 - 2022	ХАБЭА-ын зөвлөлтэй 8 сум, үйлдвэрлэлийн ослыг судлан бүртгэх комисстой 15 байгууллага байна.		80 байгууллагыг үйлдвэрийн ослыг судлан бүртгэх комисстой болгоно.	2022 онд 18 сум, 3 тосгонд ХАБЭА-н зөвлөлийн үйл ажиллагаа тогтмолжиж, шинээр 150 байгууллага үйлдвэрлэлийн ослыг судлан бүртгэх комисстой болж, хөдөлмөрийн чадвар алдалт, ажлын байран дахь осол гэмтлээс урьдчилан сэргийлэн ажиллаж байна.	100%
56		2.4.3.2.. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаар ажил олгогч болон ажилтнуудад зориулсан сургалт мэдээллийн үйл ажиллагааг зохион байгуулах	2021 - 2024	-		2 сургалт зохион байгуулна.	18 сум, 3 тосгоны 300 аж ахуйн нэгж, 5 чиглэлийн 11 удаагийн сургалтаар давхардсан тоогоор 2875 иргэнд сургалт мэдээллийг хүргэсэн.	100%
57	2.4.4. . Бүтээн байгуулалтын томоохон төслүүдийн үр дүнд шинэ ажлын байрыг 450-аар нэмэгдүүлнэ.	2.4.4.1.. Улсын болон орон нутгийн төсвийн бүтээн байгуулалтын хүрээнд жил бүр 120-оос доошгүй шинэ ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	-		Бүтээн байгуулалтын хүрээнд 120-аас доошгүй иргэнийг ажлын байраар хангана.	Улсын болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдэж байгаа бүтээн байгуулалтын ажлыг гүйцэтгэж байгаа 40 аж ахуйн нэгжтэй хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, тухайн орон нутгийн нийт 305 иргэнийг улирлын болон түр ажлын байраар хангасан.	100%
58	2.4.5. . Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих "Бизнесээ эхэл" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2.4.5.1.. Бизнесээ эхэл арга хэмжээний хүрээнд хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих чиглэлээр сургалт, нөлөөллийн ажилд 400, төсөл хөтөлбөрт 2000 иргэнийг тус тус хамруулна.	2021 - 2024	сүүлийн 4 жилийн хугацаанд 1749 хүнд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлсэн байна.		100-аас доошгүй иргэдийг хөдөлмөрт бэлтгэх сургалтад, 500 иргэнийг төсөл хөтөлбөрт хамруулна.	"Бизнесээ эхэл" арга хэмжээний хүрээнд 330 иргэнийг хөдөлмөрт бэлтгэх сургалтад хамруулсан. Мөн 1.3 тэрбум төгрөгийн эргэн төлөгдөх нөхцөлтэй санхүүгийн дэмжлэгт 1152 иргэнийг хамруулж, 212 байнгын ажлын байр, 940 түр ажлын байр бий болгосон.	100%
59		2.4.5.2.. Ажил олгогч туслах малчинтай хуулийн хүрээнд гэрээ байгуулан ажиллана.	2021 - 2024	26 иргэнийг байнгын ажлын байртай болгосон.		Туслах малчны судалгаанд үндэслэн нийт туслах малчдын 15-аас дээш хувийг гэрээлсэн байна.	2021 онд хийгдсэн судалгаагаар 160 малчин өрх туслах малчнаар ажиллах хүсэлт гаргасан. 2022 онд 7 сумын 131 туслах малчин өрхтэй хуулийн хүрээнд гэрээ байгуулсан бөгөөд энэ нь судалгаанд хамрагдсан малчин өрхийн 82% байна.	100%

60	2.4.6. . Хүнсний эрхийн бичгийн үйлчилгээнд хамрагддаг өрхийн насанд хүрсэн хөдөлмөрийн чадвартай гишүүдийг хөдөлмөр эрхлэх боломжоор хангах "Халамжаас-Хөдөлмөрт" бэлтгэх арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2.4.6.1.. Халамжаас-Хөдөлмөрт арга хэмжээний хүрээнд зорилтод өрхийн 2400 иргэнийг мэргэжил эзэмшүүлэх, ур чадвар ахиулах сургалтад хамруулж хүнсний эрхийн бичгийн үйлчилгээнд хамрагддаг 265 өрхийн 600 иргэнийг ажлын байраар хангана.	2021 - 2024	-	600-аас доошгүй иргэнийг сургалтад хамруулж, ХЭБ-ийн үйлчилгээнд хамрагддаг 150-аас доошгүй иргэнийг ажлын байраар хангана.	Халамжаас-Хөдөлмөрт арга хэмжээний хүрээнд Хүнсний эрхийн бичгийн үйлчилгээнд хамрагддаг 707 өрхийн 3785 иргэнээс 656 иргэнийг хөдөлмөрт бэлтгэх сургалтад хамруулж, 279 иргэнийг байнгын болон түр ажлын байранд зуучилж, 62 өрхийн 456 иргэн хяналт шалгалтын үр дүн болон ажил хөдөлмөр эрхлэх болсон үндэслэлээр хүнсний эрхийн бичгийн үйлчилгээнээс хасагдаж, халамжаас хөдөлмөрт шилжүүлээд байна. 2022 оны жилийн эцсийн байдлаар 645 өрхийн 3329 иргэн тус үйлчилгээнд хамрагдаж байна.	100%
61	2.4.7.. Тусгай хэрэгцээ шаардлагатай иргэдийн орчны хүртээмжийг сайжруулж, орчин бүрдүүлсэн байгууллага, аж ахуйн нэгжийн тоог нэмэгдүүлнэ.	2.4.7.1.. Төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллагуудад хүртээмжийн үнэлгээ хийн зөрчлийг арилгуулж хүртээмжтэй орчин бүрдүүлсэн байгууллагын тоог нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	Аймгийн хэмжээнд 11 байгууллага орчны хүртээмжийн үнэлгээг хангасан.	25-аас доошгүй төрийн болон ААНБ-уудад үнэлгээ хийж хүртээмжийг сайжруулна.	Аймгийн хэмжээнд 21 сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвд, Хэрлэн сумын 7 өрхийн Эрүүл мэндийн төв, нийт 28 байгууллагад орчны хүртээмжийн үнэлгээ хийн хяналт тавьж, зөвлөмж хүргүүлж ажилласан. Зөвлөмжийн дагуу Хэрлэн сумын 3-р багийн эрүүл мэндийн төв хүртээмжийн үнэлгээг хангуулж ажилласан байна.	70%
62	2.4.8. . Ахмадын хөгжлийн төв болон ахмад настны чадамжийг дэмжиж 178 байгууллагад ахмадын сан байгуулна.	2.4.8.1.. 178 байгууллагад ахмадын сан байгуулж ахмадуудад зориулсан үйл ажиллагааг тогтмолжуулна.	2021 - 2022	Ахмадын сантай 6 байгууллага байна.	70-аас доошгүй байгууллага ахмадын сантай болно.	Аймгийн ТЕЗ-ийн хүрээний 178 байгууллага ахмадын сангийн данстай байх байсанаас 2022 он гарсаар аймгийн хэмжээний ЕБС, Цэцэрлэг, Соёлын төв, ЭМтөвийн нийт 103 төсөвт байгууллага Улсын төсвийн байгууллага болж хасагдсанаар Орон нутгийн нийт 75 байгууллагаас 70 төсөвт байгууллага ахмадын сангийн данстай болж 93 хувьтай хэрэгжиж байна.	90%
63	2.4.9. . Хүүхдэд ээлтэй орон нутгийн 6 шалгуур үзүүлэлтийн хүрээнд хүүхдийн хөгжлийг дэмжиж, эрсдэлд нөхцөлд өртөхөөс урьдчилан сэргийлж Хүүхдэд ээлтэй орон нутаг болно.	2.4.9.1.. Хүүхдэд ээлтэй байдлын индексийг жилд нэг нэгжээр ахиулна.	2021 - 2024	Хүүхдэд ээлтэй байдлын индекс 4 байна. /1-10/	Хүүхдэд ээлтэй байдлын индекс 1 нэгжээр ахисан байна.	Хүүхдэд ээлтэй байдлын индексийг "эрүүл мэнд, боловсрол, аюулгүй байдал хамгаалал, чөлөөт цагийн орчин, хүүхдийн оролцоо, амьдрах орчин" гэсэн 6 үндсэн үзүүлэлт бүхий 36 шалгуураар үнэлдэг. "Хүүхдэд эрдэнэ хөгжлийн төв" нийгэмд үйлчлэх ТББ-аар тус индексийг үнэлүүлэхэд 2019 онд 4.9, 2020 онд 5.7, 2021 онд 6.3 гэсэн үзүүлэлттэй гарсан. 2022 оныг "Хүүхэд хөгжил, хамгааллын жил" болгон зарлаж 2 зорилт, 28 арга хэмжээ бүхий төлөвлөгөө гарган ажилласнаар хүүхдэд ээлтэй байдлын индекс 7.3 болж өссөн.	90%
64		2.4.10.1.. Жендэрийн тэгш байдлыг хангах салбар хорооны үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, Гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр сургалт нөлөөллийн үйл ажиллагаа зохион байгуулна.	2021 - 2024	4 удаагийн нөлөөллийн ажилд 5262 гэр бүл, гэр бүлийн боловсрол олгох сургалтыг 14252 иргэнд хийсэн	Урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр нөлөөллийн үйл ажиллагаа 8 удаа зохион байгуулж, нийт иргэдийн 25 хувийг сургалтад хамруулна.	Жендэрийн тэгш байдлыг хангах, гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр нөлөөллийн аян 1, хэлэлцүүлэг 2, өдөрлөг 4, явуулын үйлчилгээ 1, нөлөөллийн 4 төрлийн 8 удаагийн үйл ажиллагаа, 2 төрлийн сургалтаар нийт 27,032 иргэн буюу нийт иргэдийн 34.1%-ийг хамруулсан.	100%

65	2.4.10. . Жендэрийн чиглэлээр орон нутагт тулгамдаж байгаа асуудлуудыг шийдвэрлэх болон гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, хохирогчдод цогц үйлчилгээ үзүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	2.4.10.2.. Хохирогчид үйлчилгээ үзүүлэх НЦҮТ-ийг стандартад нийцүүлэн 24 цагийн үйл ажиллагаатай болгож, шаардлагатай төсөв хөрөнгийг шийдвэрлэнэ.	2021 - 2024	-	Шаардлагатай төсвийг шийдвэрлэнэ.	Нэг цэгийн үйлчилгээний төвийг 24 цагаар үйлчилгээ үзүүлэх боломжийг хангах хүрээнд нийгмийн ажилтан болон харуул хамгаалалтын ажилтны цалин болон эм, тариа, бусад зардалд шаардагдах 15,000,000 төгрөгийг шийдвэрлэсэн. Тус байранд 2 өрөөг нэмэгдүүлэн өргөтгөл хийж тохижуулсан. Хүний нөөцийн хувьд 2 нийгмийн ажилтан, 1 сэтгэл зүйч, 1 халамжийн ажилтан, 1 үйлчлэгч нийт 5 ажилтантай ажиллаж байна. НЦҮТөв, Түр хамгаалах байраар 11 сарын байдлаар нийт 69 үйлчлүүлэгч үйлчлүүлсэн ба үүний 59 буюу 85.5 хувь нь хүүхэд, 17 буюу 14.5 хувь нь насанд хүрэгч байна. Эдгээр үйлчлүүлэгчид нийт 8 төрлийн 308 үйлчилгээг 2-10 удаагийн давтамжтайгаар үзүүлж бодит эрсдэлийг бууруулж аюулгүй байдлыг ханган ажилласан байна.	100%
66	2.4.11.1.. Залуучуудын хөгжлийн төвийн үйл ажиллагаагаар дамжуулан жил тутам залуучуудын оролцоог 50 хувиар, үйл ажиллагаанд хамрагдалтыг 10 хувиар нэмэгдүүлнэ.	2.4.11.1.. Залуучуудын оролцоотой сайн дурын үйл ажиллагааг нэмэгдүүлэх нөлөөллийн арга хэмжээ зохион байгуулах, сайн дурын үйл ажиллагаанд идэвх санаачлагатай оролцсон залуучуудыг дэмжиж урамшуулах /донорууд г.м/	2021 - 2024	Сайн дурын залуучуудын бүртгэх, ажилд оролцуулах эхлэл тавигдаж байгаа бөгөөд Хэрлэн суманд 35 залуучуудыг сайн дурын ажилтнаар бүртгээд байна	Залуучуудын оролцоотой сайн дурын үйл ажиллагааг 10 хувиар нэмэгдүүлж, сайн дурын залуучуудын тоо 70 болно.	Олон нийт, иргэд, залуучуудад сайн үйлсийн үзэл санааг төлөвшүүлэхэд хувь нэмэр оруулах зорилгоор сайн үйлсийн аян зохион байгуулж 5 сум, 2 байгууллага, 6 ангийн 700 гаруй залуучууд нэгдэн оролцсон. Мөн аймгийн залуучуудын хөгжлийн зөвлөл сайн дурын ажилд нэгдэн "Боловсон бол гоё" уриан дор хүүхдэд ээлтэй орчин бүрдүүлэх зорилгоор Эрдэмбаян 4-р сургуульд номын булан тохижуулсан гэх мэт 13 удаагийн үйл ажиллагаа зохион байгуулсан нь 2021 онтой харьцуулахад 62.5 хувиар өссөн байна. Идэвх санаачилга гарган оролцсон 3 залуу, 5 ангийг алдаршуулсан. Сайн дурын ажилтнаар 2022 онд 5 хүнийг бүртгүүлж, нийт 70 залуучууд YDC.mn -д бүртгүүлээд байна.	100%
67		2.4.11.2.. Хэнтий аймгийн 18 сум 3 тосгоны Залуучуудын хөгжлийн салбар зөвлөлийн туршлага солилцох, цаашдын үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх чуулга уулзалтыг жил бүр зохион байгуулах	2021 - 2024	-	Чуулга уулзалтыг 1 удаа зохион байгуулна.	Хэнтий аймгийн хэмжээнд нийт 25 залуучуудын хөгжлийн салбар зөвлөл үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Залуучуудын хөгжлийн салбар зөвлөлийн хурал, "Залуусын оролцоо зохистой хөдөлмөр эрхлэлт" чуулганыг зохион байгуулсан. Чуулганд танхимаар 80, цахимаар 76 хүн оролцож залуучуудад тулгамдаж буй 6 дэд сэдвээр хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. Мөн ЗХЗ-ийн гишүүд аймгийн Засаг даргатай уулзалт зохион байгуулж хэлэлцүүлгээс гарсан саналыг уламжлан 2022-2023 онд 5 ажил дээр хамтран ажиллахаар хэлэлцсэн.	90%
68	2.4.12. . Төр-Иргэний нийгмийн байгууллагын хамтын ажиллагааг нэмэгдүүлж, төрийн зарим чиг үүргийг иргэний нийгмийн байгууллагаар гүйцэтгүүлнэ.	2.4.12.1.. ИНБ-уудын чадавхжуулах сургалт, уулзалт, зөвлөгөөн зохион байгуулах	2021 - 2024	-	4-өөс доошгүй ИНБ-тай хамтран ажиллана.	Хууль эрх зүйн хэлтэс 2 ТББ, НБХ 1, ХБТХОХ 1 төрийн бус байгууллагатай гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж байна. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрхийг хамгаалах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг ТББ-д болон залуучуудын сайн дурын клуб, ИНБ-уудын төлөөллийг 2 удаагийн сургалт, нөлөөллийн ажилд хамруулсан.	100%
69		2.4.12.2.. Улаан загалмайн байгууллагатай хамтран ажиллана.	2021 - 2024		хамтран ажилласан байна.	Төр-Иргэний нийгмийн байгууллагын хамтын ажиллагааг нэмэгдүүлж, аймгийн улаан загалмайн байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээг байгуулан ажиллаж, Төр-Улаанзагалмайн хамтын ажиллагаа, Хүндэт донор алдаршуулах, Гамшгийн менежмент, Хүүхэд залуучуудын хөтөлбөр гэсэн 4 чиглэлийн дагуу үйл ажиллагаа хэрэгжүүлсэн.	100%

70	2.5.1. "Аймгийн музейн үзмэрийг шинээр дэглэж, Сэцэн ханы ордон музейг хуучны загварт оруулж, сэргээн засварлана"	2.5.1.1. Аймгийн музейг ашиглалтад оруулж үзмэрийг шинээр дэглэнэ.	2021 - 2022			Үзмэрийн шинээр дэглэсэн байна	Аймгийн музейн шинэ барилга 2021 оны 12 сард 100% ашиглалтад орсон. 2022 онд музейн үзүүлэг дэглэлт, тоног төхөөрөмжид шаардагдах 3 тэрбум төгрөгийг шийдвэрлүүлж, улсын төсвийн хөрөнгөөр 4 багц тендер зарлагдсанаар холбогдох 3 компанитай гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Үзмэрийн шилэн хоргыг нийлүүлэхээр шалгарсан "Синема оф саунд" ХХК-с BL-1 загварын 5 ширхэг шилэн хорго, тендерийн 2 болон 3 дугаар багцад шалгарсан "Голден Жоул" ХХК-аас холбогдох тавилга эд хогшил тоног төхөөрөмжийг нийлүүлэн үзүүлэг дэглэлтийн ажил хийгдэж эхэлсэн.	90%
71	2.5.2. "Монгол үндэсний спортын уламжлалт соёлыг дээдэлж, орон нутагт зохион байгуулах арга хэмжээнд дэмжлэг үзүүлнэ.	2.5.2.1. . Монгол үндэсний уламжлалт морь, бөх, сур, шагайн спортын арга хэмжээг жил бүр зохион байгуулж, хэвшинэ.	2021 - 2024			Монгол үндэсний спортын уламжлалт соёлыг түгээн дэлгэрүүлсэн байна.	13 суманд Монгол үндэсний уламжлалт соёл спортын 42 удаагийн үйл ажиллагаа зохион байгуулагдаж 13797 иргэд, хүүхэд, залуучууд хамрагдсан. Орон нутагт үндэсний сур, шагайн харвааны сургалт 8 удаа, үндэсний бөх, сур харваа, ширээний шагай, шагайн харваа зэрэг төрлүүдээр тэмцээн уралдаан 54 удаа зохион байгуулагдаж давхардсан тоогоор 2900 гаруй иргэд хамрагдсан ба 18 сум, 3 тосгонд 1012 иргэн үндэсний спортын төрлөөр тогтмол хичээллэж байна.	100%
72	2.5.3. Хэнтий аймгийн онцлог, соёл иргэншил, үнэт зүйлийг танилцуулсан өв, соёл, урлагийн бүтээлийг дэмжин хөгжүүлнэ.	2.5.3.1.. Аймгийн 100 жилийн ойн арга хэмжээний бэлтгэл ажлын хүрээнд "Чингис хаан дуулалт жүжиг" бүтээлийг туурвихад дэмжлэг үзүүлж, олны хүртээл болгоно.	2022			"Чингис хаан дуулалт жүжиг" бүтээлийг туурвихад дэмжлэг үзүүлсэн байна.	Чингис хаан дуулалт жүжгийн зохиолыг худалдан авч, судалгааны ажил хийгдэж байна.	70%
73		2.5.3.2. . Баян-Адарга суманд "Дуурлиг нарсны дурсгалт газрын мэдээллийн төв" байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	2022			Мэдээллийн төв баригдсан байна.	ШУА-ийн Археологийн хүрээлэн болон музейн албан хаагчдын бүрэлдэхүүн Баян-Адрага суманд ажиллаж "Дуурлиг нарсны дурсгалт газрын мэдээллийн төв"-ийг байгуулах 2га газрын асуудлыг хэлэлцэн шийдвэрлэж, гэрчилгээ аван зургийн даалгаврыг аймгийн ГХБХБГ-аар гүйцэтгүүлж байна.	50%
74	2.5.5. Хан Хэнтий нутгийн түүх, соёлын биет болон биет бус өвийг хадгалж, хамгаалах, өвлүүлэх цахимм эдээллийн сан бүрдүүлнэ.	2.5.5.1.. Сумдын соёлын төвийг орчин үеийн зургийн аппаратаар хангаж, цахим сан бүрдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	2022 - 2024			6-аас дээш соёлын төвийг зургийн аппаратаар хангасан байна.	4 сумын соёлын төв орчин үеийн зургийн аппаратаар хангагдаж, соёлын биет бус өвийг хадгалж хамгаалах цахим сан бүрдүүлэх ажил амжилттай явагдаж байна.	70%
75		2.5.5.2. . Биет бус өвийг хадгалж, хамгаалах цахим мэдээллийн сан бүрдүүлнэ.	2021 - 2024			Биет бус өвийн 40 хувийг цахимжуулсан байна.	Соёлын биет бус өвийг хадгалж хамгаалах, өвлүүлэн үлдээх цахим мэдээллийн сан бүрдүүлэх зорилгоор СББӨ-ийн улсын бүртгэл мэдээллийн сан бүртгэлтэй 763 өвлөн уламжлагчаас 320 өвлөн уламжлагчын фото болон видео мэдээллийг цуглуулан цахим мэдээллийн сан бүрдүүлэн ажиллаа. Цахим мэдээллийн сан бүрдүүлэх ажил 41.9%-ийн гүйцэтгэлтэй байна.	100%
76		2.5.6.1. . Угийн бичгийн хөтлөлтийг сайжруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулж, аймгийн Засаг даргын сумын Засаг дарга нартай байгуулах гэрээнд жил бүр тусган хэрэгжилтийг тооцон ажиллана.	2021 - 2024	40%		Угийн бичгийн хөтлөлтийг 45 хувьд хүргэнэ.	Угийн бичгийн зөвлөмж, сургалт, үзэсгэлэн зэрэг арга хэмжээг 127 удаа зохион байгуулж 3259 хүн хамруулсан. Аймгийн хэмжээнд 24215 өрх байгаагаас 10917 өрх угийн бичиг хөтөлж, аймгийн хэмжээнд хэрэгжилт 45.8%-тай байна.	100%

77	2.5.6. "Иргэдийг соён гэгээрүүлэх, хүүхэд залуучуудад эх оронч үзэл төлөвшүүлэхэд бүх нийтийн оролцоог хангаж "Хэнтийн түүх-бидэнд чухал" арга хэмжээг жил бүр зохион байгуулна.	2.5.6.2. . Хүүхэд залуучуудад эх оронч үзэл төлөвшүүлэх, эх хэл, англи хэл, боловсрол, соёл, урлагийн үндэсний хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	2021 - 2024	Хөтөлбөрүүд хэрэгжих эхэлсэн	Хөтөлбөрүүд 90-ээс дээш хувьтай хэрэгжсэн байна	Хүүхэд залуучуудад эх оронч үзэл төлөвшүүлэх хөтөлбөрийн хүрээнд ахлах ангийн суралцагчдын дунд олимпиад, хэлэлцүүлэг зохион байгуулж 251 хүүхдийг хамруулсан. Ахлах сургуулиудын дунд Дөл тэмцээнийг зохион байгуулж шалгарсан баг улсын уралдаанд амжилттай оролцсон. БЭЛГЭГҮЙ ҮГ ХЭЛЭЛЦДЭГГҮЙ БИЛГҮҮН МОНГОЛ УХААНААС СУРАЛЦЪЯ аныг санаачлан өрнүүлж цахим орчинд 21413 хүний хандалт аваад байна. Бичиг үсгийн баярыг Баян-Овоо суманд зохион байгуулж 6 үйл ажиллагааны хүрээнд 1950 хүнийг хамруулан шилдэг оролцогчдыг 8.8 сая төгрөгөөр шагнаж урамшуулсан. Мөн "монгол бичиг –III" хөтөлбөрийн хүрээнд монгол бичгийн сургалтыг 20 байгууллагын 482 төрийн албан хаагчдад танхимаар 74 төрийн албан хаагчдад онлайн хэлбэрээр зохион байгуулсан.	100%
78	2.5.6. "Иргэдийг соён гэгээрүүлэх, хүүхэд залуучуудад эх оронч үзэл төлөвшүүлэхэд бүх нийтийн оролцоог хангаж "Хэнтийн түүх-бидэнд чухал" арга хэмжээг жил бүр зохион байгуулна.	2.5.6.3. . "Уламжлал болгон зохион байгуулдаг Санжаасүрэн, Шарав, Гомбо, Дашням, Шархүүхэн багшийн нэрэмжит улсын уралдаануудыг үргэлжлүүлэн зохион байгуулж, шинээр Р.Чойномын нэрэмжит "Оюухай" яруу найргийн наадмыг 3 жил тутамд зохион байгуулна."	2021 - 2024		Дашнямын нэрэмжит дууны улсын уралдаан зохион байгуулагдсан байна.	Монгол Улсын Хөдөлмөрийн баатар, Чингис хаан одонт, Төрийн соёрхолт, Урлагийн гавьяат зүтгэлтэн, хөгжмийн зохиолч Б.Шаравын нэрэмжит "СЭРСЭН ТАЛ-2022" дуу хөгжмийн наадам, Орчин үеийн дуу дуулаачдын улсын 2-р уралдаанд 70 уран бүтээлч оролцсон. МУУГЗ Л.Дашнямын нэрэмжит дууны уралдааныг цахимаар зохион байгуулж, "Анир" студийн продюсер, хөгжмийн зохиолч, хөгжмийн найруулагч Бэгзсүрэнгийн Алтанхуягийн бүтээл шалгарч 5 сая төгрөгөөр шагнагдсан. Хэнтий аймгийн Р.Чойномын нэрэмжит нийтийн номын сан, Р.Чойномын -Өд сан, Хэрлэн тооно утга зохиолын нэгдэл, Дархан сумын ЗДТГ хамтран "Оюухай" яруу найргийн наадмыг амжилттай зохион байгуулж өгүүллэг уран уншлага шүлэг яруу найргийн төрлөөр 40-өөд яруу найрагчид хамрагдлаа.	100%
79	2.5.6.4.. Олон улсын чанартай Алтаргана, Чингис фестивал буюу ардын урлагийн наадмыг тогтмол зохион байгуулна.		2021 - 2024		Чингис фестивал ардын урлагийн наадмыг зохион байгуулна.	Алтаргана бага наадмыг аймгийн хэмжээнд удирдамжийн дагуу амжилттай зохион байгуулж 8 сумын 100 гаруй ардын авьяастнууд, спортын тамирчид хамрагдсан. Энэхүү уралдаанаас шалгарсан 61 авьяастан спортын тамирчдыг бэлтгэл хангуулан ОХУ-ын Агын тойрогт болсон "Их Алтаргана - 2022" наадамд амжилттай оролцож 2 тэргүүн байр, 1 тусгай байрын шагнал хүртсэн. Чингис фестивалийг 7 сард зохион байгуулж, 66 уран бүтээлч оролцсон.	100%
3. ГУРАВ. ЭДИЙН ЗАСАГ							

80	3.1.1. . Татварын тайлагналт, хураалт, бүртгэлийг цахим тайлангийн системд 100 хувь хамруулан, ил тод байдлыг нэмэгдүүлнэ.	3.1.1.1. . Иргэдэд үзүүлэх бүх төрлийн татварын үйлчилгээ цахимжсан байна.	2021 - 2024	80%		90%	"Цахим татварын алба" болох зорилтын хүрээнд 2022 онд 13 төрлийн татварын тайланг 16240 ААН, иргэнээс 98.0 хувиар цахимаар ирүүлсэнийг шалгаж хүлээн авч баталгаажуулсан. Татвар төлөгчдийн татвар төлөх үйл ажиллагааг хялбарчилах, цахимжуулах зорилгоор Гэрэгэ системс ХХК, бүх сумдын ЗДТГ-тай хамтран сумдын байцаагчдыг 100 хувь пос машинаар хангаж 85869 гүйлгээгээр 624.0 сая төгрөгийн татварыг хураан авч улс, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн. Хуулийн этгээдийн бүртгэлд шинээр бүртгэгдсэн 26 татвар төлөгч, бизнес эрхлэгчээр 2807 иргэнийг нийт 2833 татвар төлөгчийг татвар төлөгчийн бүртгэлд цахимаар бүртгэн авсан. 2022 оныг "Цахим татварын алба" болох зорилтын хүрээнд програм хангамжийг бүрэн шинэчилсэнээр татварын албаны зүгээс иргэдэд үзүүлж байгаа бүх төрлийн үйлчилгээ 100 хувь цахимжсан байна.	100%
81	3.1.2. . Татварын орлогын төлөвлөлтийг сайжруулж, бодитой болгох. /85%/	3.1.2.1. . Төсөвт төвлөрүүлэх татварын орлогын төлөвлөгөөг үндэслэлтэй боловсруулна.	2021 - 2024	70%		Татварын орлогын гүйцэтгэл 76%	Сангийн яаманд жил бүрийн төсвийн төслийг хуулийн хугацаанд хянуулдаг бөгөөд 2022 онд 27721.1 сая төгрөгийг төвлөрүүлэхээр батлуулсан. 2022 оны хувьд Төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт орж улсын төсөвт төвлөрүүлсэн аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын орлогын 40 хувийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх болсонтой холбогдуулан өмнөх оныхоос 11,1 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн. Татварын орлогын төлөвлөлтийн түвшин жилийн эцсийн байдлаар 95 хувьтай байна. Гүйцэтгэл 98.3 хувьтай.	100%
82	3.1.3. . Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт, гүйцэтгэл санхүүжилтийн цахим системийг худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулдаг бүх байгууллагад нэвтрүүлнэ.	3.1.3.1.. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж буй төсөл арга хэмжээг цахим системд тухай бүр оруулан ажиллана.	2021 - 2024	100%		Төсөл арга хэмжээг цахим системд бүрэн оруулсан байна. 100%	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж буй төсөл арга хэмжээ нь 2022 оны 5 дугаар сарын 01-ны өдрөөс цахим системд бүрэн шилжижсэн тул мэдээллийг оруулж санхүүжилтийг олгон ажиллаж байна. 2022 оны 4-р улиралын байдлаар 30 төсөл арга хэмжээний 58 удаагийн санхүүжилтээр 25,302.3 сая төгрөгийн мэдээллийг цахим системд 100 хувь бүрэн оруулаад байна. Мөн 2022 оны 10-р сарын 11-нээс эхлэн санхүүжилтийн гүйлгээг цахимаар баталгаажуулан ААН байгууллагуу руу шилжүүлж байна.	100%
83	3.1.4. . Санхүүгийн хяналт шалгалтыг чанаржуулан Төрийн аудитаар илэрдэг зөрчлийг бууруулна.	3.1.4.1.. Эрсдэлд суурилсан санхүүгийн хяналт шалгалт, дотоод аудитыг тогтмолжуулж мэргэжлийн зөвлөмж, зөвлөгөө өгч, эрсдэлийг бууруулж ажиллана.	2021 - 2024	Эрсдэл 17%		Эрсдэлийг 15%-д хүргэж бууруулах	2021 онд Төрийн аудитаар 28 байгууллага хязгаарлалттай дүгнэлт гарсан. Дээрх 28 байгууллагын 16 байгууллагад төлөвлөгөөт хяналт шалгалт болон төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийж, 12 байгууллагад нь зөвлөмж, зөвлөгөө өгч ажилласан. Үүний дүнд 28 байгууллагаас 25 байгууллага "Бага", 3 байгууллага "Дунд" эрсдэлтэй гарч эрсдэлийн түвшин 10.8%-д хүрч буурсан байна.	100%
84	3.1.4. . Санхүүгийн хяналт шалгалтыг чанаржуулан Төрийн аудитаар илэрдэг зөрчлийг бууруулна.	3.1.4.2.. Шилэн дансны дотоод хяналт шалгалтын ажлыг эрчимжүүлж, төсөвт байгууллагуудын санхүүгийн ил тод байдал хангагдана.	2021 - 2024	87.9		95	Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албаны "админ"-д улирлын тайлан илгээлт хянагддаг байдал 172 байгууллага байснаас 2 дугаар улирлаас хойш бүх шатны боловсролын байгууллага хасагдаж 117 байгууллага болсон. 2022 оны 4-р улирлын байдлаар нийт 16249 талбар мэдээлэл мэдээлэхээс 15469 талбар мэдээллийг хугацаандаа мэдээлж мэдээллийн иж бүрэн байдал 95.2%-тай хэрэгжиж байна.	100%

85	3.1.5. . Орон нутгийн төсөвт бүх байгууллагууд дотоодын үйлдвэрээс худалдан авах чанар, стандартын шаардлага хангасан тохирлын баталгаатай барааны жагсаалтад заасан барааг худалдан авах шаардлагыг тендерийн баримт бичигт тусгаж хэрэгжүүлэн ажиллана.	3.1.5.2.. Аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагч сумдын төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хамтран ажиллах гэрээнд жил бүр худалдан авах дотоодод үйлдвэрлэсэн барааны нэр төрөл үнийн дүнг тусгаж биелэлтийг дүгнэж ажиллана.	2021 - 2024	625.1 сая.₮		Тухайн жилийн батлагдсан төсвийн хүрээнд	Аймгийн Засаг дарга сумдын Засаг дарга нартай байгуулсан хамтран ажиллах гэрээнд тусган ажилласанба 2022 онд 2981351,7 мянган төгрөгийн дотоодод үйлдвэрлэсэн бараа бүтээгдэхүүн худалдан авсан.	90%
86	3.1.6. . Худалдан авах ажиллагааг нээлттэй, ил тод зохион байгуулж аймгийн хэмжээнд цахим худалдан авах ажиллагааг 100 хувьд хүргэнэ.	3.1.6.1. . Худалдан авах ажиллагааны сургалтыг зохион байгуулж анхан шатны мэргэшсэн гэрчилгээ /А-3/ бүхий төрийн албан хаагч, иргэд олон нийтийн тоог нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024	237		Анхан шатны мэргэшсэн гэрчилгээ /А-3/ бүхий төрийн албан хаагч, иргэд олон нийтийн тоог нэмэгдүүлнэ. 320	Худалдан авах ажиллагааны мэргэшүүлэх сургалтыг Тогтвортой амжиргаа төсөлтэй хамтран зохион байгуулж 60 төрийн албан хаагч, төрийн бус байгууллага, иргэний төлөөлөл хамрагдсанаас 41 нь бууу нийт сургалтанд хамрагдсан хүмүүсийн 80% нь тэнцсэн. Хэнтий аймагт АЗ гэрчилгээтэй 330 албан хаагч, иргэн, төрийн бус байгууллагын төлөөлөл байна.	100%
87		3.1.6.2. . Аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагч сумдын төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хамтран ажиллах гэрээнд цахим худалдан авалтын хүрэх түвшинг жил бүр тусгаж биелэлтийг дүгнэж ажиллана.	2021 - 2024	51%		85%	2022 оны энхий 11 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд давхардсан тоогоор 427 төсөл арга хэмжээний урилга, үр дүн Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим ситемд www.tender.gov.mn сайтад нийтлэгдэж Хэнтий аймгийн хэмжээнд төсөл арга хэмжээг 100% цахимаар зарлаж, үр дүнг тухай бүр нь мэдээллэж ажиллаж байна.	100%
88	3.1.7.. Орон нутгийн өмчит болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой нийт байгууллагуудын өмчийн ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулах чиглэлээр өмч эзэмшүүлэх гэрээний биелэлтийг дүгнэж, хяналт шалгалт зохион байгуулах.	3.1.7.1. . Орон нутгийн өмчит болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой байгууллагуудын гэрээг жил бүр бүрэн дүгнэж, эд хөрөнгийн ашиглалт хадгалалт хамгаалалтын байдлын талаарх төлөвлөгөөт болон төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтын ажлыг зохион байгуулах.	2021 - 2024	-		Орон нутгийн өмчит байгууллагуудын өмч эзэмшүүлэх гэрээний биелэлтийг дүгнэж, дараа оны гэрээг байгуулсан байна. /100%/	2022 онд аймгийн хэмжээнд 184 Орон нутгийн өмчит болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой байгууллагуудын өмч эзэмшүүлэх гэрээ байгуулан биелэлтийг дүгнэн, дараа оны гэрээг байгуулан ажилласан. Гэрээний биелэлт хангалтгүй ажилласан байгууллагуудад арга зүйн зөвлөгөө өгсөн. Энэ онд Эд хөрөнгийн улсын үзлэг тооллоготой холбогдуулан 8 суманд эд хөрөнгийн ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулах, байгууллагын хөрөнгийн тооллогыг хэрхэн үр дүнтэй, чанартай, зохион байгуулж байгаа талаар ажлын хэсэг удирдамж гарган хяналт шалгалтын ажлыг зохион байгуулсан.	100%

89	3.1.8. . Улс болон орон нутгийн төсөв, орон нутгийн хөгжлийн сан, замын сангийн хөрөнгө оруулалт болон бусад эх үүсвэрээр бий болсон эд хөрөнгийн эзэмшигч байгууллагыг тодруулан тухайн байгууллагын данс бүртгэлд тусгуулах ажлыг зохион байгуулах.	3.1.8.1. . Эд хөрөнгийн ашиглагч байгууллагыг тогтоон данс бүртгэлд тусгах ажлыг тухай бүр зохион байгуулна.	2021 - 2024	95		Төсөл арга хэмжээний хүрээнд шинээр бий болсон эд хөрөнгүүдийг эзэмшигч байгууллагын дансанд бүртгүүлсэн байна. /100%/	"Энэ онд сумдын болон аймгийн төвийн улсын төсөвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн 9 байгууллагын 5,452.6 сая төгрөгийн үнэ бүхий эд хөрөнгийг үндсэн хөрөнгөд бүртгэх, 59 байгууллагын 1,386.7 сая төгрөгийн эд хөрөнгийг актлах, 3 байгууллагын 30.2 сая төгрөгийн үнэ бүхий эд хөрөнгийг балансаас баланс хооронд шилжүүлэх хүсэлтийг судлан үзэж холбогдох шийдвэрийг гаргаж тухайн байгууллагуудад хүргүүлж данс бүртгэлд тусгах ажилд хяналт тавин ажилласан. 2021 онд улс, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн барилга, засвар, тоног төхөөрөмжийн ажлаас: Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 22 ажлаас 13 байгууллага данс бүртгэлд тусгаж, 4 байгууллага гүйцэтгэлээс шалтгаалан хүлээгдэж, 5 байгууллага үргэлжлүүлэн гүйцэтгэж байна. Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар 28 ажлаас 24 байгууллага данс бүртгэлд тусгаж, 4 байгууллага гүйцэтгэлээс шалтгаалан хүлээгдэж байна. Энэ оны хагас жилээс эхлэн барилга байгууламж хүлээж авах комисст орж ажиллан эд хөрөнгийн эзэмшигч байгууллагын дансанд бүртгэх ажилд арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан. "	100%
90	3.1.9. . Сум хөгжүүлэх болон жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих сангуудыг нэгтгэн, сангуудын эргэн төлөлтийг сайжруулж, авлагын 60 хувийг барагдуулан "Бусдад боломж олгох" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	3.19.1 . Сангуудын зээлийн эргэн төлөлтийг сайжруулж, 6.9 тэрбум төгрөгийн авлагын 60% буюу 4.1 тэрбум төгрөгийн авлагыг барагдуулж, зээл авах хүсэлтэй хувиараа бизнес эрхлэгч болон ААНэгжүүдэд олгоно.	2021 - 2024	40%	50%		СХСангийн эргэн төлөлт 2673.8 сая, ЖДБДСангийн эргэн төлөлт 805.8 сая төгрөгийн зээл төлөгдөж нийт 3479.6 сая төгрөгийн эргэн төлөлт хийгдээд байна. Авлагыг 50.1 хувиар барагдуулсан. Энэ онд Хоршоо ХСангаас 2 сум 211.5 сая төгрөгийн зээл олгосон байна.	100%
91	3.2.. Уул уурхайн үйл ажиллагаа, хяналтыг олон нийтэд ил болгож, хариуцлагатай уул уурхайг бий болгоно.	3.2.1.2. Бичил уурхайн үйл ажиллагааг хууль, эрх зүйн орчинд нийцүүлэн ил тод, нээлттэй зохион байгуулж, "Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох" журмын хэрэгжилтийг 80-аас дээш хувьд хүргэнэ.	2021 - 2024	Журмын хэрэгжилт хангалтгүй.			Засгийн газрын 2017 оны 151 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журам" нь Засгийн газрын 2019 оны 355 дугаар тогтоолоор түр хязгаарлагдсан ба түүний хүрээнд хяналт тавьж хууль тогтоомжийн шаардлага хангахгүй 20 орчим нөхөрлөлүүдийн гэрээг цуцлах саналыг сумдын Засаг дарга нарт хүргүүлсэн. Засгийн газрын 2022 оны 8 дугаар сарын 3-ны өдрийн 296 дугаар тогтоолоор журам шинэчлэн батлагдсан ба журмыг дагаж мөрдөх зөвлөмж Төрийн захиргааны төв байгууллагаас ирүүлээгүй тул орон нутагт хэрэгжилтийг хангаж ажиллах боломжгүй байна. Шинээр батлагдсан журмын дагуу гэрээ байгуулж үйл ажиллагаа явуулж буй нөхөрлөл байхгүй байна. Сумдын Засаг дарга, БОХУБайцаагч нарт шинэчлэгдсэн журмын танилцуулга сургалтыг зохион байгуулсан.	90%
92	3.2.1.. Аймгийн нутаг дэвсгэрт шинээр уул уурхайн лиценж нэмж олгогч хяналт мэдээллийг олон нийтэд ил тод болгож, хууль бус зөвшөөрлийг хүчингүй болгуулна.	3.2.1.1.. Уул уурхайн хууль бус зөвшөөрлийг хүчингүй болгуулна.	2021 - 2024	хайгуулын 95, ашиглалтын 120, нийт 215 тусгай зөвшөөрөл байна.			10 дугаар сарын байдлаар ашигт малтмалын хүчин төгөлдөр бүхий нийт тусгай зөвшөөрлийн тоо 210 байгаа нь 2021 оны 4-р улирлаас 3 тусгай зөвшөөрлөөр буурсан үзүүлэлттэй байна. Аймгийн Засаг даргын удирдамжийн дагуу уул уурхайн олборлолт, баяжуулалтын үйл ажиллагаа явуулж буй 20 орчим аж ахуйн нэгжид хяналт шалгалт хийж, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулан ажиллалаа.	100%

93	3.2.2. Уул уурхайн компаниудын /"Нийгмийн хариуцлага"-ын хүрээнд/ нийт бараа бүтээгдэхүүн, ажил үйлчилгээний худалдан авалтын 30-аас доошгүй хувийг орон нутгийн жижиг дунд үйлдвэрлэгч, үйлчилгээ эрхлэгч аж ахуйн нэгжүүдээс авах ажлын зохион байгуулалтыг хийж эдийн засгийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.	3.2.2.1.. "Нийгмийн хариуцлага"-ын гэрээг хийж, гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэж хэвшүүлнэ.	2021 - 2024	-		Уул уурхайн компаниудын нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хамтран ажиллах 3 талт гэрээг 165 аж ахуйн нэгжид хүргүүлсэн. 2022 оны 3 дугаар сард тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийн тайлант уулзалтыг Улаанбаатар хотод зохион байгуулж, 2021 оны гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэж хэлэлцүүллээ. Гэрээний хэрэгжилт 78.3 хувьтай дүгнэгдсэн. 2022 оны гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэх хугацаа болоогүй.	78.3%
94	үйлчилгээний худалдан авалтын 30-аас доошгүй хувийг орон нутгийн жижиг дунд үйлдвэрлэгч, үйлчилгээ эрхлэгч аж ахуйн нэгжүүдээс авах ажлын зохион байгуулалтыг хийж эдийн засгийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.	3.2.2.2.. Уул уурхайн компаниудад бараа, ажил үйлчилгээ нийлүүлэх боломжтой жижиг дунд үйлдвэрлэгч, үйлчилгээ эрхлэгчдийн борлуулалт, үйл ажиллагааг дэмжих замаар орон нутагт оруулах эдийн засгийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	-		Уул уурхайн салбарын нэгдсэн зөвлөгөөнийг зохион байгуулж, томоохон аж ахуйн нэгжүүдээс худалдан авалтын төлөвлөгөөгөө ирүүлэх хүсэлт хүргүүлж, хамтран ажилласнаар 8 суманд үйл ажиллагаа явуулж буй 14 аж ахуйн нэгж, уурхай дотоодын үйлдвэрлэгч, үйлчилгээ эрхлэгчдээс хүнс, ахуйн бараа бүтээгдэхүүн, шатахууны болон бусад ажил үйлчилгээнд 190 гаруй сая төгрөгийн худалдан авалт хийж орон нутгийн иргэд, жижиг дунд бизнес эрхлэгчдийн үйл ажиллагааг дэмжиж ажилласан байна. Энэ нь тухайн аж ахуйн нэгжүүдийн 2022 оны нийт худалдан авалтын 14 хувийг эзэлж байна.	100%
95	3.2.3. Жоншны баяжмал, шууд ангижуулсан төмрийн үйлдвэрийн төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.	3.2.3.1.. Мэргэжлийн байгууллага, хувийн хэвшилтэй хамтран төсөл хэрэгжүүлэх нөхцөл боломжийг бүрдүүлнэ.	2021 - 2024	-		Бор-өндөр, Дархан сумдад хайлуур жонш баяжуулах, олборлох үйлдвэр, Бор-Өндөр суманд төмрийн хүдэр баяжуулах үйлдвэрийн төслүүдийн хэргэжилттэй танилцаж, уул уурхай, хүнд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэхэд төр хувийн хэвшил хамтран ажиллах талаар хэлэлцлээ. Мөн "Шинэ сэргэлтийн бодлого"-д тусгагдсаны дагуу аж үйлдвэрийг хөгжүүлэх, төв суурьн газрын төвлөрлийг сааруулах хүрээнд "Аж үйлдвэрийн нэгдсэн парк бүхий шинэ Бор-Өндөр хот байгуулах" төслийг Засгийн газрын түвшинд хэлэлцүүлж, холбогдох хууль эрхзүйн зохицуулалтыг бий болгох, хөрөнгө оруулалтыг шийдвэрлэх санал хүсэлтийг хүргүүлээд байна.	50%
96	3.3.1.. Тариалангийн талбайн ашиглалтыг сайжуулан эргэлтэд оруулж, хөрсний үржил шимийг хамгаалах, хашаажуулах, сэлгээнд үр тарианы тариалалтыг нэмэгдүүлэх замаар тариалангийн тогтвортой хөгжлийг хангана.	3.3.1.1.. Атрын 4 дахь аян, тариалангийн хөгжлийн хөтөлбөр хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө боловсруулан батлуулж, хэрэгжилтийг ханган ажиллана.	2021 - 2024	Атрын 3 дахь аян хэрэгжиж дууссан.		2022 оны тариалалтад 18 сум 5 тосгоны 40 гаруй аж ахуйн нэгж, 700 гаруй иргэн үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, тосны ургамал, ногоон тэжээл, эмийн ургамал зэрэг таримлуудыг нийт 32.1 мянган га-д тариалсан. Үр тариа шууд хураасан 11849 га, Ангилан хадсан 3790 га, Цайруулсан 3940 га нийт 17283 тн буюу нэгжээс 11 цн, үүнээс улаан буудай 14342 га-с 15793 тн, төмс 285 га-аас 2536 тн, хүнсний ногоо 271.5 га-аас 3231 тн, ногоон тэжээл 2845 га-аас 4269.5 тн, тосны ургамал 5858 га-аас 2153 тн, хунчир 80 га-аас 50 тн тус тус байгаагаас үр тариа 92 хувь, төмс 96.3 хувь, хүнсний ногоо 78.9 хувь, ногоон тэжээл 86 хувь, тосны ургамал 57.5 хувьтай тус тус хураан аваад байна. Атрын 4 дахь аян, тариалангийн хөгжлийн хөтөлбөр хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг газар тариаланчид болон холбогдох иргэдээр хэлэлцүүлсэн ба 12 сард багтаан батлуулахад бэлэн болоод байна.	70%
97		3.3.1.2.. Тариалалт хийхгүй байгаа эзэмшлийн газар болон атаршсан 20.0 мянган га тариалангийн талбайг 100 хувь эргэлтэд оруулна.	2021 - 2024	-		5 сумын нийт 2638.3га атаршсан талбайг шинээр эргэлтэд оруулахаар газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусган эзэмшүүлээд байна.	50%

98		3.3.1.3. . Тариалангийн талбайг хашаажуулах ажлыг эрчимжүүлнэ.	2022 - 2024	200 га тариалангийн талбайг хашаажуулсан.		Хашаажуулсан талбайн хэмжээг жил бүр нэмэгдүүлнэ.	Баян-Адарга сумын "Идэр-Онон" ХХК 139га, "Мөнхийн дуурлиг" ХХК 126га нийт 265га тариалангийн талбайг "Дорнод монголын хуурай хээрийн тогтвортой ландшафт, биологийн олон янз байдлын хамгаалал" төслийн 152.0 сая төгрөгийн хөрөнгөөр хашаажуулсан. Мөн Хэрлэн сумын Өлзийт тосгоны "М-АГРО" ХХК 8255га тариалангийн талбайг өөрийн 4.7 тэрбум төгрөгийн хөрөнгөөр, иргэн А.Лувсандавга 450га тариалангийн талбайг өөрийн 258.1 сая төгрөгийн хөрөнгөөр тус тус хашаажуулсан.	100%	
99	3.3.2. Төмс, хүнсний ногооны үйлдвэрлэлийг механикжуулж, усалгаатай тариалангийн талбайг нэмэгдүүлэн, хүлэмж, зоорийн аж ахуйн хангамжийг сайжруулна.	3.3.2.1.. Төмс, хүнсний ногооны тариалалт, үйлдвэрлэлд тоног төхөөрөмжийн дэмжлэг үзүүлнэ.	2022 - 2024			Шаардлагатай сум, тосгонд дэмжлэг үзүүлнэ.	Энэ онд Хэрлэн, Мөрөн сумдад Монгол улсын Засгийн газрын хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр 50 морины хүчин чадалтай трактор 2ш, 80 морины хүчин чадалтай трактор 1ш, хор цацагч 2ш, сийрүүлэгч, манагч кон 1.4А 1ш, нарийн ногооны үрлэгч 1ш, чиргүүл 1ш, 3 корпустай плуг 1ш тус тус олгосон. Мөн ОНТөсвийн 85.0 сая төгрөгийн хөрөнгөөр Цэнхэрмандал суманд 120 морины хүчин чадалтай 1 трактор тус тус шийдвэрлэсэн.	100%	
100		3.3.2.2.. Хэрлэн суманд усалтын систем шинээр байгуулна.	2021 - 2024	-			"Хүнсний ногооны үйлдвэрлэл ба усалгаатай хөдөө аж ахуй" төслийн хүрээнд Азийн хөгжлийн банкны 100 хувийн санхүүжилтээр Хэрлэн суманд 700 га-д усалтын систем шинээр байгуулах зураг төсөл хийгдэж, хашаажуулалтын ажлыг эхлүүлээд байна.	100%	
101		3.3.2.3.. Стандартын шаардлага хангасан 50-100 тн багтаамжтай төмс, хүнсний ногооны төрөлжсөн зоорь барина.	2021 - 2024	-			"Зах зээл ба бэлчээрийн удирдлагын хөгжил нэмэлт санхүүжилт" төслийн 120.0 сая төгрөгийн хөрөнгөөр төмс, хүнсний ногоо хадгалах зоорь шинээр барих тендерт "ЭН БИ ЖИ" ХХК шалгарч Мөрөн суманд 100 тонны багтаамжтай төмс, хүнсний ногооны төрөлжсөн зоорь шинээр барьж ашиглалтанд оруулсан. Хувийн хэвшлийн өөрийн хөрөнгө оруулалтаар Бэрх, Дархан суманд 50 тн багтаамжтай зоорийг тус тус барьж ашиглалтад оруулсан.	100%	
102		3.3.2.4. Төмс хүнсний ногооны худалдан борлуулах төрөлжсөн худалдааны цэгийг ногоочдын үүсгэл санаачлагад тулгуурлан Чингис хотын төвд байгуулах ажилд дэмжлэг үзүүлнэ.	2021	-				2021 онд Хэрлэн, Өмнөдэлгэр суманд төмс хүнсний ногооны худалдан борлуулах төрөлжсөн худалдааны цэгийн барилга угсралтын ажлыг 100 хувь гүйцэтгэж, ашиглалтад оруулсан.	100%
103		3.3.2.5. Хүнсний ногоо, газар тариалангийн үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд хөдөө аж ахуйн зохистой дадал нэвтрүүлэх сургалт, зөвлөгөөн зохион байгуулна.	2021 - 2023	-				Хүнсний ногоо, газар тариалангийн үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд хөдөө аж ахуйн зохистой дадал нэвтрүүлэх сургалт, аймгийн "Тариаланч, ногоочдын зөвлөгөөн"-ийг цахимаар зохион байгуулж, 18 сумын газар тариалан эрхлэгч 20 аж ахуйн нэгж, 61 ногоочид болон сумдын газар тариалангийн асуудал хариуцсан мэргэжлтнүүд, нийт 97 оролцогчийг хамруулж, хаврын тариалалтын ажлыг оновчтой зохион байгуулах талаар техникийн зөвлөмж зөвлөгөөг өгч ажиллалаа.	90%
104	3.3.3.. Малын тоог чанарт шилжүүлэх, ашиг шимийг нэмэгдүүлэх, эрчимжсэн мал аж ахуйг дэмжиж, "Монгол мал-II" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	3.3.3.1. Арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулан үе шаттай хэрэгжүүлнэ.	2021 - 2024	-			"Монгол мал-II" арга хэмжээг хэрэгжүүлэх 14 арга хэмжээг төлөвлөж, 2022 онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээг 90 хувьтай хэрэгжүүлж ажилласан.	90%	

105		3.3.4.1. Мал эмнэлгийн лабораторийн тоног төхөөрөмжийг сайжруулж, үйлчилгээ, оношилгооны чанар, хүртээмжийг дээшлүүлнэ.	2021 - 2024	2017 онд 5 сая төгрөгийн багаж тоног төхөөрөмж худалдан авсан.			Элиза аппарат, шинжилгээнд хэрэглэсэн багаж, тоног төхөөрөмжийг ариутгах автоклавыг худалдан авч, мал эмнэлгийн лабораторийн тоног төхөөрөмжийг сайжруулснаар шинжилгээ цаг хугацаа алдалгүй хийгдэж, малын өвчний оношлогооны баталгаажуулалт 100% үр дүнтэй болсон.	100%
106	3.3.4. . Мал эмнэлгийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дээшлүүлэх, оношилгоо шинжилгээний чадавхийг нэмэгдүүлэн малын гаралтай халдварт, гоц халдварт өвчний гаралтыг бууруулна.	3.3.4.2. . Сумдын МЭТасагт шаардлагатай лабораторийн тоног төхөөрөмжийн дэмжлэг үзүүлнэ.	2022 - 2024			6 сумын МЭТасагт дэмжлэг үзүүлсэн байна.	6 суманд 16.8 сая төгрөгөөр зөөврийн компьютер, бар код уншигч, хэвлэгч төхөөрөмж, мал тарилгын хашааны зардлыг шийдвэрлэсэн.	100%
107		3.3.4.3. Голомтлон гардаг 5 төрлийн халдварт өвчнүүдээс урьдчилан сэргийлэх дархлаажуулалт, малаас хүнд халдварладаг халдварт, гоц халдварт өвчнүүдийн голомтуудыг жил бүр ариутгах ажлыг зохион байгуулна.	2021 - 2024	2020 онд халдварт өвчний гаралт 47 голомтод байсан.			4 төрлийн халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх дархлаажуулалтад 640.4 мянган мал хамруулахаас 625.1 мянган мал хамруулж гүйцэтгэл 97.6 %-тай хийгдэж байна. Малаас хүнд халдварладаг галзуу, боом болон шүлхий, бог малын мялзан, хонины цэцэг өвчний нийт 85 голомтыг халдваргүйтгэх ажлыг Мал эмнэлгийн тасаг, үйлчилгээний нэгжүүд хамтран гүйцэтгэсэн. 2021 онд 3-н төрлийн халдварт өвчний голомт 21 бүртгэгдсэн бол 2022 онд 15-н голомтод бүртгэгдэж халдварт өвчний гаралт өмнөх жилээс 28.6 хувь буурсан байна.	100%
108		3.3.5.1.. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг тогтмол явуулах тоног төхөөрөмжөөр хангана.	2021 - 2024	Жил бүр тогтмол зохион байгуулдаг.				Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг 2 хөдөлгөөнт экспедици 14 удаа зохион байгуулж ажилласан. Хур тунадасыг 51,2%-иар нэмэгдүүлсэний дүнд зуншлагын байдал нийт нутгийн 87,3% нь сайн, 12,7%-д дунд зэрэг байсан. Бэлчээрийн зуны дээд ургац 2.8-19.4ц/га. 2020-2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 1.2-9.6 ц/га-р илүү байна. Өвөл хаврын бэлчээрийн даац багтаамж 60 гаруй хувьд нөөцтэй болон хүрэлцээтэй, 40 орчим хувьд хэтэрсэн байна.
109	3.3.5. Бэлчээр хамгаалалт, ашиглалтыг сайжруулан, өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэлт, усан хангамжийг нэмэгдүүлнэ.	3.3.5.2. . Үлийн цагаан оготно устгалын ажлыг зохион байгуулж, бэлчээрийг хамгаална.	2022 - 2024	жил бүр 60.0 мянган га-д устгалын ажил хийгдсэн.		6 сумын 30.0 мянган га-д хийнэ	7 суманд малын тоо, толгойн албан татварын 42.2 сая төгрөгийн хөрөнгөөр 25.2 мянган га бэлчээрийн талбайд үлийн цагаан оготной тэмцэх, Баянхутаг сум малын тоо, толгойн албан татварын 6.0 сая төгрөгийн хөрөнгөөр 500 га бэлчээрт царцаатай тэмцэх арга хэмжээг технологийн дагуу мэргэжлийн хяналтын байгууллагын хяналтан дор зохион байгуулж ажилласан. Мөн бэлчээр хамгаалах, нөхөн сэргээх ажлын хүрээнд тал хээрийн бүсийн 10 суманд үлийн цагаан оготны тархалтын судалгаа хийлгэх хүсэлт ХХААХҮЯаманд хүргүүлснээр Ургамал хамгаалал эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн судалгааны баг 8 суманд ажилласан.	100%
110		3.3.5.3. Тал хээрийн бүсийн сумдад инженерийн хийцтэй худаг, хөв цөөрөм бий болгоно.	2021 - 2024	2019 онд 28 гүн өрмийн худаг гаргасан.			Энэ онд 8 суманд орон нутгийн төсвийн 347.0 сая төгрөгийн хөрөнгөөр 20 гүн өрмийн худаг, малчдын санаачилгаар 14 суманд 340.0 сая төгрөгийн хөрөнгөөр 34 гүн өрмийн худаг, төсөл хөтөлбөрийн 192,0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр 6 гүн өрмийн худаг, нийт 60 худаг шинээр гаргаж 90.0 мянган га бэлчээрийг усжуулсан.	100%

111		3.3.6.1. Чингис хот дахь гарааны бизнес эрхлэгчдийг бойжуулах "Бизнес инкубатор төв"-ийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлнэ.	2021 - 2024	7 үйлдвэрийн 25 ажлын байрыг бий болгосон.		Гарааны бизнес эрхлэгчдийг бойжуулах Бизнес Инкубатор төвд 2022 онд мах дайвар бүтээгдэхүүн боловсруулах үйлдвэр, утсан тахиа, алаг салат, кимчи үйлдвэрлэх цех, хэрчсэн гурил, талхны цех 2, ааруул цагаан идээ боловсруулах цех, ноос ноолууран хувцас үйлдвэрлэл зэрэг 6 бойжигчийг бойжуулахаар хамтран ажиллах гэрээ хийгдээд байна. Одоогийн байдлаар мах дайвар бүтээгдэхүүн боловсруулах цех нь 4 төрлийн хиам, элэгний нухаш, борц зэрэг бүтээгдэхүүнийг гаргаж шинжилгээнд өгч худалдаанд гаргахад бэлэн болоод байна. Тус үйлдвэр бий болсноор байнгын 3 ажлын байрыг шинээр бий болгоод байна. Хөгжлийн шийдэл ТББ-ийн Бест хөтөлбөртэй хамтран Бизнес инкубатор төвийн бойжигч нарт "Албан ба албан бус бизнесийн ялгаа", "Компаний дүрэм ба анхаарах асуудлууд" зэрэг сэдэвт сургалт өгч чадавхжуулсан.	100%
112		3.3.6.2. "Хэнтийн намрын ногоон өдрүүд", "Цагаан сар-Цагаан идээ" үзэсгэлэн худалдааг жил бүр зохион байгуулна.	2021 - 2024	18 сум, 5 тосгоны үйлдвэрлэгчдийг хамруулна.		"Цагаан сар-Цагаан идээ" үзэсгэлэн худалдаа сум тус бүрт зохион байгуулж 18 сумын 143 иргэн, 34 аж ахуйн нэгж оролцож, 370.0 сая төгрөгийн борлуулалт хийсэн. "Хэнтийн намрын баяр - 2022" нэгдсэн арга хэмжээг зохион байгуулж 18 сум, 5 тосгоны 123 иргэн, 40 аж ахуйн нэгж, 2 нөхөрлөл, 8 хоршоод 270 нэр төрлийн бүтээгдэхүүнээр оролцож, 55.0 сая төгрөгийн борлуулалт хийж төв суурин газрын хүн амын хүнсний хангамжийг нэмэгдүүлэх, нөөцлөх худалдан авах боломжийг бүрдүүлэн ажиллалаа.	100%
113		3.3.6.3. Төрийн байгууллагууд, томоохон уул уурхайн аж ахуйн нэгжүүдийн хоол үйлдвэрлэлд нийлүүлэх хүнсний бүтээгдэхүүнийг дотоодын үйлдвэрлэгчдээс худалдан авах ажлыг зохион байгуулна.	2021 - 2024	-		Хоол үйлдвэрлэлд нийлүүлэх хүнсний бүтээгдэхүүнийг дотоодын үйлдвэрлэл эрхлэгч 64 аж ахуйн нэгжээс Бор-Өндөр сум болон Бэрх тосгонд үйл ажиллагаа явуулдаг 5 уурхайд 32.0 сая төгрөгийн хүнсний ногоо, 18 сум, 5 тосгоны 23 сургууль, 21 цэцэрлэг, 1 яслийн үдийн цайнд 606.2 сая төгрөгийн хүнсний бүтээгдэхүүн, 18 сумын ЭМТөвд 540.0 сая төгрөгийн хүнсний бүтээгдэхүүн, аймгийн ШШГГазарт 55.0 сая төгрөгийн хүнсний бүтээгдэхүүн, нийт 1.2 тэрбум төгрөгийн хүнсний бүтээгдэхүүнийг тус тус нийлүүлээд байна.	100%
114	3.3.6.. Гарааны бизнес эрхлэгчид, импортыг орлох бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгч хувийн хэвшлийн санал санаачилгыг хөнгөлөлттэй зээлийн бодлогоор дэмжиж, борлуулалтын сүлжээг нэмэгдүүлнэ.	3.3.6.4. Хаврын улиралд шаардлагатай махны нөөц бүрдүүлсэн аж ахуйн нэгжид урамшуулал олгох замаар махны үнийн тогтвортой байдлыг хадгална.	2021 - 2024	2020 онд 33.4 тн махны нөөц бүрдүүлсэн		Хаврын улиралд үүсч болзошгүй махны хомсдол, үнийн хэт өсөлтөөс урьдчилан сэргийлж нөөцийн махны судалгаа гаргахад аймгийн хэмжээнд 6 аж ахуйн нэгж арилжааны зориулалттай 518тн, дотоодын нөөцөд 2 аж ахуйн нэгж 100тн мах нөөцөлсөн байна. Нөөцийн махыг зах зээлийн үнээс хямд үнээр худалдаалах аж ахуйн нэгжийн сонгон шалгаруулалт зарлаж, "Дээдсийн сүрэг" ХХК шалгарсан, Тус аж ахуйн нэгж нь Чингис хотод үйл ажиллагаа явуулж буй 12 хүнсний дэлгүүртэй хамтран ажиллаж төв суурин газрын айл өрхөд зах зээлийн үнээс 1000-1500 төгрөгийн хямд үнээр хонины мах 20тн, үхрийн мах 10.9тн нийт 30.9тн нөөцийн мах нийлүүлсэн. Аймгийн Засаг даргын нөөц сангийн 50 сая төгрөгийн үнийн хөнгөлөлтийн урамшуулал олгосон.	70%

115		3.3.6.5. Анхан шатны боловсруулах үйлдвэрүүдийг хөнгөлөлттэй зээлийн эх үүсвэрээр дэмжинэ.	2021 - 2024	104 иргэн аж ахуйн нэгжид 1480.0 сая төгрөгийн хөнгөлөлттэй зээл олгосон.		1. Баян-Овоо суманд “Зах зээл ба бэлчээрийн удирдлагын хөгжил” төслийн 750.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар “Мал төхөөрөх цогцолбор”-ыг шинээр барьж хоршоонд хариуцуулахаар ажиллаж байна. 2. Мөрөн, Биндэр сумдад европын холбооны дэмжлэгтэйгээр хэрэгжиж буй “Хөдөө орон нутгийн эдийн засгийн хөгжилд жөндөрийн эрх тэгш оролцоог хангах нь “ИМПАКТ” төслийн 100 хувийн санхүүжилтээр түүхий эдийн агуулах шинээр барьж, Биндэр сумын “Өгөөж баян Биндэръяа”, Мөрөн сумын “Мөнх мандах Мөрөн” хоршоонд тус тус хүлээлгэн өгсөн. 3. Биндэр суманд 16*9 хэмжээтэй түүхий эдийн агуулах 44 сая төгрөг, Мөрөн суманд 12*8 хэмжээтэй түүхий эдийн агуулахыг 37 сая төгрөг, нийт 81 сая төгрөгийн хөрөнгөөр санхүүжүүлээд байна. Мөн тус 2 хоршоонд төслийн 100 хувийн санхүүжилтээр 72 ширхэг Галшар үйлдрийн ухна хүлээлгэн өгснөөр нийт 15 ажлын байрыг бий болгоод байна. 4. Дадал суманд ХХСангаас 2 хоршоо, 1 иргэнд 45 сая төгрөгийн хөнгөлөлттэй зээл олгож 10 ажлын байр хадгалагдан үлдэж, шинээр 11 ажлын байрыг нэмэгдүүлсэн. 5. Өмнөдэлгэр суманд ЖДҮХСангаас жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгч 8 аж ахуй нэгжид 880.000.000 төгрөгийн санхүүжилтийг олгохоор шийдэгдээд байна. Тухайн төслүүд дэмжигдснээр шинээр 25 ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.	100%
116	3.4.1. Түүхэн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх маршрутын дагуух сумдад байгаль орчинд ээлтэй, нутгийн иргэд /өрх/-ийг түшиглэсэн тогтвортой, эко аялал жуулчлалын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийн тоог 10 хувиар нэмэгдүүлнэ.	3.4.1.1.. Нутгийн брэнд, эко бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийг чадавхжуулах сургалтад хамруулж, тогтвортой, эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.	2021 - 2024	Сумдад аялал жуулчлалын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч нутгийн иргэд 83, ААН 36 байна.		2022 онд 3 удаагийн сургалтанд 72 бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгч хамрагдлаа. Аялал жуулчлал, үйлчилгээний салбарт нутгийн брэнд бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгчид болон шинээр үйлчилгээ эрхлэгч иргэдийн хоршоо 1, бүлэг нөхөрлөл 2, өрх 16, үйл ажиллагаагаа өргөжүүлсэн 4 аж ахуйн нэгж нэмэгдэж нийт үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч иргэдийн тоо өмнөх оноос 12%, аж ахуйн нэгж 9.7%-аар тус тус нэмэгдсэн.	100%
117	3.4.2.. Аялал жуулчлалын салбарын эдийн засгийн чадавх, орлогыг нэмэгдүүлж, ажлын байрыг 30 хувиар нэмэгдүүлнэ.	3.4.2.1.. Аялал жуулчлалын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч иргэд болон ААН-үүдийн үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэх санал санаачлагыг дэмжиж, ногоон санхүүжилт, бусад хөнгөлөлттэй зээлийн хөтөлбөрт хамруулна.	2021 - 2024	Аялал жуулчлалын салбарт 808 ажилтан ажиллаж байна.		Аялал жуулчлалын салбарын эдийн засгийн чадавх орлогыг нэмэгдүүлэх зорилгоор “Гурван голын нүүдэлчид” аялал жуулчлалын холбооны Тэргүүн, удирдах зөвлөлийн гишүүдийн хамт Хаан банкны удирдлагатай уулзаж, аж ахуй нэгжүүдийн үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэх ногоон зээлийн үйлчилгээнд хамтран ажиллах зорилгоор уулзалтыг хийж одоогийн байдлаар 2 аж ахуй нэгж материалаа өгч судлуулж байна. 2020 онд байнгын болон түр ажлын байр 808 байсан бол 2021 онд ажлын байр 868, 2022 онд 891 болж 10.2 хувиар нэмэгдсэн байна.	100%

118	3.4.3.. Түүхэн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх ажлын хүрээнд "Мянганы суут хүн Чингис хаан" цогцолборуудын ажлыг /Дадал сум "Чингис хаан", Биндэр сум "Их Хуралдай", Батноров сум "Хүлэг Боорчи-Андлалын өргөө", Норовлин сум "Шихихутаг-Их засаг", Бэрх тосгон "Монголын далд уурхайн музей, сургалт, судалгаа, аялал жуулчлалын төв", Дэлгэрхаан сум "Монголын нууц товчоо"/ дуусгаж, дэд бүтцээр холбох ажлыг эхлүүлнэ.	3.4.3.1.. "Мянганы суут хүн Чингис хаан" цогцолборуудын ажлын үйл ажиллагаанд холбогдох байгууллагуудтай хамтран хяналт тавьж ажиллана.	2021 - 2024	6 цогцолборын гүйцэтгэлийн дундаж 40%	6 цогцолборын гүйцэтгэлийн дундаж 60%-д хүрсэн байна.	"Түүхэн аялал жуулчлалын бүс нутгийн хүрээнд баригдаж буй цогцолборуудын ажлын явц 75 хувьтай үргэлжилж байна. Биндэр суманд баригдаж буй Их хуралдай цогцолборын гадна болон интерьерийн ажил дууссан. ""Шихихутаг-Их засаг" цогцолборын Барилга угсралтын ажил 70%, гадна инженерийн шугам сүлжээний ажил 100%, гадна тохижилт 50%, дотор интерьерийн ажил 20%-тай тус тус үргэлжилж байна. "Монголын нууц товчоо" цогцолборын Барилга угсралтын ажил 60%-тай цогцолборын гадна цахилгаан хангамжийн ажлыг "АЭБОО" ХХК гүйцэтгэж ажил 70%-тай хэвийн үргэлжилж байна. Мөн цогцолборын интерьер, гадна шугам сүлжээний ажлын гүйцэтгэгчээр "Ди Эс Ти" ХХК шалгарч 2022 оны 10 дугаар сарын 17-ны өдөр ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулан барилгын ажлыг хийж байна. Түүхэн цогцолборуудыг ашиглалтанд оруулах бэлтгэл ажлыг хангаж, дэд бүтцэд холбох ажлууд хийгдэж байгаа бөгөөд холбогдох газруудтай хамтран тогтмол хяналт тавьж ажиллаж байна. Үүнд: ГХБХБГ-5 удаа БОАЖЯ- 2, БОАЖГ-3 удаа хийсэн.	100%
119	3.4.4.. Түүхэн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх маршрутын дагуу түр буудаллах цэг, мэдээлэл, үйлчилгээний төвийг байгуулж, эдийн засгийн эргэлтэд оруулна.	3.4.4.1.. Дэлгэрхаан, Батноров, Өмнөдэлгэр, Норовлин сумдад түр буудаллах цэгүүд барьж, Хэрлэн суманд аялал жуулчлалын мэдээллийн төвтэй байгуулж ашиглалтад оруулна.	2021 - 2024	4 суманд түр буудаллах цэг байгуулах зураг төсөв хийгдсэн. Мэдээлэл үйлчилгээний төв байхгүй.		Өмнөдэлгэр суманд түр буудаллах цэг байгуулахаар төлөвлөж 2021 онд зураг төсөв хийлгэж батлуулсан бөгөөд тухайн зураг төсвийн дагуу түр буудаллах цэг байгуулах саналыг хувийн хэвшил, аж ахуйн нэгжүүдэд хүргүүлсэн боловч санал ирүүлээгүй, харин улсын чанартай автозамын трассын дагуу Жаргалтхаан суманд түр буудаллах цэг байгуулах саналыг "Исүн мод тур" ХХК-аас ирүүлж, орон нутагтай хамтран ажиллаж "Өртөө 240" түр буудаллах цэгийг барьж ашиглалтад оруулан 10 орчим иргэнийг ажлын байраар ханган ажиллаж байна.	90%
120	3.4.5.. "Монгол хатад", "Ёохор наадаан", "Чингис фестиваль", "Тогорууны баяр", "Талын түмэн адуу", "Галшар адууны баяр", "Талын тайга нохой" наадам зэрэг эвент арга хэмжээнүүдийн цар хүрээг өргөжүүлэн тогтмол зохион байгуулж, гадаад, дотоодын жуулчдын тоог нэмэгдүүлнэ.	3.4.5.1.. "Монгол хатадын наадам", "Ёохор наадаан" эвент арга хэмжээг зохион байгуулж, жуулчдын тоог нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2023	2 жил тутамд 1 удаа зохион байгуулагдаж хэвшсэн.		2 жилд нэг удаа зохион байгуулагддаг Монгол Хатадын наадмыг Монгол хатадын өргөө үүсгэн байгуулагдсаны 10 жилийн ойтой уялдуулан "МОНГОЛ ХАТАД - 2021" эрдэм шинжилгээний хурал Баян- Адарга суманд зохион байгуулагдсан ба энэхүү хуралд 10 гаруй сэдвээр илтгэл хэлэлцүүлж, иргэд, олон нийтэд мэдлэг, мэдээлэл түгээж өв соёл, түүхийг сурталчилж ажиллалаа. Батширээт суманд Ёохор-2021 наадмыг зохион байгуулахаар бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байсан ч ковид-19 цар тахалтай холбоотой УОК-ийн шийдвэрээр цуцлагдсан.	90%
121	3.4.5.2.. "Тогорууны баяр", "Талын түмэн адуу", "Галшар адууны баяр", "Талын тайга нохой" наадам зэрэг эвент арга хэмжээнүүдийг жил бүр тогтмол зохион байгуулж, жуулчдын тоог нэмэгдүүлнэ.	3.4.5.2.. "Тогорууны баяр", "Талын түмэн адуу", "Галшар адууны баяр", "Талын тайга нохой" наадам зэрэг эвент арга хэмжээнүүдийг жил бүр тогтмол зохион байгуулж, жуулчдын тоог нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	жил бүр зохион байгуулж хэвшсэн		Хэнтий аймгийн хэмжээнд албан ёсны бүртгэлтэй 6 эвент арга хэмжээ зохион байгуулагддаг. Энэ онд зохион байгуулсан Тогорууны баярт гадаад 20, дотоод 500 гаруй, 5 тур оператор оролцсон. Талын тайга нохойн эвент арга хэмжээнд 600 орчим, Галшар адууны баярт 400 орчим дотоодын үзэгчид оролцож, эвентийг үзэж сонирхсон байна. Батноров суманд Талын түмэн адуу эвент арга хэмжээ зохион байгуулагдаж 40 гаруй гадаад, 1500 гаруй дотоодын жуулчид, иргэд оролцсон.	100%

122		3.4.6.1.. Аялал жуулчлалын Олон Улсын үзэсгэлэн /ИТМ-д жил бүр оролцож аймаг орон нутгаа сурталчилна.	2021 - 2024	жил бүр оролцож хэвшсэн			Ай Ти Эм аялал жуулчлалын үзэсгэлэн Улаанбаатар хотын Мишээл экспо төвд зохион байгуулагдсан. Энэхүү үзэсгэлэнд аймгаас 4 жуулчны бааз 2 зочид буудал, дадал сумын Засаг даргын тамгын газар, Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргаа хамтран оролцож орон нутгаа болон өөрсдийн аж ахуй нэгжийг давхардсан тоогоор 5000 гаруй иргэнд сурталчилж оролцлоо.	100%
123	3.4.6.. Аялал жуулчлалын салбарт технологийн дэвшил, цахим орчныг ашиглан дотоод, гадаад сурталчилгааг өргөжүүлнэ.	3.4.6.2.. Аймгийн аялал жуулчлал, түүх соёл, зан заншил, онцлог давуу талуудыг иргэд, олон нийт, жуулчдад сурталчлан таниулах ном, сэтгүүл, зурагт альбом хэвлүүлж, аялал жуулчлалын хөтөч аппликэйшнийг Монгол, Англи хэлээр ашиглалтад оруулна.	2021 - 2024	-			Хэнтий аймгийн аялал жуулчлал, түүх соёл, зан заншил, онцлог давуу талуудыг иргэд, олон нийт, жуулчдад сурталчлан таниулах, цахим орчинд гадаад дотоод сурталчилгааг нэмэгдүүлэх зорилготой "Khentii guide" гар утасны аппликэйшний бар кодыг үйлчилгээний төв болон тээврийн хэрэгслүүд, зочид буудал, зоогийн газруудад болон цахимаар сурталчлан хандалтын тоог 150-аар нэмэгдүүлэн ажиллаж байна. Мөн аймаг орон нутгаа сурталчлах, таниулах зорилгоор "Хэнтий аймагт тавтай морил сэтгүүл"-ийн мэдээллийг шинэчилж 1000 ширхэг, Аялалын газрын зургийг 1500 ширхэгийг шинээр хэвлүүлээд байна.	100%
124	3.4.7.. Аялал жуулчлалын салбарын хүний нөөцийг чадваржуулах, үйлчилгээний байгууллагуудын чанар, стандартыг сайжруулах сургалт, зөвлөгөөнийг төр хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлан жил бүр зохион байгуулж, зочид буудлуудын зэрэглэлийг 1 шатаар ахиулна.	3.4.7.1.. Иргэдэд мэргэжил олгох сургалтыг жил бүр зохион байгуулж, 1000 хүртэл хүнийг хамруулна.	2021 - 2024	Жил бүр 200 - 300 хүнийг сургаж сертификат олгосон.			Хэнтий аймгийн аялал жуулчлал, түүх соёл, зан заншил, онцлог давуу талуудыг иргэд, олон нийт, жуулчдад сурталчлан таниулах, цахим орчинд гадаад дотоод сурталчилгааг нэмэгдүүлэх зорилготой "Khentii guide" гар утасны аппликэйшний бар кодыг үйлчилгээний төв болон тээврийн хэрэгслүүд, зочид буудал, зоогийн газруудад болон цахимаар сурталчлан хандалтын тоог 150-аар нэмэгдүүлэн ажиллаж байна. Мөн аймаг орон нутгаа сурталчлах, таниулах зорилгоор "Хэнтий аймагт тавтай морил сэтгүүл"-ийн мэдээллийг шинэчилж 1000 ширхэг, Аялалын газрын зургийг 1500 ширхэгийг шинээр хэвлүүлээд байна.	100%
125		3.4.7.2.. Зочид буудал, жуулчны бааз, рестораны 400-с доошгүй удирдлага, үйлчилгээний ажилтныг сургалтад хамруулж, зочид буудал, жуулчны баазуудын зэрэглэлийг тодорхойлон үнэлгээ хийж ангилан батлагдсан стандартыг хангуулна.	2021 - 2024	Аймгийн хэмжээнд 3 одтой зочид буудал 1, энгийн зочид буудалд 15, дэн буудал 50, жуулчны бааз 36 байна.			Биндэр сумын ЗДТГ, Гурван голын нүүдэлчид аялал жуулчлалын холбоо хамтран Аялал жуулчлалаас хэрхэн орлого олох, хариуцлагатай аялал жуулчлалын менежмент сургалтад 45 хүн, Дадал суманд зохион байгуулагдсан Аялал жуулчлалын мэргэжил олгох сургалтанд 128 иргэн, Баян-Овоо суманд Монголын Зочид буудлуудын холбоотой хамтран зохион байгуулсан Үйлчилгээний салбарын ажилчдын харилцаа хандлага сургалтад 70 иргэн хамрагдаж, нийт 3 удаагийн сургалтад 243 иргэнийг хамруулаад байна.	100%
126	3.4.8.. Түүх, соёлын өв, байгалийн дурсгалт болон өвөрмөц тогтоц бүхий газрууд, орон нутгийн онцлогт тохируулан аялагч, амрагч, жуулчдыг татах төрөлжсөн аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн /морин аялал, завь, агнуур, дугуйн, цанын, уулын спорт г.м/-ийг бий болгож,	3.4.8.1.. Жуулчны баазуудыг түшиглэн орон нутгийн онцлог, байгалийн дурсгалт болон өвөрмөц тогтоц бүхий газруудад төрөлжсөн аялал жуулчлалын шинэ бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг бий болгоно.	2021 - 2024	-			Жуулчны баазуудыг түшиглэн орон нутгийн онцлог, байгалийн дурсгалт болон өвөрмөц тогтоц бүхий газруудад төрөлжсөн аялал жуулчлалын шинэ бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг бий болгож хөгжүүлэх зорилгоор Биндэр сумын Чингисийн тоонот жуулчны бааз ""Тогорууны баяр"" шувуу ажиглах тусгай аяллыг зохион байгуулж байна. "Эзэн Чингис хааны өлгий нутгаар 100 км" сэдвийн дор Хэнтий аймаг дахь явган алхалтын холбоотой хамтран түүх соёлын дурсгалт газруудаар дамжин Өндөрхаан хайрханруу аялах алхалтын маршрут чиглэлийг гаргаж тусгай аялал 1 удаа зохион байгуулж, 8 аймаг, 9 дүүргийн 70 орчим алхагчдыг хамрууллаа.	100%

127	хөгжүүлнэ.	3.4.8.2.. Хил залгаа аймаг, сумдтай хамтран аяллын маршрут бий болгоно.	2021 - 2023	-		Хил залгаа Дорнод, Сүхбаатар аймгуудыг холбосон аяллын маршрут зураглал боловсруулж хянуулаад байна. Уг маршрутад 3 аймгийн 84 түүхэн дурсгалт газрууд бүхий нийт 4200 километр замын 15 шөнө 16 өдөр /Зүүн аймгууд нийлсэн/-ийн аялал тусгагдсан. Энэхүү маршрутыг зүүн бүсийн аялал жуулчлалын зөвлөгөөнд танилцуулж, цаашид холбогдох яаманд хүргүүлж батлуулах бэлтгэл ажлыг хангаж байна.	70%
128	3.5.1. Аймгийн Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг шинээр боловсруулж батлуулна.	3.5.1.1.. Аймгийн Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг шинээр боловсруулж батлуулна.	2022 - 2023	Ерөнхий төлөвлөгөөний хугацаа дууссан.		Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сан болон Дорнод Монголын хуурай хээрийн тогтвортой ландшафт, биологийн олон янз байдлын хамгаалал /НУБ, ХААБ-GEF 7/ төслийн санхүүжилтээр аймгийн Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах гүйцэтгэгчээр "Вектор мэт" ХХК шалгарч ажил гүйцэтгэх гэрээг байгуулан 4-8-р саруудад хээрийн судалгааг хийж гүйцэтгэн, бэлтгэл болон хээрийн судалгааны материалыг боловсруулж төлөвлөгөөний төслийг бэлтгэж, сумдын удирдлага болон аймгийн холбогдох байгууллагуудыг хамруулсан хэлэлцүүлэг хийх, санал авах 4 дэх үе шатны ажлыг 11 дүгээр сарын 14-18-ны өдрүүдэд 18 суманд хийж гүйцэтгэсэн. Дараагийн үе шатны ажил болох төслийг эцэслэн бэлтгэж мэргэжлийн байгууллагаар хянуулж, аймгийн ИТХ-аар хэлэлцүүлж, батлуулахаар ажиллаж байна.	100%
129		3.5.1.2.. 7 сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах	2022 - 2023	10 сумын төлөвлөгөөтэй		7 сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлын суурин болон хээрийн судалгааны ажлууд хийгдэж төлөвлөгөөний төслийг болговруулан багийн ИНХ-аар хэлэлцүүлээд байна.	90%
130		3.5.1. Аймгийн Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг шинээр батлуулан мөрдүүлж хүрээлэн буй орчинд ээлтэй суурьшлын болон үйлдвэрлэлийн бүсчлэлийг тогтоон хөгжүүлнэ.	3.5.1.3.. Хэрлэн, Бор-Өндөр, Дадал, Галшар, Батширээт, Норовлин, Биндэр, Өмнөдэлгэр сумдад иргэнд өмчлүүлэх боломжтой газарт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа, байрзүйн зураглал хийх, газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө боловсруулна.	2022 - 2024	13 сум, 1 тосгон		Монгол Улсын иргэнд өмчлүүлэх боломжтой газрыг сумын төвийн суурьшлын бүсэд оруулах, сумдын төсвийн тэг гортигыг шинэчлэх ажлын хүрээнд Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгагдсан сумдын төвийн тэг гортигын зураглалыг сумдад хүргүүлж саналыг авсан. Сумдаас ирүүлсэн саналыг нэгтгэн аймгийн хэмжээний 18 сумын төвийн тэг гортигыг шинэчлэх саналыг Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн газар /ГЗБГЗГ/-т хүргүүлсэн. Өмчлөлийн нөөц тогтоох 9 сумын мэдээллийг ГЗБГЗГ-т хүргүүлж, нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө хийгдэж байгаа 8 сумын ажлын даалгаварт өмчлөлийн нөөц тогтоох ажлыг тусган ажиллаж байна.
131		3.5.1.4.. Хаягжуулалтын мэдээллийн нэгдсэн системийг бий болгож улсын болон орон нутгийн чанартай авто зам, гудамж талбай, газар нутаг, үл хөдлөх хөрөнгийг хаягжуулах ажлыг зохион байгуулах /Хэрлэн, Батширээт, Норовлин, Галшар, Мөрөн, Дархан, Жаргалтхаан, Баян-Адарга сум, Гурванбаян, Өлзийт тосгон/	2022 - 2024	10 сум, 2 тосгонд хаягийн тэмдэг суурилуулах ажил хийгдсэн.		Гудамж, зам, талбай, үл хөдлөх эд хөрөнгийг стандартын дагуу хаягжуулах ажлын хүрээнд Батширээт суманд хаягийг хүлээлгэн өгсөн хаягийн тэмдгийг газарт суурилуулах ажил хийгдэнэ. Жаргалтхаан сумын хаягжуулалтын ажлыг шинэчилсэн стандартын дагуу гүйцэтгэн 12 дугаар сарын 10-нд хүлээлгэн өгөхөөр ажиллаж байна. Мөрөн сумын хаягжуулалтын ажлыг хийх, хаягийн тэмдгийг газарт суурилуулах ажлын гүйцэтгэчийг сонгон шалгаруулж гэрээ байгуулахаар ажиллаж байна.	70%

132		3.5.1.5.. Газар зүйн нэрийн тодруулгын ажлыг хийж газар зүйн нэрийн мэдээллийн санг байгуулах, олон нийтэд таниулах ажлыг зохион байгуулах	2022 - 2024	-			Газар зүйн нэрийн тодруулга хийх, газар зүйн нэрийн мэдээллийн сан байгуулах ажлын хүрээнд 2022 онд Дадал, Өмнөдэлгэр сумд орон нутгийн хөгжлийн санд тус бүр 19 сая төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, ажлын гүйцэтгэгчээр "Вектор мэл" ХХК шалгараад байна.	70%
133	3.5.2.. Анх удаа орон сууц худалдан авч байгаа холбогдох шаардлагыг хангасан 300-аас доошгүй иргэдийг хөнгөлөлттэй зээлд хамруулна.	3.5.2.1.. Орон нутгийн арилжааны банкуудтай хамтран ажиллах талаар баримт бичгийг батална.	2021 - 2022	-			10-р сарын байдлаар 59 иргэнд шинээр орон сууцны зээл олгосон нь 2020 оны суурь түвшинтэй харьцуулахад зээл олголт нэмэгдсэн байна	50%
134		3.5.2.2.. Шаардлага хангасан иргэдийг зээлд хамруулна.	2021 - 2024	Жилд дунджаар 50 иргэнд зээл олгодог			2022 онд 59 иргэнд зээл олгосон. Эдийн засгийн нөхцөл байдлаас шалтгаалан зорилтот түвшинд хүрээгүй байна.	50%
135	3.5.3. 120-оос доошгүй айлын түрээсийн орон сууцны барилгын ажлыг эхлүүлнэ.	3.5.3.1.. ТОСК-той хамтран ажиллах	2022 - 2024	120 айлын түрээсийн орон сууцтай			ТОСК-той хамтран ажиллах санамж бичиг батлагдаж, ТОСК-ийн талаас хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар орон сууцны барилга барих ААН-ийг шалгаруулахаар төлөвлөсөн. Хэнтий аймагт баригдах орон сууцны барилгын зураг төсөл, техникийн нөхцөл, түр хашааны ажлууд ТОСК-ийн худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдсан байна.	0%
136		3.5.3.2.. Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд орон сууц барих аж ахуйн нэгжүүдийг дэмжиж ажиллана.	2021 - 2024	-			Холбогдох газрын зөвшөөрөл, барилгын ажлыг эхлүүлэх зөвшөөрөл гэх мэт төрийн байгууллагын шаардлагатай дэмжлэгийг үзүүлсний үр дүнд хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар аймгийн хэмжээд 2022 онд байнгын ашиглалтад орсон 120 айлын орон сууц, барилга угсралтын ажил хийгдэж буй 580 айлын орон сууцны барилга баригдаж байна.	100%
137	3.5.4.. Чингис хотын ус хангамжийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлж, барилга байгууламж, тоног төхөөрөмжийг шинэчлэн өргөтгөх, шинээр худаг гаргах замаар баталгаат ундны усны тоог нэмэгдүүлнэ.	3.5.4.1.. Эх үүсвэрийн худагт шаардлагатай засвар, шинэчлэл хийж, шинээр эх үүсвэрийн худаг гаргана.	2022 - 2023	-			Цэвэр усны сангаас түгээж байгаа цэвэр усны өргөх станц дээр хлоржуулах төхөөрөмж шинээр суурьлуулсан. Эх үүсвэрийн хугацаанд программын шинэчлэл хийж усны алдагдлыг 25% хүртэл бууруулсан. Хэрлэн сумын 2, 4, 5, 7 дугаар ус түгээх байруудыг ухаалаг төхөөрөмжид холбосон. Мөн эх үүсвэрийн хугацаанд камержуулалтыг шинэчилж нэмэгдүүлсэн. Хэрлэн голын эргийн эх үүсвэр дээр 1 худаг шинээр гаргасан.	100%
138	3.5.5.. Чингис хотын үерийн байгууламжийг ашиглалтад оруулж, хот доторх ус зайлуулах сувгийг бий болгоно.	3.5.5.1.. Үерийн байгууламжийг ашиглалтад оруулна.	2021 - 2024	үерийн далангийн ажил эхэлсэн.			Хэрлэн сумыг үерийн уснаас хамагаалах ажлын хүрээнд нийт 9669м урт үерийн далан хотын төв зам дээр ус зайлуулах сувагчлал хийгдэхээс 2021 онд 1009 метр урт даланг хийж гүйцэтгэж ашиглалтад оруулсан бол 2022 онд нийт 8660 метр урттай үерийн хамгаалалтын далангийн ажил 40%-ийн гүйцэтгэлтэй үргэлжилж байгаа ба нийт ажлын явц 60%-ийн гүйцэтгэлтэй байна.	70%
139		3.5.5.2.. Хотын доторхи гадаргуугийн ус зайлуулах систем байгуулна.	2022 - 2024				Хотын доторхи гадаргуугийн ус зайлуулах системийн зураг төслийн ажил хийгдэж дууссан. Магадлалын шатанд байна.	100%
140	3.5.6.. Шилэн кабелийн сүлжээг өргөтгөж, хурдыг сайжруулна.	3.5.6.1. Тахилгат тосгонд үүрэн телефоны хамрах хүрээг өргөтгөнө.	2022	-			"Бүх нийтийн үүргийн сан"-ийн хөрөнгө оруулалтаар 2021 онд G Mobile сүлжээнд хамрагдсан.	100%
141		3.5.6.3.. Чингис хотын гэр хороололд шилэн кабель татна.	2022 - 2024	-			2021 онд Үүрэн холбооны Unitel Group Чингис хотын 60%-ийг шилэн кабельд холбосон.	70%
142	3.5.7.. Дулааны станцыг ашиглалтад оруулна.	3.5.7.1.. Дулааны станцыг ашиглалтад оруулна.	2022 - 2023	-			МУ-ын Засгийн газар, БНСУ-ын Засгийн газар хооронд байгуулагдсан хөнгөлттэй зээлийн гэрээний хүрээнд 10 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалтаар Дулааны станцын барилгын ажлыг БНСУ-ын "Бьюксан инженеринг" компани гүйцэтгэж байна.	100%

143	3.5.8.. Сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэр болох нар, салхины сэргээгдэх эрчим хүчний хэрэглээ ашиглалтыг нэмэгдүүлнэ.	3.5.8.1.. Сэргээгдэх эрчим хүчний нөөцийн судалгаа хийж, үйл ажиллагаа явуулах аж ахуйн нэгжийг дэмжиж ажиллана.	2021 - 2022	-			Жаргалтхаан суманд шинээр баригдсан Өртөө-240 түр буудаллах цэгийн цахилгааны эх үүсвэрийг нарны эх үүсвэрээр шийдэхэд дэмжлэг үзүүлсэн. Мөн сумдын гэрэлтүүлгийг нарны эх үүсвэрээр хангах талаар техникийн нөхцөлд шаардлагыг оруулж байна. Сумдын тамгын газрыг сэргээгдэх эрчим хүчээр хангах зураг төслийн ажил 80%-тай байна.	70%
144	3.5.9.. Шаардлагатай багийн төвүүд болон шинээр олгогдсон өмчлөлийн газруудад 04 кв-н цахилгааны шугам тавина.	3.5.9.1.. Шинэ суурьшлын бүсийг цахилгаан эрчим хүчээр хангана.	2021 - 2024	6200 нэгж талбар ЦЭХ-ээр хангагдаагүй байна.			ОНХС-ийн 89.6 сая төгрөгийн санхүүжилтаар Жаргалтхаан сумын 2км ЦДАШ байгуулсан бол, 181.6 сая төгрөгийн санхүүжилтаар Батноров сумын шинэ суурьшлын бүсэд 0.4-ийн агаарын шугам байгуулах ажилд тендер зарлаж "АНАРЗОНЕ" ХХК шалгарсан. 292 сая төгрөгийн санхүүжилтаар Хэрлэн сумын шинэ суурьшлын бүсэд 0.4-ийн агаарын шугам байгуулах ажил үргэлжилж байна. Мөн Дархан суманд 4.8 км ЦДАШугамыг болон Өмнөдэлгэр суманд 50 кВа, 30 кВа-гийн 2 дэд станцын ажлыг тус тус ашиглалтад оруулаад байна. Улсын төсвийн 650 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар 5 сумын шинэ суурьшлын бүсийн хэрэглэгчдийг эрчим хүчинд холбох ажил үргэлжилж байна. Ингэснээр нийт 8 сумын шинэ суурьшлын бүс цахилгаан эрчим хүчээр хангагдах юм.	100%
145		3.5.10.1.. Ашиглалтын шаардлага хангахгүй гүүрийг үе шаттай засварлана.	2021 - 2024				Батширээт сумын Баян гол, Эгийн голын модон гүүрийг засварлаж, Амгалантын голд шинээр модон гүүр барьсан.	100%
146	3.5.10.. Хэрлэн гол болон бусад голуудад шаардлагатай гүүрийг шинээр барьж, сэргээн засварлана.	3.5.10.2.. Хэрлэн гол болон бусад голуудад шинээр гүүр барина.	2021 - 2024	-			Улсын төсвийн 6.3 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтаар "Тэргүүн саруул зам"ХХК Батширээт сумын Онон голын 209 метр төмөр бетон гүүрийн барилгын ажлыг бүрэн дуусгаж ашиглалтад хүлээлгэж өгсөн. Бархын голын төмөрбетон гүүр, 121.3 у/м, хайрган зам, 1.2 км төсөл арга хэмжээний барилгын ажил эхлээд явж байна. Хэнтий аймгийн Чингис хотыг тойрон гарах авто зам, шинээр барих гүүрийн зураг төсөл /Хэнтий/ төсөл арга хэмжээний зураг төслийн ажлын тендерийг Барилга Хот Байгууллатын Яаманд зарлаж "ХЗТ автозам"ХХК шалгарч зураг төслийн ажлыг гүйцэтгэж бүрэн дуусгасан.	100%
147	3.5.11.. Хот хоорондын болон орон нутгийн нийтийн тээвэр, шуудан үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.	3.5.11.2.. Орон нутгийн нийтийн тээврийн үйлчилгээний хүрээг өргөтгөнө.	2022 - 2023	-			Улаанбаатар-Батноров-Улаанбаатар чиглэлийн нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээг 2022 оны 5 сараас эхлүүлэн 7 хоногт нэг удаа зохион байгуулж байна. Улаанбаатар-Бор-Өндөр-Улаанбаатар чиглэлийн нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээг явуулах аж ахуйн нэгжийг сонгох ажил шалгаруулалтын шатанд байна.	90%
148	3.5.12.. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх маршрут бүхий сумдад нисэх буудал зориулалттай газрын нөөцийг тогтоож, Чингис хот-Дадал сум-Чингис хот, Чингис хот-Улаанбаатар хот-Чингис хот чиглэлд тогтмол нислэгтэй болгоно.	3.5.12.2. Өндөрхаан, Дэлүүн Болдог нисэх буудлын барилгыг ашиглалтад оруулна.	2021 - 2022	Өндөрхаан нисэх буудлын зурвасын ажлын гүйцэтгэл 50%,			Арабын эдийн засгийн хөгжлийн Кувейтийн сангийн буцалтгүй тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа Өндөрхаан нисэх онгоцны буудлын Аэродромын 98%, Зорчигч үйлчилгээний барилга байгууламж 35 %-ийн гүйцэтгэлтэй байна. Улсын төсвийн 8.5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж байгаа Дэлүүн болдог нисэх буудлын барилга төсөл арга хэмжээ 40%-ийн гүйцэтгэлтэй хэрэгжиж байна.	50%
149		3.5.12.3. Ерөнхий зориулалтын нислэг үйлдэнэ.	2022 - 2024	-			Ерөнхий зориулалтын нислэг эхлэх талаар 2 компаний саналыг хүлээн авч судалсан ба 1 компанийг сонгож УБ-Чингис хот чиглэлийн Ерөнхий зориулалтын нислэг эхлэх талаар тохироод байна.	30%

4. ДӨРӨВ. ЗАСАГЛАЛ

150	4.1.2.. Дотоод удирдлагын нэгдсэн систем www.erp.e-mongolia.mn-ийг нэвтрүүлсэн төрийн байгууллагуудын албан хаагчдын хэрэглээг тогтмолжуулах хяналт тавих ажлыг зохион байгуулна.	4.1.2.1.. "erp.e-mongolia.mn" системийг нэвтрүүлэх багийн гишүүдээр дамжуулан хувиарлагдсан байгууллагуудад сар, улирал тутам цахимаар болон биечлэн хяналт тавьж, хэрэглээг тогтмолжуулна.	2021 - 2023	-	187 төрийн байгууллагын 1129 албан хаагчдын 80 хувь нь хэрэглэж хэвшсэн байна.	ERP системийг аймгийн хэмжээнд 187 төрийн байгууллагын 1129 албан хаагчид өдөр тутмынхаа хэрэглээнд бүрэн нэвтрүүлэн ашиглаж байна.	100%
151	4.1.3. . "E-MONGOLIA" системийн ач холбогдлыг цахимаар болон олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэл, төрийн байгууллагуудаар дамжуулан иргэд олон нийтэд сурталчлан таниулна.	4.1.3.1.. Иргэдэд биечлэн үйлчилгээ үзүүлж байгаа байгууллагын албан хаагчдад тулгуурлан сурталчлан таниулах ажлыг зохион байгуулна.	2021 - 2024	2019 онд төрийн байгууллагаар биечлэн үйлчлүүлсэн иргэд /давхардсан тоогоор/ 316740	Төрийн үйлчилгээг биечлэн авсан иргэдийн тоог 10 хувиар бууруулна.	E-mongolia системийн ашиглалтын талаар видео сургалтыг цахим орчинд, иргэнд шууд үйлчилгээ үзүүлдэг 8 байгууллага, E-mongolia сурталчлах цэг, 88 багийн иргэдийн нийтийн хурлаар 2 удаа иргэд олон нийтэд сурталчлан таниулсан. Мөн 8 байгууллагын 71 үйлчилгээ, аймгийн Засаг даргаас олгодог 4 тусгай зөвшөөрлийг цахимжуулсанаар төрийн үйлчилгээг биечлэн авсан иргэдийн тоог 15 хувиар бууруулж 21 аймгаас E-mongolia хэрэглсэн иргэдийн тоогоор 2022 оны 11 дүгээр сарын байдлаар 5 дугаарт эрэмбэлэгдсэн.	100%
152	4.1.4. Аймгийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа 187 төрийн байгууллагын 4500 төрийн албан хаагчид болон 120 чиглүүлэгч 791 аравт, хэсгийн ахлагч нарт E-MONGOLIA системийг танилцуулах сургалт зохион байгуулж, ашиглаж хэвшүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	4.1.4.1.. 4.1.4.1. Жилд 2 удаа сургалт зохион байгуулж, ашиглаж хэвшүүлэх нөлөөллийн ажлуудыг зохион байгуулна.	2021 - 2024	-	Жилд 2 удаа сургалт зохион байгуулж, ашиглаж хэвшүүлэх нөлөөллийн ажлуудыг зохион байгуулна.	2022 онд E-mongolia системийн ашиглалтын талаарх танилцуулга сургалтыг 18 сумын 88 багт аймгийн удирдлагууд ажиллахад болон сумын е хөтөч хариуцсан албан хаагчид багийн иргэдийн нийтийн хурал дээр тус тус аймгийн хэмжээнд баг бүрт 2 удаагийн сургалт зохион байгуулж 14000 гаруй иргэнийг хамруулсан.	100%
153	4.1.5.. Хэнтий.мн сайтад 18 сумын төрийн байгууллагуудыг холбож үйл ажиллагаа, хүний нөөц, төсөв санхүү, худалдан авах ажиллагааны ил тод байдлыг хангана.	4.1.5.1.. Хэнтий.мн сайтад 18 сумыг холбон админы эрх үүсгэн, мэдээллийн ил тод байдлыг хангах үүрэг бүхий албан тушаалтныг томилгоожуулж, ажлын чиг үүргийг тодорхойлсон журам батална.	2022 - 2024	2019 оны Шударга байдлын үнэлгээний ил тод байдлын үнэлгээ 2.87 хувь	Шударга байдлын үнэлгээний ил тод байдлын үнэлгээ 3 хувьд хүрсэн байна.	www.khenti.mn сайт болон 18 сум, 4 тосгонд 1 стандарт бүхий бүрэн хэмжээний веб сайтуудыг ашиглалтанд оруулж Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд заасан мэдээллүүдийг тавих үүрэг бүхий албан тушаалтнуудыг томилгоожуулж , ажлын чиг үүргийг журамласанаар ил тод байдлын үнэлгээ 3% д хүрсэн.	100%
154	4.1.6. . Төвийн болон орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж нутгийн захиргааны байгууллагын үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хангана.	4.1.6.1.. Судалгаанд үндэслэн үндэсний тэргүүлэх хэвлэл мэдээллийн байгууллагууд, орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслүүдтэй хамтран ажиллах гэрээ байгуулахаас гадна цахим орчинд аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, нутгийн захиргааны байгууллагын ил тод байдлыг олон нийтэд сурталчлах ажлыг жил бүр төлөвлөн хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	2021 - 2024	нийт хүн амын 60 хувь нь мэдээлэл авч байна.	Аймгийн нийт хүн амын 70 хувьд мэдээлэл хүрсэн байна.	7 хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай хамтран ажиллаж 10,000 гаруй мэдээ мэдээлэл, контентыг иргэдэд хүргэснээр нийт иргэдийн 70 хувь нь мэдээлэл авсан.	100%
155	4.1.7.. Иргэд, олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлж төрийн байгууллагын ил тод байдлыг хангах "Иргэдийн оролцоот-Хэнтий" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	4.1.7.1.. "Иргэдийн оролцоот хэнтийн Хэнтий" арга хэмжээний төлөвлөгөөг гарган хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	2021 - 2024	2019 онд иргэдийн оролцоо 75 хувь	Иргэдийн оролцоог 80 хувьд хүргэнэ.	30 арга хэмжээ бүхий төлөвлөгөө боловсруулан батлуулсан бөгөөд 21 арга хэмжээг хэрэгжүүлж ажилласан. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбогдуулан 9 арга хэмжээг зохион байгуулах боломжгүй болсон. Иргэдийн оролцооны хувь 92 хувьд хүрсэн.	100%

156	4.2.1.. Авилгатэй тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аймаг орон нутгийн онцлогт тохируулан жил бүр боловсруулан "Эрх бүхий албан хаагчдын баг"-аар дамжуулан хэрэгжилтийг зохион байгуулна.	4.2.1.1.. Аймагт хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг жил бүр боловсруулж "Эрх бүхий албан тушаалтны баг"-аар дамжуулан хэрэгжилтийг зохион байгуулна.	2021 - 2024	Шударга байдлын үнэлгээ 2019 Улсын дундаж 74.1 хувь		Аймгийн Шударга байдлын үнэлгээ тухайн жилийн улсын дунджаас дээш хувьтай байна.	Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг аймагт хэрэгжүүлэх 17 заалттай төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжилтийг хангаснаар шударга байдлын үнэлгээг 82 хувьд хүрсэн.	90%
157	4.2.3.. Сумдын Засаг даргын Тамгын газар, Хот, тосгоны захирагчийн ажлын алба, Газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газар, Улсын бүртгэлийн хэлтэс, Нийгмийн даатгалын хэлтэс, Татварын хэлтэс, Хөдөлмөр халамж үйлчилгээний газар, аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, Архивын тасаг зэрэг иргэдэд төрийн үйлчилгээг шууд хүргэдэг байгууллагуудын албан хаагч нарын үйл ажиллагааг иргэн үнэлдэг төхөөрөмж, дуу, дүрсний хяналтын системийг нэвтрүүлнэ.	4.2.3.1.. Сумдын Засаг даргын Тамгын газар, Хот, тосгоны захирагчийн ажлын алба үйлчилгээний нэгдсэн төвтэй болгох ажлыг зохион байгуулж нэгдсэн төвийн албан хаагчдын үйл ажиллагааг иргэн үнэлдэг төхөөрөмж дуу дүрсний хяналтын системийг нэвтрүүлнэ.	2021 - 2023	2 сум, 1 тосгон хяналтын систем нэвтрүүлсэн байна.		8 сум, 1 тосгон хяналтын систем нэвтрүүлсэн байна.	17 сум 2 тосгонд хяналтын систем нэвтрүүлсэн.	100%
158	байгууллагуудын албан хаагч нарын үйл ажиллагааг иргэн үнэлдэг төхөөрөмж, дуу, дүрсний хяналтын системийг нэвтрүүлнэ.	4.2.3.3.. Хяналтын системийн хэрэгжилтийг хангах хяналт тавих журмыг баталж хэрэгжилтийг ханган ажиллана.	2021 - 2024	2019 оны төрийн албан хаагчдын харилцаа хандлага, үйл ажиллагааны дундаж үнэлгээ 3.36		Төрийн албан хаагчдын харилцаа хандлага, үйл ажиллагааны дундаж үнэлгээ 3.80	Хяналтын системийн хэрэгжилтэд хяналт тавин ажиллаж байгаа бөгөөд Төрийн албан хаагчдын харилцаа хандлага, үйл ажиллагааны дундаж үнэлгээ 4.55 хувьтай байна.	100%
159	4.2.4.. Төрийн Улс төрийн, төрийн захиргааны, төрийн үйлчилгээний албаны удирдах болон гүйцэтгэх албан хаагч нартай хариуцлагын гэрээ байгуулж төрийн албан хаагчийн хяналтын хуудсыг нэвтрүүлж сахилгын шийтгэл хүлээсэн төрийн албан хаагчийн мэдээллийг олон нийтэд улирал тутам мэдээлнэ.	4.2.4.2. . Хариуцлагын гэрээний хэрэгжилтийг хангах төрийн албан хаагчийн хяналтын хуудсыг хэрэглэх сахилгын шийтгэл хүлээсэн төрийн албан хаагчийн мэдээллийг олон нийтэд мэдээлэх журмыг баталж хэрэгжилтийг ханган ажиллана.	2021 - 2024	2019 онд төрийн албан хаагчдын хариуцлагатай холбоотой ирсэн гомдлын тоо 40		төрийн албан хаагчдын сахилга хариуцлагатай холбоотой ирсэн гомдлын тоо 20	Агентлаг, байгууллагын 45 дарга, 18 сумын Засаг дарга нартай хариуцлагын гэрээ байгуулан ажилласнаар 2022 онд өргөдөл гомдлын тоо 1 болж буурсан үзүүлэлттэй байна.	100%
160	4.2.5.. Төрийн албан хаагчдын хэрэгцээ, шаардлагад үндэслэн "Танхимын болон цахим сургалт"-ын нэгдсэн арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлж тухай бүр түвшинг тогтооно.	4.2.5.1.. Танхимын болон цахим сургалтын хөтөлбөрийг жил бүр батлан хэрэгжилтийг ханган ажиллаж төрийн захиргааны болон төрийн үйлчилгээний албан хаагчдын түвшинг жилд нэг удаа тогтоох ажлыг зохион байгуулна.	2021 - 2024	төрийн албан хаагчийн түвшин тогтоох шалгалт аймгийн дундаж 75 хувь		төрийн албан хаагчийн түвшин 80 хувь	Сургалтанд 120 гаруй байгууллагын 6300 гаруй төрийн захиргаа болон үйлчилгээний албан хаагчид хамрагдсан бөгөөд Төрийн албан хаагчдын түвшин 76 хувьтай үнэлэгдсэн.	90%
161	4.2.6. . ОХУ болон БНХАУ-ын хамтын ажиллагаатай муж, хотууд, гуравдагч орны боловсрол, соёл урлаг, спорт, хөдөө аж ахуй, худалдаа, байгаль орчин, аялал жуулчлал зэрэг салбарт төрийн болон аж ахуй нэгж байгууллага, бизнес эрхлэгчдийг хамтран ажиллахад дэмжлэг үзүүлж, туршлага судлах боломжоор хангана.	4.2.6.1.. ОХУ болон БНХАУ-ын хамтын ажиллагаатай муж, хотуудын нийгэм эдийн засгийн болон хамтран ажиллах боломжтой салбарын мэдээллийг гаргаж сумдын ЗДТГ, төрийн байгууллага, аж ахуй нэгж, бизнес эрхлэгчдэд хүргүүлж хамтран ажиллахад нь дэмжлэг үзүүлнэ.	2021 - 2024	2016-2020 онд ОХУ болон БНХАУ-ын хамтын ажиллагаатай муж, хотоос татсан хөрөнгө оруулалт, бусад орлого 200 сая төгрөг		ОХУ болон БНХАУ-ын хамтын ажиллагаатай муж, хотоос татсан хөрөнгө оруулалт, бусад орлого 100 сая төгрөг	БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны ардын засгийн ордноос 100,000 юань бүхий байгууллагын ухаалаг дэлгэц, утасгүй проектор, шалны хөдөлгөөнт тавиур мөн Шилийн гол аймгийн гадаад харилцааны газраас 97,600 юань бүхий амьсгалын аппарат 2 ширхэг, эмнэлгийн хувцас хэрэглэл зэрэг хөрөнгө оруулалт авсан.	100%
162		4.2.6.2.. Гуравдагч орны муж, хотуудыг судлан хамтын ажиллагааг эхлүүлэх санал тавьж хамтран ажиллана.	2021 - 2024	2016-2020 онд Гуравдагч орноос татсан хөрөнгө оруулалт 1.4 тэрбум төгрөг		Гуравдагч орноос татсан хөрөнгө оруулалт 400 сая төгрөг	2022 онд Япон улсын ЗГ-ын " Өвсний үндэс" ОУ-ын төслөөр Уламжлалт анагаах ухааны Эмнэлгийн барилгын их засварын ажлыг 607 сая төгрөг АНУ-ын хөрөнгө оруулалтаар Дадал сумын цэцэрлэгийг шинээр барихад 3 тэрбум нийт 3,6 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт татсан.	100%

163	4.3.1. . Аймгийн хэмжээнд дэвшилтэт технологи бүхий хяналтын камерыг нэмэгдүүлэн, төв магистрал зам дагуу тээврийн хэрэгслийн бүртгэлжилт хурдны дундаж тодорхойлох хяналтын камер байрлуулан нэгдсэн системд холбоон засвар үйлчилгээг тогтмолжуулана.	4.3.1.2.. Цэнхэрмандал сумаас төв магистрал зам дагуу тээврийн хэрэгслийн бүртгэлжилт хурдны дундаж тодорхойлох хяналтын камер байрлуулан нэгдсэн системд холбоно.	2022			Хяналтын 4 камерыг суурилуулсан байна.	Цэнхэрмандал сумын хяналтын постны орох гарах хөдөлгөөнийг хянах 2 камер, Хэрлэн сумын хэрлэнгийн гүүрний постонд орох, гарах хөдөлгөөнийг хянах 2 камерыг тус тус байршуулсан. Тус камеруудыг Цагдаагийн газарт нэгдсэн системд холбож хяналт тавин ажиллаж байна.	100%
164		4.3.1.3.. Чингис хотын хэмжээнд камерын сэргээн засвар, арчилгааг тогтмолжуулах.	2022 - 2024	Чингис хотын 139 камер		Тухайн жилд 139 камерт засвар үйлчилгээг хийсэн байна.	2022 онд нийт 139 камерт засвар үйлчилгээ хийлгэхээр орон нутгийн төсөвт 5 сая төгрөгийг суулгаж Авид хайрхан ХХК-тай ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулан Чингис хотын 139 камерт техникийн үзлэг хийж шаардлагатай засвар үйлчилгээг 100 хувь хийж гүйцэтгэсэн.	100%
165	4.3.2. . Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролын хүрээнд иргэд, аж ахуй нэгж байгууллага бүрт хүрч холбогдох хууль тогтоомжийг сурталчлах, хүний эрх, хууль, эрх зүйн мэдлэгийг нэмэгдүүлэх сургалтыг төрийн бус байгууллагатай хамтарч зохион байгуулна.	4.3.2.1. Сургалтыг төлөвлөгөөний дагуу жил бүр зохион байгуулна.	2021 - 2024	-		Жилд 10 мянган иргэн, аж ахуйн нэгж, төрийн албан хаагчдад хууль тогтоомжийг сурталчлах сургалтыг зохион байгуулна.	Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролын төлөвлөгөөний дагуу иргэд, аж ахуй нэгж байгууллага, төрийн албан хаагч 10619 иргэнд эрх зүйн мэдлэг олгох сургалтыг танхимаар 25, цахимаар 11 удаа зохион байгуулсан.	100%
166	4.3.3. Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг, хүрээлэн байгаа орчны эсрэг, авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнийг аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих, хүүхдийн эсрэг, цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг, соёлын өвийн эсрэг, хүн худалдаалах "Гэмт хэргүүдийг таслан зогсоох, илрүүлэх" нэгдсэн арга хэмжээг зохион байгуулна.	4.3.3.1. Нэгдсэн арга хэмжээг жилд 4 удаа зохион байгуулна.	2021 - 2024	3 жилийн дунджаар нийт 640 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн байна.		Гэмт хэрэг 1.25 хувь буурсан байна.	Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр энэ онд 17 нэгдсэн болон тусгай арга хэмжээ зохион байгуулсан. 2022 онд 630 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь суурь түвшнээс 10-аар буюу 1.6 хувиар буурсан зүүлэлттэй байна.	100%
167	4.3.4. Төв суурин газрын ЕБ-н сургуулийн орчин болон хүүхэд олноор зорчих хэсгийг гарц, гэрлэн дохио, хурд сааруулагч, тэмдэг, тэмдэглэгээтэй болгоно.	4.3.4.1. Чингис хотын ЕБ-ын сургуулиудын замын зорчих хэсгийг гарц, гэрлэн дохио, хурд сааруулагч, тэмдэг, тэмдэглэгээтэй болгоно.	2021 - 2024	-		ЕБ-ын 1 дүгээр сургууль	Хүүхдийг зам тээврийн осол, хэргээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор Хэрлэн сумын ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургуулийн урд болон зүүн талын засмал замын гарцтай хэсэгт явган хүний гарцын гэрлэн дохио, хурд сааруулагч, тэмдэг, тэмдэглэгээг орон нутгийн замын сангийн 20 сая төгрөгийн хөрөнгөөр "Алсын солонго" ХХК нь шалгарч гүйцэтгэлээ.	100%
168		4.3.5.1. Хилчдийн уналгын агтны тогоог нэмэгдүүлэхээр "Нэг баг нэг агт" аяныг зохион байгуулна.	2022	170 акт		250 агттай болсон байна.	"Нэг баг нэг агт" аяны хүрээнд Хилийн 0287 дугаар ангид 2021.06.16-ны өдрөөс эхлэн хувиарын дагуу агт хүлээлгэн өгөх ажлыг зохион байгуулж 80 агт хүлээлгэн өгч тус ангийн агтны сүрэг 250 хүрээд байна.	100%
169		4.3.5.2. Хилийн шугамын дагуу мөр хянах болон түймрээс урьдчилан сэргийлэх шороон зурвасыг сэргээх үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ.	2021 - 2024	137 км шороон зурвасыг татсан		43 км шороон зурвасыг сэргээнэ.	2022 оны А/253 дугаар захирамжаар 3 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлж, хилийн шугамын дагуу гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх 43 км шороон зурвасыг сэргээсэн засварлаад байна.	100%
170		4.3.5.4.. Терроризмтой тэмцэх зөвлөлийн Хэнтий аймаг дахь салбар зөвлөлийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх.	2021 - 2024	-			Аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/529 дугаар захирамжаар Терроризмтой тэмцэх салбар зөвлөлийн Хэнтий аймаг дахь салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааны зардалд 3 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлээд байна.	100%
171	4.3.5. Хууль сахиулах байгууллагуудын болон, хил хамгаалалтад туслах хүчний зөвлөл, терроризмтой тэмцэх зөвлөлийн Хэнтий аймаг дахь салбар зөвлөлийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ.	4.3.5.7.. Шүүхийн шинжилгээний албаны үйл ажиллагаанд шаардлагатай байгаа техник, тоног төхөөрөмжөөр хангах.	2021 - 2024	-			Аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/469 дугаар захирамжаар Шүүхийн шинжилгээний албанд 4 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлж шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангаад байна.	100%

172	4.1.5. Хууль сахиулах байгууллагуудын болон, хил хамгаалалтад туслах хүчний зөвлөл, терроризмтой тэмцэх зөвлөлийн Хэнтий аймаг дахь салбар зөвлөлийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ	4.3.5.8.. Төрийн архивыг шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангаж мэдээллийн эргэлтийн санг нэмэгдүүлэх.	2022 - 2023	-		агааржуулалтын систем	Архивын тасгийн тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд 19.9 сая төгрөгөөр хурдан уншигч А3 сканерын дэмжлэг үзүүлээд байна.	90%
173		4.3.5.9. . Улсын бүртгэлийн баримтыг архивт хадгалах шаардлага хангасан нягтаршуулсан шүүгээгээр хангана.	2022			40 нягтаршуулсан шүүгээгээр хангана.	Улсын бүртгэлийн барилга 2023 онд ашиглалтад орох болсонтой холбогдуулан улсын бүртгэлийн архивт шаардлагатай нягтаршуулсан шүүгээгээр хангаж 40 сая төгрөгийг 2023 оны орон нутгийн төсөвт тусгаж шийдвэрлээд байна.	90%
174		4.3.5.10. Улсын бүртгэлийн цогц үйлчилгээг сумдад хүргэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	2021 - 2024	-			16 суманд эд хөрөнгийн бүртгэл хийгдсэн байна.	Тус аймгийн 16 суманд эд хөрөнгийн бүртгэлийн үйлчилгээ үзүүлэх ажлын хэсгийн төлөвлөгөөг аймгийн Засаг даргаар батлуулж, үйл ажиллагааны зардалд шаардагдах 2 сая төгрөгийн төсвийг шийдвэрлэсэн. Энэ ажлын хүрээнд Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь Газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газартай хамтран 17 сум 2 тосгонд 537 иргэнд эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн цогц үйлчилгээг газар дээр нь үзүүлж 528 өмчлөх эрхийн гэрчилгээг иргэдийн гарт олгож, 1050 иргэнд зөвлөгөө мэдээлэл өгч гарын авлага боршур тараан ажилласан.
175	4.3.7. Мал сүргийг халдлагаас хамгаалах тусгай дугаарыг бий болгож, алдуул болон хулгайд алдагдсан малыг бүртгэлжүүлэх санг аймаг, сумын хэмжээнд бий болгоно.	4.3.7.1.. 4.3.7.1. 18 сумын малын гарал үүслийн гэрчилгээ олгож байгаа газруудад тусгай дугаарын утсыг холбоно.	2021 - 2024	-			Цагдаагийн газрын Эрүүгийн цагдаагийн тасгийн Мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх тасагт мал эмнэлгийн гэрчилгээ олголтод хяналт тавих зорилгоор нийт 18 сумын хэсгийн төлөөлөгч, мал эмнэлгийн улсын байцаагч нар нэгдсэн цахим мэдээллийн сантай болж мэдээллийг оруулж хэвшээд байна.	100%
176	4.3.8. . Мал хулгайлах гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх "Эзэнтэй мал" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	4.3.8.1. . "Эзэнтэй мал" арга хэмжээний төлөвлөгөөг гарган хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	2021 - 2024	3 жилийн дунджаар 178 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн байна.		арга хэмжээний төлөвлөгөө 100 хувь хэрэгжсэн байна.	"Мал мах-2022" нэгдсэн арга хэмжээний хүрээнд аравтын систем, малчдын бүлэг холбоог идэвхжүүлэх зорилгоор "Эзэнтэй мал" аяны төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжилтийг хангаж ажиллаж байгаа бөгөөд аяны эцсийн шалгаруулалтыг 12 дугаар сарын 05-ны өдөр зохион байгуулахаар төлөвлөөд байна. Эзэнтэй мал арга хэмжээг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөний хэрэгжилт 100 хувьтай. 2022 оны байдлаар мал хулгайлах гэмт хэрэг 101 бүртгэгдэж суурь түвшинтэй харьцуулахад 56 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.	100%
177	4.3.9. . Өмчийн эсрэг хулгайлах гэмт хэргийг таслан зогсоох шинэ, санал, санаачилгыг дэмжиж, "Хяналт шалгалт"-ын нэгдсэн арга хэмжээг зохион байгуулна.	4.3.9.1.. "Хяналт шалгалт"-ын арга хэмжээний төлөвлөгөөг гарган хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	2021 - 2024	3 жилийн дунджаар 389 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн байна.		Хулгайн гэмт хэрэг дунджаас 4 хувь буурсан байна.	Өмчийн эсрэг хулгайлах гэмт хэргийг таслан зогсоох чиглэлээр нэгдсэн хяналт шалгалтын төлөвлөгөө гарган ажилласны үр дүнд өмчийн эсрэг хулгайлах гэмт хэрэг 360 болж суурь түвшинээс 7.4 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.	100%
178	4.3.10. . "Архидалтгүй хэтийн Хэнтий" арга хэмжээг зохион байгуулна.	4.3.10.1. . "Архидалтгүй хэтийн Хэнтий" арга хэмжээний төлөвлөгөөг гарган хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	2021 - 2024	50		30 хувь буюу 15 хүнийг эмийн болон албадан эмчилгээнд хамруулж, 266 иргэнд урьдчилан сэргийлэх сургалт сурталчилгааг зохион байгуулна.	Архидалтгүй хэтийн Хэнтий арга хэмжээний хүрээнд "Хэрлэнгийн цэнхэр алс" ТББ, "Өндөрхаан Оршихуй" ХХК-тай гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж хорт зуршлаасаа өөрийн хүсэлтээр ангижрах хүсэлтэй 25 хүнийг эмийн эмчилгээнд, 2010 иргэнийг сургалтад тус тус хамруулаад байна.	100%
179	4.3.11. . Сумдад гамшгаас хамгаалах иж бүрэн, команд штабын	4.3.11.1.. Сумдад команд штаб, гамшгаас хамгаалах иж бүрэн сургууль зохион байгуулна.	2021 - 2024	-			4 суманд Гамшгаас хамгаалах Команд штабын болон иж бүрэн сургуулийг зохион байгуулж Гамшгийн эрсдэлийг бууруулах сангаас 8.2 сая төгрөг зарцуулсан. Дээрх дадлага сургуульд орон нутгийн удирдлагууд мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүн нийт 410 алба хаагчдыг хамруулсан.	100%

180	сургууль, удирдах ажилтны сургалт, ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг жил бүр зохион байгуулж гамшгаас хамгаалах төрийн үйлчилгээг шуурхай хүргэнэ.	4.3.11.2. . Сумдад удирдах ажилтны сургалт нийт 16 удаа зохион байгуулна.	2021 - 2024	-			4 суманд Гамшгаас хамгаалах иж бүрэн болон Команд штабын мэдлэг олгох сургуулийг зохион байгуулж тус сумдын 119 удирдах ажилтныг хамруулсан.	100%
181		4.3.11.3. . Аймгийн Засаг даргын нэрэмжит бэлэн байдлын үзлэгийг бүх сумд тосгодод 8 удаа зохион байгуулна	2021 - 2024	-			Аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/166 дугаар захирамжаар Засаг даргын нэрэмжит гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлын үзлэгийг 18 сум 5 тосгодод зохион байгуулж 1400 орчим иргэнийг хамруулсан. Зарцуулсан төсөв 5 сая төгрөг.	100%
182	4.3.12.. Гамшиг ослын үед ажиллах туулах чадвартай автомашин, техник, тоног төхөөрөмжийн хангалтыг нэмэгдүүлнэ.	4.3.12.2. . Гал түймрийн гэмт хэргийн голомтонд түргэн шуурхай хүрэх суудлын автомашин	2022			Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ дээшилж, гал түймрийн гаралтын тоо хохирол буурна	Аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/134 дүгээр захирамжаар 11.300.000 төгрөг шийдвэрлэж, ой хээрийн гал түймэр унтраах болон аврах ажиллагааны зориулалт бүхий 89-03 ХЭУ улсын дугаартай Газель маркийн автомашин"-д засвар үйлчилгээ хийж албаны бэлэн байдлыг хангаж ажилласан. Онцгой байдлын газрын гамшигтай тэмцэх чадавхи 16.5 хувиар дээшилсэн.	100%
183	4.3.13.. Гамшгийн аюулын үед харилцан ажиллах дадлага, харилцаа холбоог сайжруулах, иргэдэд гамшиг аюулт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх мэдээ мэдээллийг шуурхай хүргэх нөхцлийг бүрдүүлнэ.	4.3.13.1. . Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг ард иргэдэд түргэн шуурхай хүргэх, гамшгийн голомтоос холбоо зохион байгуулалтын арга хэмжээг сайжруулан ажиллана.	2021 - 2024	-		Онцгой байдлын газрын гамшиг осолтой тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ дээшилсэн байна.	ОБЕГ-ын Гамшгийн шуурхай удирдлагын газраас ирүүлсэн сэрэмжлүүлэг мэдээ-13, Цаг уур, орчны шинжилгээний газрын урьдчилан мэдээлэх хэлтсээс ирүүлсэн сэрэмжлүүлэг мэдээ-11, нийт 24 удаагийн цаг агаарын сэрэмжлүүлэг мэдээг "Хэнтий Онцгой байдлын газар", "Хэнтий ус цаг уур", "Хэнтий аймгийн ЗДТГ" зэрэг фэйсбүүк цахим хуудас, орон нутгийн Өндөрхаан ТВ, Шуурхай зар цахим хуудсанд байршуулж иргэд, олон нийтэд шуурхай хүргэж ажилласан. Сумдын Засаг дарга болон багийн Засаг дарга нарт сэрэмжлүүлэг мэдээг өгч, малчин өрх бүрт сэрэмжлүүлэг мэдээллийг тухай бүр хүргүүлж ажиллалаа. 2022 оны 03 сарын 24-ны Газар хөдлөлтөөс урьдчилан сэргийлэх таниулах өдөр сирень дуут дохиог Хэнтий аймгийн хэмжээнд 18 сум 5 тосгодод 3 удаагийн давтамжтай сэрэмжлүүлэг хүргэж бэлтгэл бэлэн байдлыг хангаж ажилласан. ОБЕГ, БОАЖГ аэруудаас нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмж /дорнн-1, гар станц 5 ширхэг, Дахин дамжуулах станц-1, Иридиум утас-1/ нийт 8 холбооны тоног төхөөрөмжүүдийг шинэчлэн гамшгийн голомтод холбоо зохион байгуулах боломжыг нэмэгдүүлж ажилласан.	100%
184		4.3.14.2. . Гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх талаар ард иргэдэд мэдээлэх багц мессэж үйлчилгээг хэрэгжүүлнэ.	2021 - 2024			Тухай бүрт гамшгийн голомтод байгаа иргэдэд мэдээлэл хүргэсэн байна.	2022 онд цаг агаарын аюулт үзэгдлийн болон сэрэмжлүүлэг мэдээ мэдээллийг SMS sender програмаар Багц-мэссэжийг 15 удаагийн давтамжтай давхардсан тоогоор 101644 хүнд хүргэж ажилласан.	100%
185		4.3.14.1.. Хугацаат цэргийн албанаас халагдсан иргэдийг хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр суралцуулах их, дээд сургуулиудтай холбоно.	2021 - 2024	-		15%	Их, дээд сургуулиас оюутан сурагч элсүүлэх талаар албан бичиг ирүүлсэний дагуу залуучуудад зар хүргүүлсэн бөгөөд "Зөгийн үүр" арга хэмжээний хүрээнд хугацаат цэргийн албанаас халагдсан дайчдын 10%-д хөнгөлөлттэй нөхцлөөр суралцуулах талаар их, дээд сургуулиудтай холбон хамтран ажиллаж байна.	70%
186	4.3.14. . Хугацаат цэргийн албан хаасан иргэдийг сурч боловсрох, ажлын байранд зуучлах, төрийн албанд орох, нийгмийн суурь судалгаанд хамруулан халамжид хамрагдахад дэмжлэг үзүүлнэ.	4.3.14.2. . Уул уурхай, зам барилгын мэргэжил олгох 14 хоногийн хугацаатай сургалтад хамруулан сертификат олгуулж, бүтээн байгуулалтын ажилд зуучилна.	2021 - 2024	-		30%	2022 оны 1, 2 дүгээр ээлжээр хугацаат Цэргийн албанд татагдсан залуучуудаас 20% тухайн анги байгууллагатаа тусгай мэргэжил олгох сургалтанд хамрагдаж Төмөр замын бүтээн байгуулалтын ажилд оролцож байна. Цаашид үргэлжлэн хэрэгжинэ.	90%

187		4.3.14.3. . болзол хангасан иргэдийн төрийн албанд ажиллуулах талаар Төрийн албаны салбар зөвлөлд бүртгүүлэх, шалгалтад ороход дэмжлэг үзүүлэх	2021 - 2024	-		15%	Төрийн албаны шалгалт өгөхөөр бүртгүүлж байгаа залуучуудад "Төрийн албаны болон Цэргийн албаны тухай хуулийн хүрээнд хяналт тавьж, нийт шалгалтад хамрагдах иргэдийн 15%-ийг бичиг баримтын үзлэгт хамруулан шаардлага хангаж байгаа залуучуудыг шалгалт өгөх боломжоор хангаж ажилласан.	90%
188		4.3.15.1. Орон нутгийн хамгаалалтын нөөц бүрдүүлэх талаар санал бэлтгэн аймаг, сумдын төсөвт суулгах	2021 - 2024	-		40%	Сумдын Засаг дарга нарт албан бичгээр Орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот бүрэлдэхүүний үүрэг гүйцэтгэхэд шаардлагатай нөөц бүрдүүлэлт хийх, орон нутгийн төсөвт шаардлагатай зардлыг оруулах талаар чиглэл өгч ажилласаны үр дүнд 18 сум, 4 тосгонд нөөц бүрдүүлэн ажиллаж байна.	100%
189	4.3.15. . Орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөөний дагуу нөөц бүрдүүлэх, сэдэвчилсэн сургалт зохион байгуулна.	4.3.15.2. Орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгжүүдийн бие бүрэлдэхүүний тодотголыг тогтоосон хугацаанд хийж нөхөн томилгоожуулах	2021 - 2024	-		Тогтоосон хугацаанд тодотголыг хийж хэвшсэн байна.	Орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгжүүдийн бие бүрэлдэхүүний тодотголыг хүн, хүч техникийг татан оролцуулах бэлтгэл бэлэн байдлыг хангах зорилгоор 2 дугаар сард бүрэн хэмжээний тодотгол хийсэн.	100%
190		4.3.15.3. . Томилгоот нэгжүүдийн сургалтыг үндэсний аюулгүй байдлыг хангах тусгайлан чиг үүрэг бүхий байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах	2021 - 2024	-		Төлөвлөгөөний дагуу сургалт хийгддэг болсон байна.	Цэргийн штабын 2022 оны сургалт бэлтгэлийн нэгдсэн төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж, хуваарийн дагуу "Орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөө"-ний томилгоот нэгжийн сургалтыг 1 удаа зохион байгуулсан.	100%
191	4.3.16. . Улсын болон цэргийн дайчилгааны төлөвлөгөөний дагуу албан байгууллага, иргэдийг даалгаваржуулж, тогтоосон хугацаанд тодотголыг явуулна.	4.3.16.1. . Улсын болон цэргийн дайчилгааны даалгаврын дагуу төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулж, батлуулах	2021 - 2024	2011 оны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.		50%	Улсын дайчилгааны төлөвлөгөөг боловсруулах ажлын хүрээнд аймаг орон нутагтай холбоотой мэдээллийг цуглуулан бэлтгэл ажлыг хангаж байна. 2021 онд Цэргийн дайчилгааны төлөвлөгөөг боловсруулж ЗХЖШ-ын даргаар батлуулсан. Улсын дайчилгааны төлөвлөгөө боловсруулах шатандаа явагдаж байна.	50%
192		4.3.16.2. . Улсын болон цэргийн дайчилгааны даалгаврын дагуу иргэд, эд хөрөнгө, албан байгууллагыг оногдуулан данслаж, даалгаваржуулах	2021 - 2024	2011 оны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.		50%	Цэргийн дайчилгааны төлөвлөгөөний дагуу албан байгууллага, иргэд, эд хөрөнгийг оногдуулан данслаж, даалгаваржуулсан. Улсын дайчилгааны төлөвлөгөө боловсруулах шатандаа явагдаж байна.	70%
193	4.3.17. . Цэргийн бүртгэлийн цахим системийг нэвтрүүлж, сумдыг холбоно.	4.3.17.1. . Цэргийн бүртгэлийн цахим системийг мэргэжлийн байгууллагаас захиалан авах, цэргийн үүрэгтний мэдээллийг нэг бүрчлэн оруулж албан хэрэглээнд ашиглах	2021 - 2022	-		Цэргийн бүртгэлийн цахим программыг суурилуулж үйл ажиллагаандаа 100% ашиглана.	Цэргийн бүртгэлийн цахим системийг мэргэжлийн байгууллагаас захиалан авч, цэргийн үүрэгтний мэдээллийг нэг бүрчлэн оруулах ажил 80 хувьтай явагдаж байна.	70%
194		4.3.17.2. . Сумдын ЗДТГ-тай онлайн холболт хийж, иргэн, цэргийн үүрэгтний, шилжилт хөдөлгөөн зэрэг мэдээллийг шуурхай солилцох	2021 - 2024	-		Онлайнаар 60% холбогдох	E-Mongolia аппликэйшин болон бусад онлайн сүлжээг ашиглан сумдын ЗДТГ-тай групп чат үүсгэн холбогдох мэдээллийг 100 хувь шуурхай солилцон ажиллаж байна.	100%
195		4.3.18.1. . Аймгийн хэмжээнд Ерөнхий боловсролын сургуулиудад "Дайчин алдар"-ын булан байгуулах ажлыг үргэлжлүүлэх	2021 - 2024	Нийт сумдын 50%-д хэрэгжсэн		70%	Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж буй ЕБС-уудыг 100% дайчин алдарын булантай болгосон.	100%
196	4.3.18. . "Хүүхэд, залуучуудад эх оронч үзэл төлөвшүүлэх" арга хэмжээг хэрэгжүүлж аймгийн Политехник коллежид "Оюутан-Цэрэг" сургалтыг зохион байгуулна.	4.3.18.2. . Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдын дунд Цэрэгжлийн спортын "Дөл" тэмцээнийг жил бүр зохион байгуулж, улсын аваргад оролцох	2021 - 2024	-		"Дөл" тэмцээнийг жил бүр зохион байгуулах	Аймгийн аварга шалгаруулах Цэрэг-спортын "ДӨЛ" цогцолбор тэмцээнийг зохион байгуулж тэргүүн байр эзэлсэн Дадал сумын ЕБС-ийн баг тамирчид Улсын аварга шалгаруулах тэмцээнд амжилттай оролсон.	100%
197		4.3.18.3. . Политехник коллежд цэрэгжлийн танхим байгуулах, "Оюутан цэрэгт цэргийн мэргэжил олгох сургалт"-д хамруулах	2021 - 2024	-		10%	Энэ онд Политехникийн коллежтэй хамтран 10 иргэнийг Оюутан цэрэг хөтөлбөрт хамруулахаар байсан боловч Батлан хамгаалах яамнаас 2023 онд хамруулахаар болж хойшлуулсан.	50%

198		5.1.1.1.. Чингис хотын агаарын чанарын бүс тогтоож, бүсэд мөрдөх журам батлуулж, агаарын бохирдлыг бууруулах менежментийн төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлнэ.	2021 - 2024	Чингис хотын агаарын бохирдлын төлөв байдлын суурь судалгаа хийгдсэн.			Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын тушаал, Аймгийн Засаг даргын захирамжаар Чингис хотын агаарын чанарын 1, 2 дугаар бүсийг тогтоож, бүсэд мөрдөх журмыг баталсан. Журмын дагуу бүс тус бүрд хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүд тусгагдсан ба хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулж эхлээд байна.	100%
199	5.1.1.. Чингис хотын агаар, хөрсний бохирдлыг бууруулах менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжүүлнэ.	5.1.1.2.. Чингис хотын хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө боловсруулж, хөрсний бохирдлыг бууруулна.	2021 - 2024	Хөрсний бохирдлын төлөв байдлын суурь судалгаа хийгдсэн.			Аймгийн хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулах ажлыг "Өнгө нэм" ТББ-тай гэрээ байгуулж гүйцэтгүүлж байна. Гэрээний дагуу аймгийн хог хаягдлын менежментийг сайжруулах стратеги төлөвлөгөөний төслийг холбогдох байгууллага, ажлын хэсгээр хэлэлцүүлж санал авах ажлыг зохион байгуулж байна. 12 дугаар сард аймгийн ИТХ-аар хэлэлцүүлж батлуулна. Аймгийн төвийн ил задгай хог хаягдлыг 2 удаагийн бүх нийтийн их цэвэрлэгээгээр цэвэрлэж, төвлөрсөн хогийн цэгийг хашаажуулах ажлыг зохион байгуулснаар, 3600 га газрын хөрсний бохирдлыг буурууллаа.	50%
200		5.1.1.3.. Агаарын бохирдлын эх үүсвэрийн нэгдсэн тооллого зохион байгуулж, агаарын чанарын мониторинг хяналтыг тогтмолжуулна.	2021 - 2024	Жил бүр хийгдэж, суурь мэдээллийн сан бий болсон.			2022 оны агаарын бохирдуулагч эх үүсвэрийн нэгдсэн тооллогыг 18 сум 5 тосгоны хэмжээнд зохион байгуулж нэгтгэл үр дүнг хуулийн хугацаанд багтаан БОАЖЯаманд хүргүүлсэн. Аймгийн хэмжээнд нийт 7024 айл өрх тоологдсоноос ердийн галлагаатай айл өрх 6007 /89%/, сайжруулсан зуухтай айл өрх 1017 /11%/. байна. Мөн байшингийн ердийн галлагаатай зуухтай айл 81%, сайжруулсан зуухтай айл өрх 19% эзэлж байна. Хүчин чадлаар ангилбал 4200кВт -2, 100-4200кВт зуух 34, 15-100кВт зуух 3335 зуух тоологдсон. Сумын төвүүд төвлөрсөн инженерийн шугам сүлжээ, дэд бүтэцэд холбогдсон тул 15-100кВт зуухны тоо 23%-иар буурсан үзүүлэлттэй байна.	100%
201		5.1.2.. Шахмал түлшний хэрэглээг нэвтрүүлж, "Эко өрх", "Өрх бүр ногоон төгөл" аяныг өрнүүлж гэр хорооллын айл өрхүүдийн 50 хүртэл хувийг хамруулснаар агаар хөрсний бохирдлыг тус тус 30 хүртэл хувиар бууруулна.	5.1.2.1.. "Эко өрх", "Өрх бүр ногоон төгөл" аяны төлөвлөгөөг гарган хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	2021 - 2024	-			Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөнийг хэрэгжүүлэх хүрээнд "Өрх бүр ногоон төгөл" аяныг сум бүрт зохион байгуулахыг уриалж, нийт гэр хорооллын өрхийн 28 хувь болох 3418 айл өрх хашаандаа 10.0 мянга гаруй мод бут тарьж оролцсон байна. Хэрлэн сумын хэмжээнд "Эко өрх" аяныг өрнүүлж, хашаандаа мод бут, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ тарьсан, хог хаягдлаа ангилсан зэрэг шалгуураар "Эко өрх" шошгыг 170 өрхөд гардуулж, олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр сурталчлах нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулж байна.
202		5.1.2.2.. Шахмал түлш үйлдвэрлэх, худалдаалах иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагын санал санаачлагыг дэмжиж, түүхий нүүрсний хэрэглээг бууруулна.	2021 - 2024	-			Батширээт, Өмнөдэлгэр, Биндэр сумдын ЗДТГ-аас тус бүр 1 албан хаагчийг Сэлэнгэ аймагт шахмал түлшний зуухыг ажиллуулах чиглэлээр туршлага судлуулсан.	30%

203	5.1.3.. Хогны менежментийг үр дүнтэй хэрэгжүүлж, хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгах ажлыг иргэд, аж ахуйн нэгжүүдийн дунд хэвшүүлж, дахин боловсруулах боломжтой хог хаягдлыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах замаар төвлөрсөн хогийн цэгт очих хог хаягдлын хэмжээг 40 хүртэл хувиар бууруулна.	5.1.3.1.. Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгах ажлыг иргэд, аж ахуйн нэгжүүдийн дунд хэвшүүлж, сургалт, мэдээлэл, нөлөөллийн ажлуудыг жил бүр зохион байгуулна.	2021 - 2024	-		Сумдын Засаг дарга, БОХУБ нарт Монголын хог хаягдлыг дахин боловсруулах үндэсний холбоотой хамтран хог хаягдлын менежментийн 5 модуль сургалтыг зохион байгуулсан. 3 суманд "Эко хот-эрүүл орчин" аян зарлаж айл өрхүүдийн дахин боловсруулах боломжтой хог хаягдлыг цуглуулж, модны суулгац, хүнсний ногооны үр үрсэлгээгээр солих "Хогоо мод болгоё" нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулж 700 гаруй өрх хамрагдаж дахин боловсруулах боломжтой нийлэг уут, хуванцар сав, лааз, шил, цаас, баттерей зэрэг 3 тонн орчим хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилж, цуглуулсан. Мөн ЕБС-ын сурагчдын дунд "Аюулыг авдарлая" сургалт нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулж, 313ш сав буюу 117375 ширхэг тамхины ишийг цуглуулж устгасан. Баялаг хурах ХХК нь 10тн хуванцар, 1тн лаазыг TML ХХК-ын үйлдвэрт, 3тн гялгар уутыг Пластик центр ХХК-д тушаагаад байна. АПУ ХХК 50000ш буюу 22.2тн архи пивоны шилийг буцаан авч дахин ашигласан.	100%
204		5.1.3.2.. Сумдад хог хаягдлын менежментийг хэрэгжүүлж, шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжөөр хангана	2021 - 2024	-		Баян-Адрага сумын хог хаягдлын менежментийг сайжруулах зорилгоор "Дахивар хог хаягдал цуглуулах цэг" байгуулаад байна. Мөн Дархан сум хог хаягдал пресслэгч тоног төхөөрөмж, Дэлгэрхаан сум хог тээврийн автомашин шинээр авсан. ТАЖХТөслийн санхүүжилтээр Дадал суманд 2-р зэрэглэлийн лансфилл цэг байгуулагдаж байна. Баялаг хурах ХХК нь 10тн хуванцар, 1тн лаазыг TML ХХК-ын үйлдвэрт, 3тн гялгар уутыг Пластик центр ХХК-д тушаагаад байна. АПУ ХХК 50000ш буюу 22.2тн архи пивоны шилийг буцаан авч дахин ашигласан. Энэ нь 2021 оны хог хаягдлын бүтцийн судалгаатай харьцуулахад нийт дахивар хог хаягдлын 19.3 хувийг эзэлж байна.	100%
205	5.1.4.. Төв суурин газрын ногоон байгууламжийн эзлэх талбайн хэмжээг жил бүр нэмэгдүүлж, нийт 65 га-д хүргэнэ.	5.1.4.1.. "Бүх нийтээр мод тарих үндэсний өдөр"-ийг жил бүр зохион байгуулж, аймгийн ногоон байгууламжийн талбайн хэмжээг 20 га талбайгаар нэмэгдүүлж нийт 65 га-д хүргэнэ.	2021 - 2024	Аймгийн нийт ногоон байгууламжийн талбайн хэмжээ 45 га		Аймгийн хэмжээнд төв суурин газарт нийт 148.7 мянган мод таригдаж, ногоон байгууламжийн хэмжээ 29.5га талбайгаар нэмэгдсэн. Дээрх ажилд давхардсан тоогоор 20.5 мян иргэн, 905 ААН, байгууллага 3418 өрх хамрагдаж, нийт 663.0 сая төгрөгийн зардал гаргасан. 595 хүнийг түр ажлын байраар хангаж ажилласан байна.	100%
206		5.1.4.2. . Чингис хотын нийтийн эзэмшлийн талбайд зүлэгжүүлэлт хийж хөл газрын ургамлын талбайн хэмжээг бууруулж, ногоон байгууламжинд арчилгаа хийнэ.	2021 - 2024	2020 онд 0.3 га талбайг зүлэгжүүлсэн.		Чингис хотын нэгдсэн эмнэлэгийн урдуур байрлах явган хүний зам дээгүүрх 0.05га, олимп цогцолборын хойд талаас Эрдэнэ буудал хүртэл Нарс тарьсан хайсны 0.06га, Чойномын хөшөөтэй гэрэлт гудамжны 0.8га нийт 0.9га талбайн хөл газрын ургамлыг устгаж, ногоон байгууламжийн арчилгааг хийсэн.	90%
207		5.1.5.1.. Жил бүр ойжуулалт, байгалийн сэргэн ургалтад туслах ажлыг хийж, ойгоор бүрхэгдсэн талбайн хэмжээг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024	Ойжуулалтын ажлыг 150 га талбайд хийсэн.		Аймгийн хэмжээнд нийт 222.5га талбайд ойжуулалт хийгдэж, 422.6 мянган ширхэг нарс, шинэсний тарьц таригдсан байна. Дээрх ажилд 21 ААН оролцож, 211 хүнийг түр ажлын байраар хангасан.	90%

208	5.1.5.. Аймгийн хэмжээнд 1000 га талбайд ойжуулалт, байгалийн сэргэн ургалтад туслах ажлыг хийж, нийт ойн сангийн ойгоор бүрхэгдсэн талбайн хэмжээг 0.05 хувиар нэмэгдүүлнэ.	5.1.5.2. . Ойн хөнөөлт шавжийн идэвхжилээс шалтгаалан голомт үүссэн талбайн 50-аас доошгүй хувьд нь тэмцлийн ажлыг зохион байгуулж ойг доройтлоос хамгаална.	2021 - 2024	Ойн хөнөөлт шавжийн тэмцлийн ажлыг 2000 га талбайд хийсэн		Улсын төсвийн хөрөнгөөр "Ойн судалгаа хөгжлийн төв" УТҮГ-аар хийлгэсэн 2021 онд намрын судалгаагаар ойн хөнөөлт шавж 5187га-д тархалттай, 3378 га-д ойн хөнөөлт шавжийн голомттой гэсэн дүн гарсан. Цэнхэрмандал сумын Хөх нуур нэртэй газарт 376га талбайд Цэнхэрмандал сумын ойн анги орон нутгийн төсвийн хөрөнгийн БХНСАХЗ-аар, Биндэр сумын 1500га талбайд Биндэр-Ой СДОА өөрийн хөрөнгөөр Яковсоны төөлүүрч эрвээхэйн тэмцлийн ажлыг хийж гүйцэтгэснээр нийт голомттой талбайн 55.5%-д тэмцлийн ажлыг хийлээ.	100%
209	5.1.6.. Цэнгэг усны нөөц, гол мөрний урсац бүрэлдэх эх, түүний ай сав газар, ховор ан амьтан, ургамлын тархац нөөц бүхий байгалийн унаган төрхийг хадгалж хамгаалах, экосистемийн ач холбогдол бүхий газруудыг улсын болон аймаг, орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авах ажлыг зохион байгуулж, нийт нутаг дэвсгэрийн 47 хувьд хүргэнэ.	5.1.6.1. . Усны ай сав бүхий болон экосистемийн ач холбогдол бүхий газрыг улсын болон орон нутгийн хамгаалалтад авна	2021 - 2024	Хамгаалалттай газар нутгийн эзлэх хувь 43%		Улсын тусгай хамгаалалттай 9 газрын 1071460 га, орон нутгийн хамгаалалттай 452 газрын 2513846,4 га, нийт 461 газрын 3585306,4 га буюу аймгийн нийт нутаг дэвсгэрийн 44,6 хувийг тусгай хамгаалалттай газар нутаг эзэлж байна. Өмнөдэлгэр сумын Тэнүүн гол орчмын газрыг байгалийн нөөц газрын ангиллаар улсын тусгай хамгаалалтад авах судалгааны ажил хийгдэж байна.	100%
210		5.1.7.1.. Ховор, нэн ховор амьтдыг хамгаалах, идэш тэжээлээр хангах биотехникийн арга хэмжээ авна.	2021 - 2024	ОББЦГазар, 9 суманд биотехникийн арга хэмжээ авсан.		Дархан сумын Дархан ан нөхөрлөл, Бор-Өндөр сумын 6-р багийн малчин Г.Далайбаяр нартай гэрээ байгуулж нэн ховор, ховор амьтад нутагладаг 2 сумын 8 газарт байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх зардлын 3.0 сая төгрөгөөр 200 боодол өвс, 8тн хужир шүүг тавьж биотехникийн арга хэмжээ авч амьтны нөөцийг өсч үржих боломжоор хангаж байна.	70%
211	5.1.7.. Амьтны нөөцийг хамгаалах, өсгөж үржүүлэх, зохистой ашиглах менежмент зохион байгуулалтыг хийж, ховор амьтдын тоо толгойг 3 хүртэл хувиар өсгөнө.	5.1.7.2.. Амьтны нөөцийг хамгаалах, зохистой ашиглах, өсгөн үржүүлэх зорилгоор агнуурын менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	2021 - 2024	13 агнуур зохион байгуулалтын менежмент төлөвлөгөө хийгдсэн.		Шинжлэх ухааны академийн Биологийн хүрээлэнтэй гэрээ байгуулж Өмнөдэлгэр сумын Элгэнжаргалант агнуурын бүс нутагт нарийвчилсан агнуур зохион байгуулалтын менежмент төлөвлөгөөг хийлгүүлж сумын ИТХ-ын 2022 оны А/26 дугаар тогтоолоор дэмжигдсэн. "Эко-Үйлчилгээ" төрийн бус байгууллагатай гэрээ байгуулж, Хэнтий аймгийн ерөнхий агнуур зохион байгуулалт менежмент төлөвлөгөөг хийлгэж байна. Уг ажлын үр дүнг 12 сарын 15-нд хүлээж авна. Монголын анчдын нийгэмлэг төрийн бус байгууллагатай гэрээ байгуулж Хэнтий аймгийн хэмжээнд Монгол тарваганы нарийвчилсан агнуур зохион байгуулалт менежмент төлөвлөгөөг хийлгээд байна.	90%
212	5.1.8.. Усны сан бүхий газрын	5.1.8.1.. Усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бус, ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийн хэрэгжилтийг сайжруулах зорилгоор 120-оос доошгүй тэмдэг тэмдэгжүүлэлт хийнэ.	2021 - 2024	Усан сан бүхий газрын энгийн болон онцгой хамгаалалтын бүсээр 124 тэмдэг байршуулсан.		Баянмөнх, Баянхутаг сумдын нутаг дэвсгэрт Хэрлэн голын онцгой хамгаалалтын бүсийн дэглэмийг сурталчилан, таниулах 50 ширхэг самбар байршуулж, орон нутагт хүлээлгэн өгсөн.	100%

213	хамгаалалтын бүс, ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийн хэрэгжилтийг хангаж, 80-аас доошгүй булаг, шандны эхийг хашиж хамгаална.	5.1.8.2.. Шаардлагатай булаг шандын эхийг хашаажуулах, сэргээн засах ажлыг зохион байгуулна.	2021 - 2024	Аймгийн хэмжээнд 907 булаг шанд байгаагаас 75 булгийн эхийг хашааж хамгаалсан.			2022 онд нийт 20 булгийн эхийг хашиж, хашааг сэргээн зассан. Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар Хэрлэн голын сав газарт хамаарах сумдад 6 булаг, Умард говийн гүвээт халхын дундад талын сав газарт хамаарах сумдад 4 булгийн эхийг хашиж хамгаалсан. Мөн Цэнхэрмандал суман 1, Жаргалхаан суманд 3, Биндэр суаманд 1, Дадал 2, Норовлин 2 сумын нутаг дэвсгэрт 9 булгийн эхийг хашиж, Галшар суманд 1 булгийн хашааг сэргээн зассан.	100%
214	5.1.9.. Элэгдэл, эвдрэлд орж эзэнгүй орхигдсон газар, түүний хэвлийд техникийн нөхөн сэргээлт ажлыг 80 га газарт хийнэ.	5.1.9.1.. Эзэнгүй орхигдсон газрын хэвлийг нөхөн сэргээх арга хэмжээг зохион байгуулна.	2021 - 2024	Уул уурхайн нөлөөгөөр эвдэрсэн орхигдсон талбайн хэмжээ 333.8 га талбай байгаа ба 38.4 га газарт нөхөн сэргээлт хийсэн.			2022 онд 48.3 га талбайд нөхөн сэргээлтийн ажил хийгдсэн. Орон нутгийн төсвийн Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх зардлын 50.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Дархан суманд хууль бус гар аргаар байгалийн өнгөт чулуу түүсэн иргэдийн нөлөөгөөр эвдрэлд орсон 10га талбайг 10 сая төгрөгийн өртгөөр "Шижир тэмүүлэл" ХХК, Бор-Өндөр суманд хууль бус жонш олборлолтоос үсч эвдрэлд орсон 10га талбайг 20 сая төгрөгийн өртгөөр "Итгэлт буман эрдэнэ" ХХК, Баян-Адарга суманд хууль бус жонш олборлолтоос үсч эвдрэлд орсон 10га талбайг 20 сая төгрөгийн өртгөөр "Адарга тохижилт" ОНӨҮГ азар тус тус техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгээд байна. Бор-Өндөр суманд аж ахуйн нэгжүүд өөрийн хөрөнгөөр техникийн нөхөн сэргээлт 18.3га талбайд хийсэн.	100%
6. ЗУРГАА, АЙМГИЙН ТӨВ, СУМ ТОСГОДЫН ХӨГЖИЛ								
215	6.1.1. Дулааны станцын гадна инженерийн хангамжийн ажлыг гүйцэтгүүлнэ.	6.1.1.1. Дулааны станцыг ашиглалтад оруулах бэлтгэл ажил хангагдана.	2021 - 2023	-			Дулааны станцын холбоо дохиололын ажлын зураг төсөв 2021 онд магадлалаар хянагдаж баталгаажсан бол, гадна цахилгаан хангамжийн зураг төслийг Мастерпойнт ХХК гүйцэтгэж байгаа бөгөөд хянагдах шатанд байна.	90%
216	6.1.2. Чингис хотын 2-р хэлхээний шугам сүлжээг үе шаттай гүйцэтгэнэ.	6.1.2.1. 2-р хэлхээний засвар, шинэчлэлийн ажлыг үе шаттай гүйцэтгэнэ	2021 - 2024	2-р хэлхээний 1300 м шинэчлэлийн ажлыг гүйцэтгэсэн.			Хэнтий усын 3,9-р зуух, Нямодо трейд ХХК-ийн уурын зуухны 2 хэлхээний шугам сүлжээ шинэчлэгдсэн.	100%
217	6.1.4. Хэрлэн сумын 1 дүгээр багт хэрэгжиж байгаа гэр хорооллын дахин төлөвлөлтийн төслийг дуусгана.	6.1.4.1. Төр, хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжинэ.	2021 - 2024	1-р багийн дахин төлөвлөлтийн хүрээнд гадна хангамжийн ажил бүрэн хийгдсэн.			1-р багийн иргэдийг орон сууцжуулах дахин төлөвлөлтийн төслийг эхлүүлэх талаар гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулаад байна. Одоогоор айл өрхүүдээс газраа чөлөөлөх зөвшөөрөл бүхий өргөдөл цуглуулах явц дуусах шаатандаа явж байна	30%
218	6.1.5. Чингис хотын гэр хорооллын худгуудыг төвлөрсөн цэвэр усанд холбож, ухаалаг систем суурилуулна.	6.1.5.1. Чингис хотын гэр хорооллын худгуудад ухаалаг систем суурилуулж, төвлөрсөн цэвэр усны шугамд холбоно.	2021 - 2024	Чингис хотын гэр хорооллын 2 худагт ухаалаг систем суурилуулсан.			60.5 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Баялаг Говь ХХК Хэрлэн сумын 2.3.4.5.6 дугаар багуудын 5 худгуудад ухаалаг систем суурилуулсан.	100%
219	6.1.6. Чингис хотод цэцэрлэгийн барилга-өргөтгөл 2, сургуулийн барилга-өргөтгөл 1, дотуур байрны барилга-өргөтгөл 1, спорт заал, талбай 2, соёлын төвийн барилга 1, залуучуудын сургалт, хөгжлийн төв 1, иргэдэд үйлчлэх төрийн байгууллагын барилга 4-ийг тус тус барьж байгуулна.	6.1.6.1. Хөрөнгө оруулалтын батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу сургууль, цэцэрлэг, дотуур байрыг шинээр барьж, өргөтгөл хийж, их засвар хийнэ	2021 - 2024	Хөрөнгө оруулалтын жагсаалт батлагдсан			Хэрлэн 3 дугаар цэцэрлэгийн 200 хүүхдийн өргөтгөлийн барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэл 87%-тай, материалын олдоц, үнийн өсөлтөөс шалтгаалан ажлын явц маш удаашралтай үргэлжилж байна. Хэрлэн 1-р цэцэрлэгийн 200 ортой өргөтгөлийн барилга 25%-тай, Хэрлэн 5-р цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилга 50%-тай, Тэмүүжин цогцолбор сургуулийн Дотуур байрны барилга угсралтын ажил 50%-тай үргэлжилж байна. 1500 суудалтай 1-р сургуулийн барилга угсралтын ажлыг ашиглалтад оруулах бэлтгэл хангагдаж байна.	100%

220	6.1.7. Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд зочид буудал, худалдааны төв байгуулах ажлыг дэмжиж газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгана.	6.1.7.1. Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд зочид буудал, худалдааны төв байгуулах ажлыг дэмжиж газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгана.	2021 - 2024	-			Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төслийг хэрэгжүүлэх Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд Дадал сумын 2022 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдсан 19.89 га газрыг аялал жуулчлалын зориулалтаар төсөл сонгон шалгаруулах журмын дагуу эзэмшүүлж "Исун мод тур" ХХК барилга угсралтын ажлыг эхлүүлээд байна.	100%	
221		6.1.7.2. Малын гаралтай түүхий эдийн анхан шатны боловсруулалт хийх үйлдвэрийг байгуулна.	2021 - 2024				Жаргалтхаан суманд "Хаан хүнс импекс" ХХК Монгол улсад жишиг болсон 6.2 тэрбум төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, орчин үеийн техник, тоног төхөөрөмжөөр бүрэн тоноглогдсон, хоногт 100-200 бод, 400-600 бог төхөөрч, сард дунджаар 300 тонн мах болон дайвар бүтээгдэхүүн боловсруулж нөөцлөх хүчин чадал бүхий мах боловсруулах үйлдвэрийг шинээр барьж байна. Мөн Хэрлэн суманд "Цагаан чулуут" ХХК нь шинээр махны үйлдвэр байгуулж, ашиглалтанд оруулсан бөгөөд улирлын чанартай 35 хүнийг ажлын байраар ханган ажиллаж байна.	100%	
222		6.1.7. Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд зочид буудал, худалдааны төв, малын гаралтай түүхий эд болон боловсруулах үйлдвэрүүдийг байгуулж, төвийн болон гэр хорооллын инженерийн шугам сүлжээ, хотын доторх хатуу хучилттай авто зам, ариутгах татуургын шугам сүлжээ, цэвэрлэх байгууламжийн ажлыг гүйцэтгэнэ.	6.1.7.3. Чингис хотын гэр хорооллын инженерийн шугам сүлжээг байгуулна.	2021 - 2024	Чингис хотын гэр хорооллын инженерийн шугам сүлжээний зураг төсөл боловсруулсан.			Чингис хотын 1,2 дугаар багийн гэр хорооллын инженерийн шугам сүлжээний ажлыг Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Комфорт импекс ХХК, Солармед Монгол ХХК гүйцэтгэж байгаа бөгөөд 9%-ийн гүйцэтгэлтэй байна. 3,4,5 дугаар багийн гэр хорооллын инженерийн шугам сүлжээний ажлын зураг төслийг "Хайдродизайн прожект" ХХК гүйцэтгэж хүлээлгэн өгсөн. Чингис хотын бохир усны төв коллекторын шугамын шинэчлэл, өргөх станцын ажил 30%-ийн гүйцэтгэлтэй байна.	100%
223		6.1.7.4. Саарал усны технологийг нэвтрүүлж, хэрэглээнд оруулна.	2021 - 2024	-				Аймгийн хэмжээнд хийгдэж байгаа сумдын инженерийн байгууламж, бохир ус зайлуулах, цэвэрлэх байгууламжийг шинээр барих ажлын төлөвлөлтөд саарал усны технологийг судлан нэвтрүүлэх бодлого барьж ажилласнаар бохир усыг 95-98%, цэвэрлэх технологи бүхий Чингис хотын 3000 м3/х хүчин чадалтай цэвэрлэх байгууламж 2021 онд, Баямөнх суманд 50 м3/х хүчин чадалтай цэвэрлэх байгууламж 2022 онд тус тус ашиглалтад орж, цэвэршүүлсэн саарал усыг мэргэжлийн хяналтын лаборатори авч шинжилгээнд хамруулан ашиглах боломжтой болж ногоон байгууламжинд ашиглаж эхэлээд байна. Мөн Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 5 сум, 1 тосгонд ариутгах татуургын шугам сүлжээ, цэвэрлэх байгууламжийн барилын ажил үргэлжилж байна.	100%
224		6.1.7.6. Хотын доторхи хатуу хучилттай авто замыг нэмэгдүүлнэ.	2022 - 2023	6.8 км хатуу хучилттай авто зам ашиглалтад орсон.				Орон нутгийн 4.3 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Хотын доторх хатуу хучилттай авто замын засвар тохижилтын ажлыг хийж гүйцэтгэсэн.	100%

225	6.2.1. Орон нутгийн хөгжлийн сангийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлж, сангийн үйл ажиллагааны үр дүнг үнэлж дүгнэх, ил тод байдлыг сайжруулахад иргэд, олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.	6.2.1.1. Төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн хяналтыг сайжруулан сангийн үйл ажиллагааны үр дүнг жил бүр үнэлж дүгнэнэ.	2021 - 2024	ОНХС-ийн тайлагналт хангалтгүй		Орон нутгийн хөгжлийн сангийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд 2022 онд урьд оны үлдэгдлээс 499,8 сая төгрөг, малын тоо толгойн албан татвар ОНХС-н эх үүсвэр болсонтой холбоотой сумдын малын тоо толгойн албан татварын орлого нэмж батлан 919,1 сая төгрөг нийт 1418,9 сая төгрөгийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлж ажилласан. 2022 онд хийгдсэн ОНХС-ийн жилийн гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр нийт 18 сумаас 16 сум урамшуулалд хамрагдаж 700 гаруй сая төгрөгийн урамшуулалыг ТА-3 төслөөс авах болзол хангасан. Хэнтий аймаг ОНХС-н жилийн гүйцэтгэлийн үнэлгээрээр улсын хэмжээнд 76 хувьтай үнэлэгдсэн.	100%
226		6.2.1.2. ОНХС-ийн үйл ажиллагаанд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлж, ил тод байдлыг сайжруулна.	2021 - 2024	2019 онд иргэдийн оролцоо 75 хувь		Иргэдийн оролцоот Хэтийн Хэнтий төслийн хүрээнд 2022 онд иргэдийн оролцооны хувь 92 хувьд хүрсэн байна.	100%
227	6.2.2. Төр, хувийн хэвшлийн дэмжлэгээр сумдын халуун усны болон нийтийн ахуйн үйлчилгээг сайжруулна.	6.2.2.1. Стандартын шаардлагад нийцсэн ахуйн үйлчилгээний төвийн барилгыг сум, тосгодод шинээр барьж, ашиглалтад оруулна.	2022 - 2024	-		Баянмөнх болон Мөрөн суманд стандартын шаардлагад нийцсэн ахуйн үйлчилгээний төвийн барилгыг барьж ашиглалтанд оруулаад байгаа бөгөөд 18 хүнийг байнгын ажлын байраар хангаад байна. Мөн 3 суманд ашиглагдахгүй байсан хуучин захиргааны барилгыг ахуй үйлчилгээний төв болгон үйл ажиллагаа явуулж байна.	100%
228		6.2.2.2. Нийтийн халуун усны төвгүй сум, тосгодод халуун усны төв барина.	2022 - 2024	4 суманд халуун усны барилга шинээр баригдаж ашиглалтанд орсон.		4 суманд ОНТөсвөөс 305.0 сая төгрөгийн хөрөнгөөр стандартын шаардлагад нийцсэн халуун усны барилга шинээр барьж ашиглалтад оруулаад байна.	100%
229	6.2.3. Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд орон сууцны барилга барих санал санаачилгыг дэмжинэ.	6.2.3.1. Хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжиж 500-аас доошгүй айлын орон сууц ашиглалтад оруулна.	2021 - 2024	-		Төрийн байгууллагуудын зүгээс шаардлагатай дэмжлэгийг үзүүлж ажилсны үр дүнд 2022 онд хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар 120 айлын орон сууц ашиглалтад орж, 580 айлын орон сууцны барилга угсралтын ажил үргэлжилж байна.	100%
230	6.2.4. Сумдын ундны усны эх үүсвэрийг нэмэгдүүлж, худгуудыг төвлөрсөн цэвэр усанд холбож, ухаалаг систем суурилуулна.	6.2.4.1. Сумдын гэр хорооллын худгуудыг төвлөрсөн усан хангамжид холбоно.	2021 - 2024	-		ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалтад 2-р багийн худаг, цэвэр усны шугам, ухаалаг систем /Хэрлэн сум/ төсөл арга хэмжээ суусан боловч тендерт оролцогч ороогүй.	50%
231		6.2.4.2. Сумдын гэр хорооллын худгуудад ухаалаг систем суурилуулна.	2022 - 2023	3 сумын ус түгээх худаг ухаалаг системд холбогдсон.		2022 онд шинээр Хэрлэн сумын 2.3.4.5.6 дугаар багуудын 5 худгуудад ухаалаг систем суурилуулсан. Үүнээс гадна ундны усны худаг Батширээт 2, Баян-Овоо 1, Хэрлэн 1 нийт 4 худаг гаргаад байна.	90%

232	6.2.5. Сургуулийн барилга-өргөтгөл 6, дотуур байрны барилга 5, соёлын төвийн барилга 5, спорт заал, талбай 6, эрүүл мэндийн төвийн барилга-өргөтгөл 6, залуучуудын сургалт, хөгжлийн төв 2, ахмадын байр 1, иргэдэд үйлчлэх төв 10-ийг тус тус барьж байгуулна.	6.2.5.1. Хөрөнгө оруулалтын батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу сургууль, цэцэрлэг, дотуур байрыг шинээр барьж, өргөтгөл хийж, их засвар хийнэ	2021 - 2024	Хөрөнгө оруулалтын жагсаалт батлагдсан.		2020-2022 онд Хэрлэн, Баянмөнх, Баянхутаг, Баян-Овоо, Дадал сумдад 5 цэцэрлэг шинээр баригдаж ашиглалтад орж 550 хүүхдээр нэмэгдэж, Хэрлэн, Биндэр, Бор-Өндөр, Жаргалтхаан, Дархан сумдад нийт 7 цэцэрлэг шинээр баригдаж байна, Бор-Өндөр, Хэрлэн сумын 1-р цэцэрлэг, Өлзийт тосгоны цэцэрлэгт их засварын ажил хийгдсэн. 2021 онд Баян-Адарга суманд 200 суудалтай сургуулийн өргөтгөл, 75 ортой дотуур байр шинээр баригдан ашиглалтад орсон. 2022 онд Бэрх тосгонд ОУ-ын сургалттай 640 суудалтай сургуулийн барилга ашиглалтад орж 5 суманд нийт 2980 суудалтай сургуулийн 5 барилга, 4 суманд 340 ортой дотуур байр тус тус шинээр баригдаж байна. Өмнөдэлгэр суманд 300 суудалтай соёлын төв шинээр ашиглалтад орж, 5 сумын нийт 1540 суудалтай соёлын төвийн барилга баригдаж байна. 5 сум 1 тосгонд нийт 68 ортой эмнэлгийн барилга, 4 суманд спорт заал тус тус баригдаж байна. 2020-2021 онд Бэрх тосгонд 75 хүүхдийн дотуур байр, Баянхутаг, Өлзийт тосгонд спорт заал, Цэнхэрмандал, Дархан, Дадал, Галшар сумдад ИҮМТөв шинээр баригдаж ашиглалтад орсон. 2022 онд Баян-Адарга, Батноров сум, Бэрх тосгонд ИҮМТөвийн барилга баригдаж байна. 2022 онд Хэрлэн сумын Гэр бүл хүүхэд залуучуудын төвийн барилгын гадна дулааны ажил хийгдэж байна.	90%
233	6.2.6. Сумын төвийн гэр хорооллын инженерийн, ариутгал татуургын шугам сүлжээ болон цэвэрлэх байгууламж, сум доторхи зам, төмөр бетон модон гүүрийг шинэчлэх, засварлах ажлыг гүйцэтгэнэ.	6.2.6.1. Сумын төвийн гэр хорооллын инженерийн болон ариутгах татуургын шугам сүлжээг байгуулна.	2021 - 2024	7 сум ус хангамжийн системд холбогдсон		Баянмөнх суманд 50 м3/х хүчин чадалтай цэвэрлэх байгууламж ашиглалтад орсон. Мөн Улсын төсвийн 11 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө хөрөнгө оруулалтаар 10 сум, 1 тосгонд "Сумдын усан хангамж, ариутгах татуурга, цэвэрлэх байгууламж, инженерийн шугам сүлжээ" төсөл арга хэмжээ хэрэгжиж байна.	100%
234	6.2.6. Сумын төвийн гэр хорооллын инженерийн, ариутгал татуургын шугам сүлжээ болон цэвэрлэх байгууламж, сум доторхи зам, төмөр бетон модон гүүрийг шинэчлэх, засварлах ажлыг гүйцэтгэнэ.	6.2.6.2. Шаардлагатай сумдын цэвэрлэх байгууламжийг засварлана.	2022 - 2024	-		Бор-Өндөр сум, Бэрх тосгоны ариутгах татуургын шугам сүлжээ цэвэрлэх байгууламжийг шинэчилж засварлах ажил хийгдсэн.	100%
235	6.2.6. Сумын төвийн гэр хорооллын инженерийн, ариутгал татуургын шугам сүлжээ болон цэвэрлэх байгууламж, сум доторхи зам, төмөр бетон модон гүүрийг шинэчлэх, засварлах ажлыг гүйцэтгэнэ.	6.2.6.3. Сумын төвийн замыг сайжруулна.	2021 - 2024	-		Улсын төсвийн 5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Дадал сумын төвд хатуу хучилттай авто замын барилгын ажил эхэлсэн.	100%
236	6.2.6. Сумын төвийн гэр хорооллын инженерийн, ариутгал татуургын шугам сүлжээ болон цэвэрлэх байгууламж, сум доторхи зам, төмөр бетон модон гүүрийг шинэчлэх, засварлах ажлыг гүйцэтгэнэ.	6.2.6.4. Аялал жуулчлалын маршрутын дагуух сумдыг хатуу хучилттай авто замаар холбон.	2021 - 2024	шинээр		Чингис-Бэрх тосгон хүртэлх 70 км, Даланжаргалан-Бор-Өндөр чиглэлийн 50 км хатуу хучилттай авто замын ажил дуусч ашиглалтад оруулсан. Бэрх-Норовлин чиглэлийн 130 км, Жаргалтхаан-Өмнөдэлгэр чиглэлийн 52.5 км тус тус хатуу хучилттай авто замын ажлууд хийгдэж дундажаар 35%-ийн гүйцэтгэлтэй явагдаж байна. Үүнээс гадна Норовлин сумаас Баян-Уул чиглэлийн 68.3 км хатуу хучилттай авто замын ажил эхлээд байна. Мөн Чингис-Бор-Өндөр, Жаргалтхаан-Дэлгэрхаан, Өмнөдэлгэр-Биндэр чиглэлүүдийн хатуу хучилттай авто замын зургийн ажлууд хийгдэж байна.	100%
Үнэлгээний дундаж							92.15%